

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 4C/25/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5118206412
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sýkorová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2021:5118206412.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Ivetou Sýkorovou, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX.X.XXXX, bytom: D. XXXX/XX, XXX XX E., zastúpeného splnomocneným zástupcom: ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s.r.o., IČO 36864455, so sídlom: Závodská cesta 3911/24, 010 01 Žilina, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpenému: Generálna prokuratúra SR, Štúrova 2, 812 85 Bratislava, o zaplatenie 12.801,01 eur titulom náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, takto

rozhodol:

I. Konanie sa v časti uplatneného nároku na zaplatenie sumy 293,97 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 293,97 eur odo dňa 25.01.2018 do zaplatenia z a s t a v u j e .

II. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 4.530,45 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 4.530,45 eur odo dňa 25.01.2018 až do zaplatenia, a to titulom majetkovej ujmy, v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti, čo do uplatneného nároku na zaplatenie majetkovej ujmy, sa žaloba z a m i e t a .

IV. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 7.500,- eur titulom nemajetkovej ujmy, v lehote 3 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Žalobca má voči žalovanému n á r o k na náhradu trov konania v rozsahu 86,70 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 11.04.2018 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie žalobcovi sumy 5.301,01 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.301,01 € odo dňa 25.01.2018 do zaplatenia titulom majetkovej ujmy a sumy 7.500,- € titulom nemajetkovej ujmy.

2. Na odôvodnenie žaloby uviedol, že nárok na náhradu škody si uplatňuje z dôvodu začatia trestného stíhania, vznesenia obvinenia a podania obžaloby voči žalobcovi, vo veci vedenej Špecializovaným trestným súdom v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, pod sp. zn. BB-47T 57/2013, v spojení s konaním na Najvyššom súde Slovenskej republiky, sp. zn. 6 To 9/2014 za zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, v jednočinnom súbehu formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, ktoré neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom.

3. Vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred – Banská Bystrica Uznesením sp. zn. ČVS: PPZ-104/BPK-S-2011 zo dňa 14.12.2011 začal trestné stíhanie a súčasne vzniesol obvinenie voči žalobcovi pre spolupáchateľstvo na zločine poškodzovania

finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 20 k § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona a pre spolupáchateľstvo na zločine subvenčného podvodu podľa § 20 k § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona.

4. Proti uvedenému Uzneseniu o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia sp. zn. ČVS: PPZ-104/BPK-S-2011 zo dňa 14.12.2011, doručenému dňa 16.12.2011 podal žalobca v zákonnej lehote dňa 19.12.2011 sťažnosť, ktorá bola Uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/1 Gv 233/11-5 zo dňa 07.02.2012 zamietnutá ako nedôvodná.

5. Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry podal dňa 21.11.2013 na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku, sp. zn. VII/1 Gv 233/11 obžalobu voči žalobcovi za zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, v jednočinnom súbehu formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona.

6. Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-47T 57/2013 zo dňa 26.05.2014 bol žalobca oslobodený spod obžaloby s odôvodnením, že skutok nie je trestným činom.

7. Proti uvedenému rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, podal dňa 26.05.2014 po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní odvolanie prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry.

8. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 To 9/2014 zo dňa 04.05.2016 bolo odvolanie prokurátora zamietnuté.

9. V zmysle Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo 15/2009: „Zastavenie trestného stíhania, postúpenie veci inému orgánu alebo oslobodzujúci rozsudok, ak k týmto rozhodnutiam došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, majú podľa § 6 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť.“

10. V súlade so zmyslom právnej úprav obsiahnutej v zákone č. 514/2003 Z. z. a s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ktoré ustálili, že zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená, si žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, ktorým bolo začaté a vedené trestné stíhanie voči jeho osobe a neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom.

11. Žalobca splnil svoju povinnosť vyplývajúcu z § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vopred predbežne prerokovať s príslušným orgánom podľa § 4 a 11 a u žalovaného si uplatnil nárok na náhradu škody prostredníctvom návrhu zo dňa 23.11.2017 na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Žalovaný návrh žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vyjadrením zo dňa 15.01.2018 odmietol.

12. V súlade s ustanovením § 17 zákona č. 514/2003 Z. z. žalobca uplatňuje nárok na náhradu skutočnej škody, ktorá mu vznikla úhradou trov právneho zastúpenia a úradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá mu vznikla zásahom do jeho základných práv, keďže samotné konštatovanie porušenia práva v tomto prípade nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, a to v nasledujúcej výške:

1. Skutočná škoda vo výške 5.301,01 EUR.

2. Nemajetková ujma v súlade s § 17 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 514/2003 Z. z. vo výške 7.500,- EUR.

13. Žalobca si nárokuje náhradu skutočnej škody, ktorá mu vznikla v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, a to vo výške 5.301,01 EUR, ktoré vynaložil na trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní vedenom Špecializovaným trestným súdom v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, pod sp. zn. BB-47T 57/2013 v spojení s konaním na Najvyššom súde Slovenskej republiky, sp. zn. 6 To 9/2014 tak, ako boli vyčíslené právnym zástupcom vo vyúčtovaní trov právneho zastúpenia zo dňa 18.11.2016.

14. Nemajetkovú ujmu, ktorú pociťuje žalobca, je len veľmi ťažko preukázať, avšak vznesenie obvinenia, vedenie trestného stíhania a konanie pred súdom voči žalobcovi výrazne ovplyvnilo jeho obvyklý spôsob života, postavilo ho do pozície obvineného z trestného činu, vzhľadom k čomu je nevyhnutné, aby štát niesol zodpovednosť za konanie svojich orgánov a aspoň čiastočne mu kompenzoval morálnu ujmu, ktorá mu bola spôsobená.

15. Trestné stíhanie voči žalobcovi sa začalo vznesením obvinenia dňa 14.12.2011 a ukončené bolo uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 04.05.2016, teda trestné stíhanie trvalo takmer 4 a pol roka, resp. viac ako 52 mesiacov, počas ktorých bol v podstatnej miere ovplyvnený život žalobcu.

16. Zdĺhavý a náročný proces, v rámci ktorého prebiehalo vyšetrovanie a dokazovanie, sa nepriaznivo podpísal na rodinnom a pracovnom živote žalobcu. Počas celého svojho života sa snažil poctivo a dôsledne pracovať, konkrétne v oblasti projektovej a inžinierskej činnosti. Pri výkone svojej práce žalobca postupoval v súlade so zákonom, dodržiaval právne predpisy a vznesenie obvinenia bolo preňho prekvapením v negatívnom slova zmysle, keďže si nebol vedomý toho, že by z jeho strany došlo k akémukoľvek porušeniu alebo zanedbaniu povinností. V dôsledku psychického tlaku vyvolaného trestným stíhaním nebol schopný venovať sa naplno svojmu povolaniu, čo značne ovplyvnilo jeho rodinný rozpočet.

17. Trestné konanie predstavovalo obrovskú záťaž najmä vzhľadom na žalobcov pokročilý vek, pričom negatívnym faktorom pôsobiacim na psychiku žalobcu bolo nielen samotné vedenie a úkony prebiehajúceho trestného stíhania, ale najmä hrozba vysokého trestu a obava z možného odsúdenia.

18. Napätie spôsobené trestným stíhaním sa odrazilo aj vo vzťahoch v rodine žalobcu, ktoré sa v tomto období podstatne zhoršili. Predovšetkým došlo k poškodeniu žalobcovho dobrého mena a mena celej jeho rodiny medzi priateľmi a známymi, ktoré si roky budoval ako čestný človek a bezúhonný občan. Neustály psychický stres, napätie a strach ktoré by prežíval na mieste žalobcu každý jeden slušný občan, z rešpektu pred orgánmi činnými v trestnom konaní, sa dodnes odráža na jeho zdravotnom stave a pracovných aktivitách.

19. Napriek svojej nevine bol žalobca napokon viac ako 52 mesiacov vystavený nepriaznivým následkom trestného stíhania, čo ovplyvnilo celý dovtedajší spôsob života žalobcu a malo nepriaznivý dopad na jeho zdravotný stav.

20. Celým týmto procesom teda došlo k hrubému zásahu do ľudskej dôstojnosti žalobcu a k zníženiu jeho vážnosti v spoločnosti, ktorú si ako slušný občan dlhé roky budoval.

21. Zásah do žalobcových osobnostných práv bol nielen intenzívny, ale aj dlhodobý, vzhľadom na trvanie trestného konania v dĺžke takmer 4 a pol roka. Podľa názoru ESLP: „Neprimeraná dĺžka konania znamená pre sťažovateľa morálnu ujmu a žiadne dôkazy sa v tomto ohľade nevyžadujú.“ V rozhodnutí Apicella v. Taliansko ESLP uviedol, že nemajetková (morálna) ujma sa nepreukazuje, vzniká samotným porušením základných práv a slobôd a súd špecificky v prípade neprimeranej dĺžky konania iba celkom výnimočne nepriznáva zadostučinenie v peniazoch.

22. Žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009, v ktorom najvyšší súd uviedol, že súdna judikatúra systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté.

23. Z uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Cdo 64/2008 vyplýva, že ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, prípadne voči komu bolo trestné stíhanie zastavené, má právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia; takéto právo by nemal iba vtedy, ak by si vznesenie obvinenia zaviniť sám, bol spod obžaloby oslobodený len pre to, že nie je za trestný čin trestne zodpovedný, resp. že mu bola udelená milosť, alebo že trestný čin bol amnestovaný. V konkrétnom prípade nebola naplnená ani jedna z uvedených negatívnych podmienok.

24. Zo zákonného ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., podľa ktorého: Právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní., vyplýva povinnosť žalobcu preukázať, že bolo vydané nezákonné rozhodnutie (rozhodnutie o začatí trestného stíhania, ktoré bolo ukončené oslobodením žalobcu spod obžaloby), že žalobcovi vznikla škoda a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vzniknutou škodou. Je jednoznačne preukázané, že vo veci bolo vydané nezákonné rozhodnutie o začatí trestného stíhania, ktoré bolo ukončené oslobodením žalobcu spod obžaloby, rovnako aj vznik majetkovej a nemajetkovej ujmy, ktorá žalobcovi vznikla následkom vydania uvedeného nezákonného rozhodnutia. Z týchto dôvodov je preukázané, že žaloba o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je dôvodná a vo veci sú splnené všetky zákonom požadované podmienky na priznanie náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím.

25. Vzhľadom na skutočnosť, že dotknutý orgán sa k uplatnenému nároku vyjadril listom zo dňa 15.01.2018, doručeným dňa 24.01.2018, žalobca si podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. uplatnil úrok z omeškania odo dňa 25.01.2018 vo výške 5,00 % ročne zo sumy 5.301,01 EUR odo dňa 25.01.2018 až do zaplatenia.

26. Žalobca si uplatnil náhradu trov konania.

27. Žalobca k žalobe pripojil nasledovné listinné dôkazy, z ktorých súd zistil:

28. Žalobca adresoval prostredníctvom svojho právneho zástupcu listom zo dňa 23.11.2017 (č.l. 7) Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky Návrh na predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, a to uznesením sp. zn. ČVS: PPZ--104/BPK-S-2011 zo dňa 14.12.2011, ktorým bolo začaté trestné stíhanie a súčasne vznesené obvinenie voči osobe žalobcu a tiež voči A. F. G. a A. B. B..

29. Žalobca si návrhom na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody uplatnil nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 5.301,01 eur a nemajetkovú ujmu v súlade s § 17 ods. 2 a 4 Zákona č. 514/2003 Z.z. vo výške 7.500,- eur. Žalobca na odôvodnenie návrhu uviedol dôvody identické ako v žalobe.

30. Okrem toho uviedol, že podľa názoru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“): „Neprimeraná dĺžka konania znamená pre sťažovateľa morálnu ujmu a žiadne dôkazy sa v tomto ohľade nevyžadujú.“

31. S poukazom na uvedený výrok ESLP žalobca uviedol, že možno dĺžka súdneho konania v trvaní 52 mesiacov je obvykle štandardná, avšak v žiadnom prípade nesúhlasí s tým, že je štandardná v prípade, keď sa vedie trestné stíhanie voči nevinnéj osobe a ide iba o umelo vykonštruovaný spor založený na nepodložených domnienkach a neoverených tvrdeniach. V takomto prípade to možno právom pociťovať ako neprimerane dlhé konanie.

32. Len samotné konštatovanie, že došlo k porušeniu práva, považuje za nedostatočné zadostučinenie. Konštatovanie o porušení práva mu nikdy nevráti späť 4 a pol roka života, kedy mal problémy so spánkom a bol vystavený obrovskej záťaži v podobe pretrvávajúceho strachu, psychického stresu a napätia, a rovnako nevráti späť ani stratenú dôveru jeho okolia.

33. Celým týmto procesom došlo k hrubému zásahu do ľudskej dôstojnosti žalobcu a k zníženiu vážnosti v spoločnosti, ktorú si ako slušný občan budoval. Preto žiada, aby bol jeho prípad starostlivo posúdený a bola mu nahradená škoda, ktorá mu v dôsledku nezákonného stíhania voči jeho osobe vznikla, a to v celkovej výške 12.801,01 eur.

34. Z vyjadrenia Generálnej prokuratúry SR zo dňa 15.01.2018 vo veci žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody (č.l. 10) súd zistil, že žiadosť bola po preskúmaní príslušného spisového materiálu odmietnutá. Z vyjadrenia Generálnej prokuratúry SR vyplynulo, že nárok A. B. C. nebude uspokojený, a to z dôvodu, že v danej veci bolo trestné stíhanie začaté a obvinenie bolo A. F. G., A. B. B. a A. B. C. vznesené dňa 14.12.2011 za trestné činy poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, 3 Trestného zákona a subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, 4 písm. a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Podstata tohto trestného stíhania spočívala v tom, že v rámci projektu „Stavebné úpravy objektov Základnej a materskej školy Varín“, realizovaného počnúc rokom 2009 v obci Varín, časť finančných prostriedkov zo všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev a štátneho rozpočtu SR bola vylákaná a následne použitá obvinenými iným, ako voči poskytovateľovi — Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja SR Bratislava deklarovaným spôsobom, teda jednotlivé stavebné materiály (čadičové dosky, podlahy, potrubia) a zariadenie kuchyne školy neboli dodané v dokladovanom množstve a kvalite A. B. B. a A. B. C., hoci v žiadostiach o platbu, predkladaných starostom obce Varín ministerstvu, A. F. G. ich pôvodnú a nezmenenú kvantitu a kvalitu deklaroval ku škode nástupcu poskytovateľa — Ministerstva pôdohospodárstva SR Bratislava, spolu vo výške 68 763,43 € (58 448,91 € pochádzajúcich z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a 6 876,34 € pochádzajúcich zo štátneho rozpočtu SR).

35. Po rozsiahlom dokazovaní v prípravnom konaní pozostávajúcom z početných výsluchov obvinených, svedkov a poškodeného, po zabezpečení všetkých do úvahy prichádzajúcich početných listín a po znaleckom dokazovaní z odboru Stavebníctvo, podal prokurátor ÚŠP GP SR Bratislava na týchto obvinených dňa 21.11.2013 Špecializovanému trestnému súdu Pezinok (ďalej aj ŠTS) obžalobu za citované trestné činy v podstate na tom skutkovom základe, ako to už bolo uvedené, pričom škodu ustálil na sumu minimálne vo výške 60 808,34 €.

36. Za daného skutkového stavu, keď predmetné stavebné práce a dodávky tovarov nepochybne v zmysle projektu zrealizované a dodané neboli, osobitne keď v prípade zariadenia kuchyne došlo preukázateľne dokonca až k prelepovaniu pôvodných štítkov lacnejšieho zariadenia, deklarujúc ho za drahšie, nebol zo stany prokurátora možný iný postup, ako podanie obžaloby v zmysle § 234 ods. 1 Trestného poriadku. Podľa tohto ustanovenia, ak výsledky vyšetrovania dostatočne odôvodňujú

postavenie obvineného pred súd, prokurátor podá obžalobu príslušnému súdu. Vychádzajúc z tohto ustanovenia podanie obžaloby je len „postavením obvineného pred súd“, nie vyslovenie jeho viny. Za dôkazného stavu popísaného v obžalobe v žiadnom prípade do úvahy neprichádzal iný postup alebo rozhodnutie v prípravnom konaní, napr. zastavenie trestného stíhania obvinených podľa § 215 Trestného poriadku.

37. Daný procesný stav a dôvodnosť podania obžaloby, a teda postavenia obvinených pred súd v zmysle § 234 ods. 1 Trestného poriadku deklaroval Špecializovaný trestný súd tým, že predmetnú obžalobu prijal a bezodkladne na deň 07.02.2014 vytýčil presný termín hlavného pojednávania, v ktorom sa pokračovalo v následnom období. Súd tak nemal žiadne pochybnosti o dôvodnosti a zákonnosti takto podanej obžaloby, inak by v pochybnostiach musel nariadiť predbežné prejednanie obžaloby v zmysle § 243 Trestného poriadku a vydať niektoré z rozhodnutí podľa § 244 ods. 1 Trestného poriadku, t. j. najmä uznesenie o zastavení trestného stíhania podľa § 244 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, alebo by postupoval podľa § 244 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, teda by obžalobu odmietol a vrátil by vec prokurátorovi, ak by zistil závažné procesné pochybenia.

38. Ďalším podstatným argumentom je aplikácia súdnej zásady in dubio pro reo - v pochybnostiach v prospech obžalovaných, ktorú však môžu aplikovať len súdy, nie prokurátor, pretože ten podľa § 215 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku zastaví trestné stíhanie len vtedy, ak je nepochybné, že sa nestal skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie, pričom takýto procesný stav v prípravnom konaní v danej veci rozhodne nenastal. Svedčí o tom konštatovanie aj NS SR uvedené v jeho uznesení sp. zn. 6To 9/2014 zo 4. mája 2016. Týmto uznesením síce NS SR podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné odvolanie prokurátora podané proti oslobodzujúcemu rozsudku ŠTS, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. BB-4T/57/2013 z 26.05.2014 vydaného podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku u obžalovaných A. F. G. a A. B. C., avšak na str. 9 tohto uznesenia doslovne konštatoval: „Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s právnym záverom uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku, podľa ktorého vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že finančné prostriedky v položke izolácie, parkety a kuchynské zariadenie v tých častiach a v rozsahu, ako boli uvedené v obžalobe, na tento účel použité neboli, ale boli použité na iný účel, ktorý však nie je možné označiť za účel iný, než na ktorý bol NFP a príspevok obce schválený a použitý. Rovnako aj skutočnosť, že finančné prostriedky, ktoré sa ušetrili pri uskutočňovaní izolácií podláh a zariadení kuchyne a ktoré boli použité v rámci rekonštrukcie základnej a materskej školy vo Varíne, nemôže viesť k záveru, že žiadateľ nespĺňal podmienky na preplatenie, a teda že iného uviedol do omylu v otázke ich splnenia, nakoľko neexistuje jednoznačný dôkaz o nepravdivosti takéhoto tvrdenia obžalovaných. Preto správne postupoval súd prvého stupňa, pokiaľ vyhodnotil takúto pochybnosť v prospech obžalovaných v zmysle zásady in dubio pro reo. Špecializovaný trestný súd zároveň správne vyhodnotil skutočnosť, že hoci obžalovaný A. G. a A. C. nezačali tzv. zmenové konanie na ministerstve, poukazujúc na časové hľadisko rekonštrukcie objektu, aby sa nenarušila povinná školská dochádzka, nemôže to zakladať ich trestno-právnu zodpovednosť za uvedený trestný čin.“

39. V predmetnej veci žiadny orgán, teda ani súdy, nekonštatovali, že by uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonné, resp. že by prokurátor postupoval v rozpore s ustanoveniami trestnoprávných predpisov. To, že bol A. B. C. spod obžaloby prokurátora oslobodený, ešte automaticky neznamená, že by uznesenie o vznesení obvinenia bolo nezákonné.

40. V tejto súvislosti Generálna prokuratúra SR poukázala aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13.11.2013 sp. zn. ÚS 163/2013-50, z ktorého vyplýva, že uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila.

41. Zhodne s týmto nálezom rozhodol aj ESLP vo veci H. proti Českej republike (sťažnosť č. 57404/08), v ktorej poukázal na to, že skutočnosť, že bol sťažovateľ v prejednávanej veci zbavený obžaloby, samo o sebe neznamená, že jeho trestné stíhanie bolo od začiatku nezákonné alebo od začiatku vadné.

42. Aj uznesenie NS SR, na ktoré žiadateľ v žiadosti poukazuje, obsahuje tiež konštatovanie (ktoré však v žiadosti účelovo neuvádza), že pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody sa musí prihliadnúť vždy na konkrétne okolnosti prípadu a že súčasne musia byť splnené aj ďalšie predpoklady, a to predpoklady, ktoré ustanovuje zákon č. 514/2003 Z. z.

43. A. B. C. bol spod obžaloby bol oslobodený na základe súdom uplatnenej zásady "in dubio pro reo", ktorá okolnosť tiež len svedčí o tom, že uznesenie o jeho stíhaní nemožno preto považovať za nezákonné. Z týchto podstatných dôvodov bola žiadosť odmietnutá.

44. Zo špecifikácie úkonov právnej služby uvedenej právnym zástupcom žalobcu – ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s. r. o. vo vyúčtovaní zo dňa 18.11.2016 (č.l. 12) súd zistil, že obhajca si vyúčtoval trovy právneho zastúpenia v trestnej veci A. F. G., A. B. B. a A. B. C., stíhaných pre spolupáchateľstvo na zločine poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 20 k 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona a pre spolupáchateľstvo na zločine subvenčného podvodu podľa § 20 k § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona nasledovne:

45. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby pri obhajobe v trestnom konaní je jedna osmina výpočtového základu.

46. V zmysle ust. § 13 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z.z. účinnej od 01.06.2010, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb, zníži sa základná sadzba tarifnej odmeny o 50 %. V uvedenom trestnom konaní boli úkony vykonávané pri zastupovaní 2 osôb, základná sadzba teda predstavuje sumu: 138,94 EUR za rok 2011, 143,05 EUR za rok 2012, 130,38 EUR za rok 2013 (od 1.7.2013), 135,25 EUR za rok 2014, 138,93 EUR za rok 2015 a 143,05 EUR za rok 2016, pretože sa jedná o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov a neprevyšuje desať rokov, a to podľa § 12 ods. 3, písm. b/ Vyhl. č. 655/2004 Z.z..

47. V súlade s § 16 ods. 3 Vyhl. č. 655/2004 Z.z. paušálna náhrada za každý úkon predstavuje: 7,41 EUR za rok 2011, 7,63 EUR za rok 2012, 7,81 EUR za rok 2013, 8,04 EUR za rok 2014, 8,39 EUR za rok 2015 a 8,58 EUR za rok 2016.

48. Tarifná odmena za jednotlivé úkony právnej služby a paušálna náhrada:

1. príprava a prevzatie veci, vrátane prvej porady dňa 19.12.2011 .138,94 EUR + 7,41 EUR
2. účasť na výsluchu obv. A. B. C. dňa 10.01.2012 v čase od 13.00 hod. do 13.30 hod. ....143,05 EUR + 7,63 EUR
3. preštudovanie vyšetrovacieho spisu dňa 16.01.2012 .....143,05 EUR + 7,63 EUR
4. účasť na výsluchu svedka A. B. I. dňa 09.02.2012 v čase od 07.30 hod. do 09.15 hod. ....143,05 EUR + 7,63 EUR
5. účasť na výsluchu svedka C. D. dňa 09.02.2012 v čase od 13.00 hod. do 14.00 hod. ....143,05 EUR + 7,63 EUR
6. Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku Obci Varín – oznámenie – adresované Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja SR dňa 17.02.2012 ..... 143,05 EUR + 7,63 EUR
7. Žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa adresovaná Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa 27.02.2012 .....143,05 EUR + 7,63 EUR
(v tejto časti - t.j. celkom čo do sumy 150,68 eur vzal žalobca žalobu späť – poznámka súdu)
8. účasť na výsluchu svedka C. B. F. dňa 21.03.2012 v čase od 8,00 hod. do 9,45 hod.. C. J. v čase od 9.45 hod. do 10.20 hod. a K. L. v čase od 0.25 hod. do 10.45 hod. .... 286,10 EUR + 7,63 EUR
9. účasť na výsluchu svedka A. C. M. dňa 23.04.2012 v čase od 08.30 hod. do 10.15 hod. a C. N. dňa 23.04.2012 v čase od 10.20 hod. do 11.20 hod. ....286,10 EUR + 7,63 EUR
- 10.sťažnosť proti uzneseniu ČVS: PPZ-104/BPK-S-2011 zo dňa 26.04.2012, podaná dňa 27.04.2012 .....143,05 EUR + 7,63 EUR
- 11.účasť na výsluchu svedka A. B. F. dňa 26.04.2012 v čase od 09.00 hod. do 09.45 hod. a svedka A. C. O. dňa 26.04.2012 v čase od 10.15 hod. do 10.45 hod. ....143,05 EUR + 7,63 EUR
12. účasť na výsluchu svedka C. M. dňa 03.05.2012 v čase od 08.00 hod. do 09.30 hod. a svedka P. Q. dňa 03.05.2012 v čase od 10.00 hod. do 10.35 hod. ....286,10 EUR + 7,63 EUR
- 13.účasť na výsluchu svedka C. R. J. dňa 16.05.2012 v čase od 08.15 hod. do 08.30 hod. ....143,05 EUR + 7,63 EUR
- 14.účasť na výsluchu svedka C. O. dňa 16.05.2012 v čase od 09.45 hod. do 10.30 hod. ....143,05 EUR + 7,63 EUR
- 15.účasť na výsluchu svedka A. C. M. v čase od 09.30 hod. do 9,25 hod. .... 143,05 EUR + 7,63 EUR
- 16.účasť na výsluchu svedka C. N. dňa 30.07.2013 v čase od 8,30 hod. do 10.30 hod. ....130,38 EUR + 7,81 EUR

17.účasť na výsluchu obv. A. B. B. dňa 01.08.2013 v čase od 10.00 hod. do 11,25 hod. ....130,38 EUR + 7,81 EUR
18.účasť na výsluchu obv. A. B. C. dňa 01.08.2013 v čase od 13.00 hod. do 13.45 hod. ....130,38 EUR + 7,81 EUR
19.účasť na výsluchu svedka A. C. S. dňa 16.08.2013 v čase od 9.05 hod. do 9.55 hod. .... 130,38 EUR + 7,81 EUR
20.účasť na výsluchu svedka P. Q. dňa 04.09.2013 v čase od 8.45 hod. do 9.20 hod. ....130,38 EUR + 7,81 EUR
21.účasť na výsluchu znalca A. A. T. dňa 17.09.2013 v čase od 8,30 hod. do 9.45 hod. ....130,38 EUR + 7,81 EUR
22.účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu dňa 27.09.2013 .....130,38 EUR + 7,81 EUR
23.účasť na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, prac. Banská Bystrica dňa 07.02.2014 v čase od 9.00 hod. do 10.55 hod. ....135,25 EUR + 8,04 EUR
24.účasť na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, prac. Banská Bystrica dňa 04.03.2014 v čase od 9.00 hod. do 14.30 hod. ....270,05 EUR + 8,04 EUR
25.účasť na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, prac. Banská Bystrica dňa 20. a 24.3.2014 v čase od 9.00 hod. do 16.40 hod. (dňa 20.3.2014) a v čase 9.00 hod. do 13.00 hod. (dňa 24.3.2014) ..... 676,25 EUR + 8,04 EUR
26.účasť na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, prac. Banská Bystrica dňa 28. a 29.4.2014 v čase od 9.30 hod. do 14.21 hod. (dňa 28.4.2014) a v čase 9.30 hod. do 14.40 (dňa 29.4.2014) ..... 541,00 EUR + 8,04 EUR

27.vyjadrenie k znaleckému posudku znalca A. A. T. zo dňa 20.5.2014..... 135,25 EUR + 8,04 EUR
(v tejto časti - t.j. celkom čo do sumy 143,29 eur vzal žalobca žalobu späť – poznámka súdu)

28.účasť na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, prac. Banská Bystrica dňa 21. a 22.5.2014 v čase od 9,30 hod. do 14,33 hod. (dňa 21.5.2014) a v čase od 9,30 hod. do 16,00 hod. (dňa 22.5.2014) ..... 676,25 EUR + 8,04 EUR
29. účasť na vyhlásení rozsudku na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, prac. Banská Bystrica dňa 26.5.2014 v čase od 14,00 hod. do 14,25 hod. .... 135,25 EUR + 8,04 EUR
30.vyjadrenie k odvolaniu prokurátora zo dňa 27.01.2016 .....143,05 EUR + 8,58 EUR
+ porady s klientom – 20 hod. ....1.271,60 EUR + 61,04 EUR

49. V súvislosti s poskytovaním právnych služieb vznikol žalobcovi aj nárok na náhradu účelne a preukázateľne vynaložených hotových výdavkov, a to cestovného.

50. Vzhľadom na uvedené si v súlade s § 15 Vyhl. č. 655/2004 Z.z. žalobca uplatnil náhradu cestovných výdavkov vynaložených pri ceste a súčasne podľa § 17 Vyhl. č. 655/2004 Z.z. náhradu za stratu času, a to nasledovne:

za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 07.02.2014 vo výške ..... 50,33 EUR
(použitý dopravný prostriedok Volkswagen PASSAT S., cena pohonných hmôt za liter 1,356 EUR krát priemerná spotreba pohonných hmôt na 1 km t.j. 0,069 plus náhrada za používanie cest. mot. vozidiel pri prac. cestách opatrenie č. 260/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov vo výške 0,183 EUR, a to celé vynásobené počtom ubehnutých km Žilina–Banská Bystrica a späť 182 km)
náhradu za stratu času za 8 polhodín vo výške .....107,20 EUR

za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 04.03.2014 vo výške ..... 50,33 EUR
(použitý dopravný prostriedok Volkswagen PASSAT S., cena pohonných hmôt za liter 1,356 EUR krát priemerná spotreba pohonných hmôt na 1 km t.j. 0,069 plus náhrada za používanie cest. mot. vozidiel pri prac. cestách opatrenie č. 260/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov vo výške 0,183 EUR, a to celé vynásobené počtom ubehnutých km Žilina–Banská Bystrica a späť 182 km)
náhradu za stratu času za 8 polhodín vo výške .....107,20 EUR

za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 20.03.2014 vo výške ..... 50,24 EUR
(použitý dopravný prostriedok Volkswagen PASSAT S., cena pohonných hmôt za liter 1,349 EUR krát priemerná spotreba pohonných hmôt na 1 km t.j. 0,069 plus náhrada za používanie cest. mot. vozidiel

pri prac. cestách opatrenie č. 260/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov vo výške 0,183 EUR, a to celé vynásobené počtom ubehnutých km Žilina–Banská Bystrica a späť 182 km)
náhradu za stratu času za 8 polhodín vo výške .....107,20 EUR

za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 24.03.2014 vo výške ..... 50,10 EUR
(použitý dopravný prostriedok Volkswagen PASSAT S., cena pohonných hmôt za liter 1,337 EUR krát priemerná spotreba pohonných hmôt na 1 km t.j. 0,069 plus náhrada za používanie cest. mot. vozidiel pri prac. cestách opatrenie č. 260/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov vo výške 0,183 EUR, a to celé vynásobené počtom ubehnutých km Žilina–Banská Bystrica a späť 182 km)
náhradu za stratu času za 8 polhodín vo výške .....107,20 EUR

za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 28.04..2014 vo výške ..... 50,01 EUR
(použitý dopravný prostriedok Volkswagen PASSAT S., cena pohonných hmôt za liter 1,330 EUR krát priemerná spotreba pohonných hmôt na 1 km t.j. 0,069 plus náhrada za používanie cest. mot. vozidiel pri prac. cestách opatrenie č. 260/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov vo výške 0,183 EUR, a to celé vynásobené počtom ubehnutých km Žilina–Banská Bystrica a späť 182 km)
náhradu za stratu času za 8 polhodín vo výške .....107,20 EUR

za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 29.04.2014 vo výške ..... 50,01 EUR
(použitý dopravný prostriedok Volkswagen PASSAT S., cena pohonných hmôt za liter 1,330 EUR krát priemerná spotreba pohonných hmôt na 1 km t.j. 0,069 plus náhrada za používanie cest. mot. vozidiel pri prac. cestách opatrenie č. 260/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov vo výške 0,183 EUR, a to celé vynásobené počtom ubehnutých km Žilina–Banská Bystrica a späť 182 km)
náhradu za stratu času za 8 polhodín vo výške .....107,20 EUR

za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 21.05.2014 vo výške ..... 50,38 EUR
(použitý dopravný prostriedok Volkswagen PASSAT S., cena pohonných hmôt za liter 1,360 EUR krát priemerná spotreba pohonných hmôt na 1 km t.j. 0,069 plus náhrada za používanie cest. mot. vozidiel pri prac. cestách opatrenie č. 260/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov vo výške 0,183 EUR, a to celé vynásobené počtom ubehnutých km Žilina–Banská Bystrica a späť 182 km)
náhradu za stratu času za 8 polhodín vo výške .....107,20 EUR

za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 22.05.2014 vo výške ..... 50,38 EUR
(použitý dopravný prostriedok Volkswagen PASSAT S., cena pohonných hmôt za liter 1,360 EUR krát priemerná spotreba pohonných hmôt na 1 km t.j. 0,069 plus náhrada za používanie cest. mot. vozidiel pri prac. cestách opatrenie č. 260/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov vo výške 0,183 EUR, a to celé vynásobené počtom ubehnutých km Žilina–Banská Bystrica a späť 182 km)
náhradu za stratu času za 8 polhodín vo výške .....107,20 EUR

za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 26.05.2014 vo výške ..... 50,38 EUR
(použitý dopravný prostriedok Volkswagen PASSAT S., cena pohonných hmôt za liter 1,360 EUR krát priemerná spotreba pohonných hmôt na 1 km t.j. 0,069 plus náhrada za používanie cest. mot. vozidiel pri prac. cestách opatrenie č. 260/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov vo výške 0,183 EUR, a to celé vynásobené počtom ubehnutých km Žilina–Banská Bystrica a späť 182 km)
náhradu za stratu času za 8 polhodín vo výške .....107,20 EUR

Trovy právneho zastúpenia ..... 7.782,20 EUR
Náhrada za stratu času ..... 964,80 EUR
Náhrada cestovných výdavkov ..... 452,16 EUR
20% DPH ..... 1.402,86 EUR
Spolu ..... 10.602,02 EUR

A. F. G.:

Sťažnosť proti porušovaniu základných práv vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy podľa čl. 127 Ústavy SR zo dňa 16.04.2012:

1. príprava a prevzatie veci.....127,16 EUR + 7,63 EUR
2. podanie na súd zo dňa 16.04.2012.....127,16 EUR + 7,63 EUR
3. podanie na súd zo dňa 20.08.2012.....127,16 EUR + 7,63 EUR

Spolu: ..... 404,37 EUR
20% DPH ..... 80,87 EUR
Spolu s DPH: .....485,24 EUR

51. Z Faktúry č. 2017029 vyhotovenej dodávateľom: ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s. r. o. odberateľovi: A. B. C. dňa 15.03.2017, splatnej dňa 29.03.2017 (č.l. 15) súd zistil, že faktúrou bola vyúčtovaná paušálna odmena v celkovej sume s DPH 5.301,01 € za poskytovanie právnych služieb v konaní 6To 9/2014.

52. Z výpisu z účtu – detail pohybu (č.l. 16) súd zistil, že platiteľ C. B. uhradil na účet špecifikovaný vo výpise z účtu sumu 5.301,01 € bezhotovostným prevodom.

53. Žalobca súdu predložil na preukázanie realizácie úkonov právnej služby záznamy z porady právneho zástupcu s klientom (č.l. 18 – č.l. 21 spisu):

- zo dňa 09.01.2012 v čase od 11.00 hod. do 12.00 hod. (porada advokáta s klientom pred výsluchom),
- zo dňa 19.01.2012 v čase od 08.30 hod. do 12.30 hod. (za účelom oboznámenia klienta s priebehom trestného konania a štúdium spisového materiálu),
- zo dňa 30.01.2012 v čase od 09.15 hod. do 13.15 hod. (vykonanej za účelom oboznámenia klienta s ďalším priebehom trestného konania, obsahom vyšetrovaných skutkových okolností a ďalším postupom v predmetnej trestnej veci),
- zo dňa 08.02.2012 v čase od 09.00 hod. do 10.00 hod. (za účelom oboznámenia sa so skutkovými okolnosťami a príprava na výsluchy svedkov v prebiehajúcom vyšetrovaní).

54. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 30.07.2018 (č.l. 52), v ktorom uviedol, že nárok žalobcu tak, ako si tento uplatnil v návrhu zo dňa 10.04.2018, v celom rozsahu neuznáva a návrh žiada zamietnuť, nakoľko žalobca nepreukázal svoje tvrdenia o existencii nezákonného rozhodnutia.

55. Žalobca označil za nezákonné rozhodnutie, od ktorého odvodzuje svoj nárok na náhradu škody, uznesenie vyšetrovateľa Prezídia policajného zboru, Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred - Banská Bystrica sp. zn. ČVS:PPZ- 104/BPK-S-2011 zo dňa 14.12.2011 o vznesení obvinenia voči jeho osobe, a to z dôvodu, že uvedené trestné konanie skončilo rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. BB - 47T 57/2013 zo dňa 26.5.2014, ktorým bol žalobca spod obžaloby oslobodený. Neskoršie rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod obžaloby v žiadnom prípade nezakladá záver o tom, že uznesenie o vznesení obvinenia voči jeho osobe bolo nezákonné. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Konštrukcia, ktorú uvádza žalobca, t. j. že uznesenie o vznesení obvinenia je nezákonné s poukazom na skutočnosť, že bol spod obžaloby oslobodený, nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. Tento zákon v žiadnom z ustanovení takúto konštrukciu neupravuje a nepriznáva jej status nezákonného rozhodnutia. Žalobca pritom odkazuje výlučne na závery niektorých rozhodnutí Najvyššieho súdu SR opomínajúc skutočnosť, že tieto závery v právnom poriadku Slovenskej republiky nemajú právnu záväznosť, a preto nemôžu byť základom pre uplatnenie nároku, ktorý nemá žiadnu oporu v zákone.

56. Konštrukcia predkladaná žalobcom je v rozpore so samotným znením zákona, nakoľko z vyššie citovaného ustanovenia je zrejmé, že tento zákon vymedzuje striktné a jednoznačné, aké rozhodnutie možno považovať za nezákonné. Nezákonným rozhodnutím je iba právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

57. V právnom poriadku Slovenskej republiky neexistuje zákon, ktorý by za orgán príslušný na zmenu, resp. zrušenie rozhodnutia o vznesení obvinenia orgánu činného v trestnom konaní určoval súd. Súd teda v tomto prípade nemôže byť príslušným orgánom na zrušenie rozhodnutia o vznesení obvinenia v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., a už vôbec nie extenzívnym výkladom tohto zákona, ktorý je vzhľadom na znenie citovaného zákonného ustanovenia vylúčený (je to iba právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo zmenené alebo zrušené príslušným orgánom).

58. Extenzívny výklad je o to viac neprípustný, že zákon č. 514/2003 Z. z. stojí na prísnej absolútnej objektívnej zodpovednosti štátu za spôsobenú škodu, preto rozširovanie skutkových podstat, ktoré sú základom pre priznanie nároku na náhradu škody, by bolo zásahom súdnej moci do tvorby práva, ktorá v právnom poriadku Slovenskej republiky nie je zverená súdom, ale zákonodarnej moci. Je vecou zákonodarcu, aby do znenia zákona č. 514/2003 Z. z. pojal právnu úpravu takejto konštrukcie nezákonného rozhodnutia a stanovil jej zákonný rámec. Ak tak zákonodarcu neurobil, nie je dôvod, aby činnosť zákonodarnej moci nahrádzala moc súdna, tzv. extenzívnym výkladom tohto zákona, ktorý predstavuje neprípustný zásah do výkonu právomocí orgánov činných v trestnom konaní.

59. Prípadné rozhodnutie súdu, ktoré by legitimizovalo takúto konštrukciu nezákonného rozhodnutia, by bolo v rozpore so všetkými zásadami trestného práva účinného na území Slovenskej republiky, pretože uznesenie o vznesení obvinenia nepredpokladá istotu, že skutok sa stal a že ho skutočne spáchal obvinený, ale vyjadruje istú mieru pravdepodobnosti o jeho spáchaní touto osobou. Uznesenie o vznesení obvinenia tak nie je nezákonným z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa v neskorších štádiách trestného konania z rôznych dôvodov nepotvrdí (porovnaj 11. ÚS 163/2013). Iný záver by nepochybne viedol k popretiu základnej ústavnej zásady o prezumpcii nevinu, k popretiu účelu samotného trestného konania, resp. jeho časti, t. j. prípravného konania, ktoré by fakticky stratilo svoj význam a viedlo by k záveru o tom, že stíhať možno len osoby, ktorých vina je v čase vznesenia obvinenia bez akýchkoľvek pochybností preukázaná.

60. Akékoľvek spájanie resp. spoločné posudzovanie dvoch typov rozhodnutí, a to a/ rozhodnutia o vznesení obvinenia (§ 206 Trestného poriadku) a b/ rozsudku o vine resp. nevine obvineného (§ 284 a nasi. Trestného poriadku) v kontexte zákonných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. je neprijateľné a nelogické a nemožno k nemu dospieť ani extenzívnym výkladom tohto zákona. Predpoklady pre vydanie týchto dvoch typov rozhodnutí upravuje Trestný poriadok, ako základná procesná norma trestného práva, ktorá logicky a systematicky nadväzuje na ústavný rámec trestného konania. Kým rozhodnutie o vznesení obvinenia má svoj základ v prijatí odôvodneného záveru o tom, že trestný čin spáchala určitá osoba (§ 206 ods. 1 Trestného poriadku), ktoré však v žiadnom prípade nemožno stotožniť so záverom o vine tejto osoby, odsudzujúci, resp. oslobodzujúci rozsudok má svoj základ v závere súdu o vine, resp. nevine tejto osoby, a to v prípade uznania viny bez akýchkoľvek pochybností (tento záver môže prijať v zmysle Ústavy SR jedine súd).

61. Z uvedeného teda vyplýva, že na každé z týchto rozhodnutí kladie zákon iné nároky. Kým pri vznesení obvinenia postačuje dôvodné podozrenie o spáchaní trestného činu určitou osobou, pri rozhodnutí o vine musí byť vina obžalovaného preukázaná bez akýchkoľvek pochybností.

62. Orgány činné v trestnom konaní majú zákonnú povinnosť stíhať osobu, ktorá je dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu. Preto pri vznesení obvinenia je prípustná istá miera pochybnosti o spáchaní tohto skutku obvineným, pričom uvedené je predmetom ďalšieho vyšetrovania, ktoré predstavuje najvýznamnejšiu časť prípravného konania. Zákon predpokladá ako ďalšie štádium trestného konania konanie pred súdom (súdne konanie), v ktorom súd ako jediný Ústavou SR a zákonom zmocnený orgán, rozhodne o vine resp. nevine obvineného.

63. Nie je možné súhlasiť s rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR, z ktorých niektoré prijali záver o tom, že v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, má oslobodzujúci rozsudok rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, k čomu dospeli tzv. extenzívnym výkladom zákona č. 514/2003 Z. z., nakoľko takýto záver popiera základný účel trestného konania a vytvára neprípustný nátlak súdnej moci na činnosť orgánov činných v trestnom konaní.

64. Sankcionovanie orgánov činných v trestnom konaní civilnými súdmi za ich činnosť, uskutočňovanú na základe a v medziach zákona, je preto neprípustným zásahom do ich právomoci. Podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa Čl. 7 ods. 2a5 zákona. S poukazom na vyššie uvedené a tiež s poukazom na citovaný článok Ústavy SR, podľa ktorého rozhodnutia súdov Slovenskej republiky nemajú všeobecnú právnu záväznosť, má vziať súd vyššie uvedené do úvahy a nenasledovať bezvýhradne tieto rozhodnutia.

65. Keďže pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným rozhodnutím je potrebné súčasné splnenie troch kumulatívnych podmienok, t. j. existencia nezákonného rozhodnutia, vznik škody a príčinná súvislosť medzi namietaným rozhodnutím a vznikom škody, pričom v tomto prípade nie je splnená základná z podmienok, a to existencia nezákonného rozhodnutia, nie je daný v tejto veci už samotný základ nároku uplatňovaného žalobcom, z ktorého dôvodu žalovaný navrhol žalobu v celom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť.

66. Hoci žalovaný popiera samotný základ nároku uplatnený žalobcom v tomto konaní, z opatrnosti pre úplnosť uvádza, že pokiaľ ide o nárok žalobcu v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy, tento je v celom rozsahu nepreukázaný.

67. Žalovaný sa bližšie vyjadrí k samotnej výške uplatnenej náhrady škody na pojednávaní.

68. Žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu podaním zo dňa 17.09.2018 (č.l. 61) zotrval na podanej žalobe v celom rozsahu. Argumentoval: že pokiaľ žalovaný vo svojom vyjadrení namieta nedôvodnosť žalobcom uplatneného nároku, ktorý podľa jeho názoru nemá žiadnu oporu v zákone, pričom základom takéhoto nároku nemôže byť ani ustálená judikatúra najvyšších súdnych autorít; že pokiaľ žalovaný nepovažuje za nezákonné rozhodnutie o oslobodení obžalovaného spod obžaloby, z ktorého dôvodu mal žalovaný za to, že žalobca nepreukázal tvrdenia o existencii nezákonného rozhodnutia; že ak podľa žalovaného nie je ani preukázaný nárok v časti náhrady nemajetkovej ujmy, tak žalobca považuje vyjadrenie žalovaného a v ňom uvádzané dôvody v celom rozsahu za neopodstatnené.

69. V danom prípade bola zo strany žalobcu preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia v kontexte zákona č. 514/2003 Z. z. vo vzťahu k dôvodnosti uplatneného nároku, pričom došlo ku vzniku škody na strane žalobcu v príčinnej súvislosti s predmetným rozhodnutím, a teda sú splnené základné predpoklady nároku na náhradu škody.

70. Pokiaľ žalovaný odkázal na neprípustnosť extenzívneho výkladu zákona č. 514/2003 Z. z. zo strany súdnej moci a poukázal na to, že rozhodnutia súdov SR nemajú všeobecnú právnu záväznosť, v tej súvislosti žalobca uvádza, že v právnom poriadku Slovenskej republiky je prípustná tzv. sudcovská tvorba práva, ktorá slúži na vyplňanie alebo dotváranie práva tam, kde absentuje právna úprava alebo existuje medzera v práve. Žalobca zároveň kladie dôraz na princíp právnej istoty, ktorý je jedným z kľúčových princípov civilného sporového konania a v rámci ktorého môže každý legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

71. Vo vzťahu k vyššie uvedenej interpretácii zákona č. 514/2003 Z. z. žalobca poukázal na právny názor Najvyššieho súdu SR v konaní sp. zn. 3 Cdo 181/2017, ktorého účastníkom bol žalovaný. Najvyšší súd tu zaujal jednoznačné stanovisko k rozhodovacej praxi súdov ohľadom nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. a odkázal na ustálený právny názor prezentovaný v rozhodnutí sp. zn. 4 MCdo 15/2009, publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 37/2014.

72. Od vydania uvedeného rozhodnutia Najvyšší súd SR nevydal rozhodnutie, ktoré by bolo v rozpore s jeho právnymi závermi. Rovnaký právny názor vo vzťahu k výkladu zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci zastáva taktiež Ústavný súd Slovenskej republiky, a to napr. v rozhodnutí zo dňa 07.07.2016, sp. zn. I.ÚS 320/2016.

73. K výške nemajetkovej ujmy žalobca uviedol, že žalobca nepovažuje za dostatočné zadostučinenie jeho oslobodenie spod obžaloby, keďže ujmu, ktorú utrpel vo svojom živote, nie je možné odčiniť len týmto spôsobom. Zároveň je však nesmierne zložité preukázať takúto ujmu a jej následky v súkromnom živote žalobcu a v jeho spoločenskom uplatnení. Vo vzťahu k nemajetkovej ujme, jej výške a závažnosti a následkom preto žalobca navrhol, aby súd ako dôkazný prostriedok vykonal výsluch žalobcu, jeho manželky, ako aj ďalších svedkov, ktorých žalobca označí súdu dodatočne v písomnom podaní.

74. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu podaním zo dňa 15.10.2018 navrhol dokazovanie výsluchom svedkov A. B. C. a C. C.. K podaniu zároveň pripojil čestné prehlásenia zo dňa 24.09.2018 syna žalobcu C. C. (č.l. 83) a manželky žalobcu A. B. C. B. (č.l. 84).

75. C. C. v čestnom prehlásení uviedol:

76. Môj otec mal so mnou a mojou rodinou v období pred začatím súdneho konania harmonický vzťah. Napriek tomu, že žijem 200 km od bydliska mojich rodičov, pravidelne sme sa stretávali a moje deti sa vždy na stretnutia so starým otcom tešili. Otec vždy viedol čestný život a ctil si všetky zákony a veľmi ťažko niesol už len každú pokutu súvisiacu s riadením motorového vozidla. K takýmto hodnotám ma viedol a vychovával.

77. V období od decembra 2011 sa však otec začal meniť v súvislosti so začatým súdnym procesom voči jeho osobe. Prvé mesiace sa mi nechcel ani zdôveriť s tým, čo sa deje. Otec sa začal trápiť, prestával komunikovať so mnou a s vnúčatami. Pri našich návštevách mal tendenciu len zdvorilo s nami stráviť minimálny čas a odchádzal do svojej izby, kde trávil čas osamote.

78. Keď však prestal mať záujem o vnukov futbal, pod tlakom argumentov mi povedal, čo sa deje. Žiaľ, na ten rozhovor nezabudnem, otec veľmi trpel, keď mi rozprával príbeh, čo sa stalo. On, ktorý vždy pracoval čestne a ctí pravidlá, zrazu musel niesť bremeno súdeného. Báľ sa našej reakcie, reakcie rodiny, či okolia na to, že je súdený, aj keď si nebol vedomý pochybenia. Otcove slzy mi len potvrdzovali jeho ťažké chvíle.

79. Súdny proces trval roky a otec za toto obdobie veľmi zostarol a zhoršil sa mu zdravotný stav. Nebol ochotný komunikovať so mnou ani s vnúčatami. Prestal nám telefonovať, nemal záujem o novinky súvisiace s vnúčatami. Naše spoločné stretnutia už neboli o smiechu a radosti, ale o tichu a napätej atmosfére.

80. V tomto období som začal registrovať aj zhoršenie vzťahu medzi rodičmi, prichádzalo z otcovej strany k mnohým prehnaným reakciám, ktoré často končili ostrou výmenou názorov.

81. Aj keď prišiel oslobodzujúci rozsudok v roku 2016, naše vzťahy sa už nevrátili nikdy pred obdobie začiatku súdneho procesu. Otcovo zdravie sa žiaľ už nezlepšilo.

82. A. B. C. v čestnom prehlásení uviedla:

83. So žalobcom som žila v spoločnej domácnosti v čase úkonov a prešetrovania trestného konania a bola som priamym svedkom nepriaznivého vplyvu trestného konania na manžela. Ako človek, ktorý bol čestný, zásadový, dodržiaval predpisy, sa nevedel vyrovnáť s tým, že začali úkony trestného stíhania voči nemu, nebol si vedomý žiadnej viny, porušenia predpisov. V dôsledku permanentného stresu bol podráždený, nervózny, čo malo negatívny vplyv na náš dovtedy pokojný, stabilný manželský život. Nevedel sa sústrediť na rozhovory so mnou o chode, riešení bežných problémov v našej domácnosti a nakoniec o tieto rozhovory nemal záujem a nemal na ne čas. Tieto jeho zmeny správania pretrvávali celé dlhé obdobie trestného konania a boli dôsledkom neustálych hádok a rozbrojov. Svoj čas a energiu venoval príprave na obhajobu, robil si poznámky k výpovediam svedkov, k prebiehajúcim úkonom trestného konania. Neustály stres ovplyvnil jeho vnímanie informácií o vnúčatách. Nevedel zdieľať a úprimne sa tešiť a radosť z ich bežných detských úspechov, z úspechov v škole, pri športovaní. Začal strácať aj záujem o hranie a trávenie času s nimi pri ich návštevách u nás, pretože v podvedomí sa stále zaoberal trestným stíhaním, čo už bolo neúnosné na naše rodinné vzťahy. Manžel sa v tom čase vyhýbal stretnutiam s kamarátmi a náhodné stretnutia rýchlo ukončoval, bol pri nich rozrútený, mal nepríjemný pocit, že rozprávajú o ňom v súvislosti s prebiehajúcim trestným stíhaním. Tento nepríjemný pocit mal i pri pohrebe svojho brata, čo znásobilo jeho žiaľ.

84. Celé dlhé obdobie úkonov trestného stíhania bolo i pre mňa veľmi nepríjemné, náročné a len ťažko môžem opísať všetky svoje pocity neistoty a očakávania, čo bude ďalej. Bolo to obdobie, ktoré negatívne poznačilo náš vzťah a ktoré by som už nechcela nikdy zažiť.

85. Žalovaný navrhol svojim podaním zo dňa 06.06.2019 (č.l. 106) vykonanie dokazovania vyšetrovacím spisom ČVS: PPZ-104/BPK-S-2011 Úradu boja proti korupcii, Banská Bystrica a sp. zn. BB 47T 57/2013 Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, pre posúdenie uplatnených trov obhajoby.

86. Právny zástupca žalobcu podaním zo dňa 25.07.2019 (č.l. 129) poukázal, že skutočná škoda predstavuje trovy právneho zastúpenia vynaložené žalobcom na obhajobu v trestnom konaní a ich dôvodnosť z pripojeného trestného spisu nepochybne vyplýva.

87. Čo sa týka nemajetkovej ujmy, uviedol, že základné dôkazy preukazujúce odôvodnenosť uplatneného nároku na nemajetkovú ujmu vyplývajú z pripojeného spisu Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-47T 57/2013, a to predovšetkým dĺžka konania, okolnosti vznesenia obvinenia, či miera zásahu do súkromia žalobcu. Zdôraznil tiež skutočnosť, že trestné konanie bolo vedené na Špecializovanom trestnom súde, čo svedčí o mimoriadnej závažnosti trestného stíhania a hrozbe vysokého trestu, tým pádom aj ujma, ktoré žalobca utrpel, je vzhľadom na

tieto okolnosti porovnateľne vyššia. Ďalej poukázal na negatívnu medializáciu prípadu žalobcu a v tej súvislosti predložil súdu články týkajúce sa daného prípadu:

- Internetový článok MY Žilina z 14.10.2012 (č.l. 131)
- Internetový článok topky.sk z 15.10.2012 (č.l. 134)
- Novinový článok MY náš región č. 20/2014 z 26.05. – 01.06.2014 (č.l. 135)

88. Uviedol, že s poukazom na dĺžku trvania trestného stíhania žalobcu je potrebné vziať do úvahy, že neprimeraná dĺžka trestného konania je považovaná za skutočnosť spôsobujúcu morálnu ujmu, a to nielen z pohľadu judikatúry ESLP, ale rovnaké stanovisko je uplatňované zo strany najvyšších súdnych autorít Českej republiky, konkrétne napr. v rozhodnutí Ústavného súdu ČR, sp. zn. II.ÚS 862/2010 z 19.05.2010 alebo v rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR, sp. zn. 30 Cdo 2742/2009 z 10.03.2011. Označené rozhodnutia vychádzajú z vyvrátiteľnej domnienky, že neprimeraná dĺžka trestného konania spôsobuje morálnu ujmu, čím prekonávajú zaužívaný prístup k dôkaznému bremenu a opierajú sa o objektívne a nepochybne existujúce nepriaznivé dopady dlhotrvajúcej neistoty obvineného o výsledok konania. Preto už len samotná skutočnosť, že voči žalobcovi bolo vedené nezákonné trestné stíhanie, je podľa názoru žalobcu dostatočným podkladom pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v primeranej výške.

89. Právny zástupca žalobcu zároveň súdu predložil Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 13.02.2019, sp. zn. 19C/78/2018. Uviedol, že napriek tomu, že predmetné konanie zatiaľ nebolo právoplatne skončené, označené rozhodnutie zasiela súdu vzhľadom na skutkovú a právnu podobnosť s týmto konaním, keďže rozhodnutie sa týka náhrady škody uplatnenej spoluobvineným žalobcu.

90. Súd zistil z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19C/78/2018 zo dňa 13.02.2019 (č.l. 136), že konanie bolo vedené v právnej veci žalobcu A. F. G., v konaní zastúpeného: ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s. r. o., so sídlom Závodská cesta 3911/24, Žilina, proti žalovanému Slovenskej republike, v zastúpení Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky, o náhradu škody. Súd predmetným rozsudkom rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 9.075,62 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.075,62 Eur od 25.01.2018 do zaplatenia, vo zvyšku žalobu zamietol a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania. Podľa odôvodnenia rozsudku sa žalobca žalobou doručenou súdu dňa 11.04.2018 domáhal náhrady škody vo výške 5 301,01 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 25.01.2018, náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 15 000 Eur a náhrady trov konania. Nárok na náhradu škody si uplatnil z dôvodu začatia trestného stíhania, vznesenia obvinenia a podania obžaloby vo veci vedenej Špecializovaným trestným súdom, pracovisko Banská Bystrica, pod sp. zn. BB – 4T/57/2013 v spojení s konaním vedeným na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 6To/9/2014. Vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred – Banská Bystrica uznesením sp. zn. ČVS: PPZ-104/BPK-S-2011 zo dňa 14.12.2011 začal trestné stíhanie a vznesol obvinenie voči žalobcovi pre zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločností podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona spáchaného vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 a pre zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona spáchaného vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Žalobca proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal sťažnosť, ktorú prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky uznesením sp. zn. VII/1 Gv 233/11 – 5 zo dňa 07.02.2012 zamietol ako nedôvodnú. Vyšetrovateľ ďalej žalobcovi opatrením zo dňa 14.02.2012 ako obvinenému nepovolil účasť na vyšetrovacích úkonoch, voči čomu sa žalobca bránil podaním žiadosti o preskúmanie postupu vyšetrovateľa, ktorý dozorujúci prokurátor vyhodnotil ako správny a zákonný. Žalobca podal aj ústavnú sťažnosť, ktorú Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením č. k. II. ÚS 169/2012 – 11 zo dňa 14.06.2012 odmietol pre nedostatok právomoci. Uznesením č. k. IV. ÚS 157/2013 – 12 zo dňa 27.03.2013 ústavný súd odmietol ako celok aj sťažnosť smerujúcu voči postupu vyšetrovateľa a dozorujúceho prokurátora. Dňa 21.11.2013 podal prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry obžalobu na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku. Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica sp. zn. BB – 4T/57/2013 zo dňa 26.05.2014 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6To/9/2014 zo dňa 04.05.2016 bol žalobca oslobodený spod obžaloby sp. zn. VII/1 Gv 233/11.

91. Článok, zverejnený v novinách MY náš región, a to zverejnený v zmysle žalovaným nerozporovaného tvrdenia žalobcu – 26.05. - 01.06.2014 v čísle 20/2014, s názvom „V kauze zneužitia eurofondov vo Varíne sú podozriví dvaja svedkovia“, informoval, že v rámci rekonštrukcie základnej a materskej školy za vyše jeden a pol milióna eur vo Varíne čelia tri osoby žalobe zo zločinov subvenčného

podvodu a poškodzovania finančných záujmov európskych spoločností. Podstata podvodu spočíva vo výmene štítkov na zariadení školskej kuchyne, aby mohla byť vyfakturovaná ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja omnoho vyššia cena. Na podvode mali dvaja svedkovia zarobiť 20-tisíc.

92. Článok ďalej informoval čitateľov, že predseda senátu Špecializovaného trestného súdu oznámil, že poskytne výpovede svedkov orgánom činným v trestnom konaní a prokurátor Špeciálnej prokuratúry oznámil po stredajších výpovediach svedkov priamo na pojednávaní, že začne konanie pre dôvodné podozrenie z krivej výpovede.

93. Článok s názvom „Vo Varíne vyšetrujú zneužitie eurofondov“ zverejnený na internete dňa 14.10.2012 v MY Žilina: myzilina.sme.sk informoval o rekonštrukcii základnej školy vo Varíne za vyše jeden a pol milióna eur - za peniaze Európskej únie s tým, že Policajné prezídium potvrdilo, že vyšetrovateľ Úradu boja proti korupcii obvinil troch ľudí z poškodzovania finančných záujmov Európskeho spoločenstva a zo subvenčného podvodu. Článok tiež informoval, že pri rekonštrukcii boli vyhadzované tisíce eur zbytočne, že nové zariadenia boli horšie ako predchádzajúce a boli iné ako v projekte. Neskôr na nich vymenili štítky označujúce drahšiu techniku, ako v skutočnosti bola.

94. Článok s názvom „Vo Varíne vyšetrujú zneužitie eurofondov, súvisiace s rekonštrukciou školy“ zverejnený dňa 15.10.2012 na internete: www.topky.sk informoval, že Policajné prezídium denníku potvrdilo, že vyšetrovateľ Úradu boja proti korupcií obvinil troch ľudí z poškodzovania finančných záujmov Európskeho spoločenstva a zo subvenčného podvodu.

95. Na pojednávaní konanom dňa 26.02.2020 žalobca vypovedal:

96. Ako morálna a charakterová, pevná a vyrovnaná osoba, veľmi zle na mňa pôsobili výsluchy, bolo vypočutých veľa ľudí, z čoho som mal dojem, že sa chýria nepravdivé informácie. Zloba ľudí zapríčinila túto situáciu, ktorých som niekoľkých ani nepoznal. Očierňovali moje dobré meno, ktoré som si celý život budoval, nemal som žiadnych nepriateľov, ba skôr priateľov, práve ktorým som v živote pomohol a nikdy neublížil, sa mi odvdáčili a bezdôvodne hovorili na mňa nepravdy a polopravdy. Ich klamstvá však boli zobraté prokurátorom za pravdivé na trestné stíhanie.

97. Veľmi zle som znášal prebiehajúce úkony trestného konania, keď som zistil, že svedkovia nehovoria vždy pravdu, to ma upevnilo a o to som sa viac snažil pripravovať na jednotlivé pojednávania, ale za akú cenu. V tomto období som nemohol spať, v noci som sa často budil, nechutilo mi jesť, veľmi som schudol, bol som neustále podráždený v dôsledku permanentného stresu, lebo mi hrozil vysoký trest, ktorý som si začal uvedomovať.

98. Moje správanie bolo ovplyvnené danou situáciou a malo negatívny vplyv na našu rodinnú pohodu a narušilo dovtedy veľmi dobré, stabilné vzťahy. Prestal som chodiť do Varína na rôzne rodinné oslavy, medzi kamarátmi som sa neukazoval, pri náhodných stretnutiach som ich rýchlo ukončoval. Návštevy starších súrodencov, sestry a brata som riešil v dopoludňajších hodinách v spojení s návštevou cintorína. Veľmi ťažko som znášal bratov pohreb v júli 2013, keď som stretol veľa známych ľudí.

99. S manželkou sme sa často hádali a nevedeli sa dohodnúť na hocijakej maličkosti. S odstupom času si to uvedomujem, že som väčšinou ja chyboval, ale kto by to zvládol cca 4 – 4,5 roka žiť v strese, že ti hrozí obvinenie a možnože aj väzenie. Stále som tvrdil, že som nevinný, ničím som sa neobohatil, nepokradol a nič som nespreneveril. Človek je nervózny, nemôže spať, má všelijaké nočné mory a tie sú najhoršie a zrazu ťa niekto otravuje nejakou maličkosťou, napr. manželka.

100. Deti s rodinami celý život a radi a často chodili k nám. Chodili sme spolu na turistiku, výlety a taktiež i na dovolenky a tešili sme sa na prázdniny, či zimné alebo letné. Často sme športovali, hrávali sa na záhrade volejbal, futbal, chodili sme na prechádzky, robili sme opekačky a pod.

101. Je pravda, že som sa im posledné roky málo sa venoval. Mal som na to svoje dôvody a deťom som to nevysvetľoval. To mali ako rodičia zobrať hranie miesto mňa na seba. Čo sa týka komunikácie, pripisujem to aj mojej silnej hluchote, že i keď mám tie strojčky, nie vždy dobre počujem.

102. V žalobe uvádzam, že 14.12.2011 začalo trestné stíhanie voči mojej osobe, doručené 16.12.2011. V zákonnej lehote 19.10.2011 bola podaná sťažnosť, dňa 07.02.2012 bola zamietnutá prokurátorom ako bezdôvodná. Cítil som, že toto všetko bude trvať dlhšiu dobu, možno i niekoľko rokov.

103. Ako autorizovaný stavebný inžinier som podnikal podľa Autorizačného osvedčenia a zákona Slovenskej komory stavebných inžinierov v odvetví Architektonické a inžinierske služby, vrátane projektovania. Táto činnosť je viazaná na bezúhonnosť a je registrovaná v celoslovenskom registri.

Mojou povinnosťou bolo túto skutočnosť nahlásiť a prejednať na regionálnej pobočke Slovenskej komory v Žiline. Dohodli sme sa ústne s tým, že práce, ktoré mám rozpracované, dokončím a žiadne nové nebudem začínať a ukončím podnikanie k 31.12.2012 s tým, že odovzdám doklady a spolu s pečiatkou budú uložené v depozite na regionálnej pobočke v Žiline.

104. (Žalobca tiež uviedol v písomnom vyhotovení svojho vyjadrenia - č.l. 186c, že podnikanie mu bolo zrušené ako 68-ročnému – poznámka súdu.)

105. Keď budem spod žaloby oslobodený, písomne si môžem vyžiadať a doplniť doklady komory a budem môcť podnikáť, v podnikaní pokračovať. Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 26.05.2014 som bol spod žaloby oslobodený. Vzápätí sa prokurátor odvolal. Uznesením NS SR 04.05.2016 bolo odvolanie prokurátora zrušené. Ďalej som už ako 72-ročný nepodnikal. Od 01.01.2013 mám jediný príjem, starobný dôchodok vo výške 452,70 €. Súčasne od 01.01.2020 vo výške 539,10 €.

106. Náhrada skutočnej škody, ktorá vznikla uhradením trov právneho zastúpenia vo výške 5.301,01 €, bola uhradená.

107. Nemajetkovú ujmu 7.500,- €, ktorú pociťujem, je len ťažko preukázať, avšak vznesenie obvinenia, vedenie trestného stíhania a konanie pred súdom voči mojej osobe jasne ovplyvňovalo môj spôsob života postavením do pozície obvineného z trestného činu. Kompenzovať morálnu ujmu, ktorá mi bola spôsobená, taktiež treba brať do úvahy čiastočne škodu, ktorá mi bola spôsobená zrušeným podnikaním nie vlastnou vinou. V čase podnikania za posledné roky od roku 2008 – 2012 som mal priemerný ročný príjem podľa daňových priznaní 10.967,- €. Výška nemajetkovej ujmy počas trestného stíhania v trvaní 4,5 roka je nižšia, ako som mal priemerný ročný príjem.

108. Svoju výpoveď žalobca predložil aj v písomnej forme (č.l. 186a - 186d spisu).

109. Právna zástupkyňa žalobcu zotrvala na podanom žalobnom návrhu a odkázala na písomné vyjadrenia a predložené listinné dôkazy s tým, že boli naplnené všetky predpoklady nároku žalobcu na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, stanovené zákonom č. 514/2003 Z.z..

110. Čo sa týka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, tento nárok si žalobca uplatňuje z dôvodu, že samotné zastavenie trestného stíhania nemožno považovať za dostatočné zadosťučinenie vzhľadom na ujmu, ktorú žalobca utrpel. On sám si nebol vedomý nejakého pochybenia z jeho strany a napriek tomu, že veril v spravodlivé rozhodnutie, trestné konanie trvajúce 4,5 roka vo veľkej miere ovplyvnilo či už jeho súkromný, pracovný, ale aj spoločenský život a výrazne sa podpísalo na fungovaní jeho osobnosti, ako aj v medziľudských vzťahoch. Trestné stíhanie sa podpísalo aj na pracovných aktivitách žalobcu. Predložila súdu výpis zo Slovenskej komory stavebných inžinierov a Potvrdenie o vyčiarknutí zo zoznamu stavebných inžinierov a uviedla, že skončenie týchto pracovných aktivít žalobcu priamo bezprostredne súviselo s jeho trestným stíhaním.

111. Z Potvrdenia Slovenskej komory stavebných inžinierov zo dňa 08.01.2013 (č.l. 185) o vyčiarknutí zo Zoznamu autorizovaných inžinierov, adresovaného žalobcovi, súd zistil, že na základe žiadosti žalobcu a Uznesenia č. 4/2 Autorizačnej komisie SKSI bol žalobca od 1. januára 2013 (vrátane) vyčiarknutý zo Zoznamu autorizovaných stavebných inžinierov, v ktorom bol žalobca evidovaný pod reg. číslom 3234*A*1 v kategórii Pozemné stavby.

112. Z výpisu zo stránky Slovenskej komory stavebných inžinierov (č.l. 186) súd zistil, že členstvo žalobcu ako autorizovaného stavebného inžiniera v rozsahu oprávnenia kategórie 1: Pozemné stavby, podkategórie 100: budovy, vzniknuté v komore dňa 12.03.2002, je vedené odo dňa 01.01.2013 ako „neaktívne“ z dôvodu: Vyčiarknutie.

113. Na otázku súdu, z akých súm pozostáva suma 5.301,01 €, právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že sa jedná o úkony právnej služby uvedené v tomto vyúčtovaní, vydelené 1, keďže v danom prípade išlo o zastupovanie dvoch obvinených, teda jedná sa o polovicu zo sumy 10.602,02 €.

114. Čo sa týka nákladov právneho zastúpenia v súvislosti s podaním sťažnosti vo výške 485,24 € (č.l. 14 spisu), táto sťažnosť nebola podaná v súvislosti so žalobcom, ale v súvislosti s A. F. G..

115. Žalovaný na pojednávaní prostredníctvom poverenej prokurátorky Okresnej prokuratúry Žilina v celom rozsahu zotrval na svojom písomnom vyjadrení zo dňa 30.07.2018.

116. Pokiaľ ide o uplatnené trovy právneho zastúpenia uvedené vo vyúčtovaní, žalovaný namietol vyúčtovanie úkonov:

- pod bodom 6: Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku Obci Varín, Oznámenie adresované Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja SR dňa 17.02.2012 vo výške 143,05 € + 7,63 €;

- pod bodom 7: Žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa adresovaná Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa 27.02.2012 vo výške 143,05 € + 7,63 €;

- pod bodom 30: Vyjadrenie k odvolaniu prokurátora zo dňa 27.01.2016 vo výške 143,05 € + 8,58 €.

117. Žalovaný uvedené zistil nahliadnutím do pripojených spisov v súvislosti s posúdením uplatnených trov obhajoby. Jednalo sa o porovnanie, resp. verifikáciu úkonov, ktoré si žalobca vyúčtoval. Tieto úkony boli vyúčtované v súlade, ako boli uplatnené, okrem úkonov pod por. č. 6, 7 a 30.

118. Žalovaný nepovažuje úkony por. č. 6, 7 a 30 za úkony právnej služby v zmysle § 14 Vyhlášky 655/2004 Z.z., ktorý stanovuje, ktoré úkony sú účelne vynaložené, a tieto úkony nie je možné subsumovať pod toto zákonné ustanovenie.

119. Pokiaľ ide o nárok žalobcu v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy, tak tento je v celom rozsahu nepreukázaný. Nebol produkovaný dôkaz o zásahu do osobnostných práv žalobcu v takom rozsahu, že by bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. S poukazom na vyššie uvedené žalovaný žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

120. Na pojednávaní bola vypočutá svedkyňa A. B. C., manželka žalobcu. Uviedla, že jej je známe, čo je predmetom konania - manžel si uplatňuje nárok na náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy z dôvodu, že bol v inom konaní obvinený a bol trestne stíhaný, v ktorom trestnom konaní bol oslobodený.

121. Svedkyňa vypovedala:

122. Ja predpokladám, že žalobca má právo na majetkovú a nemajetkovú ujmu, keďže k tejto došlo. Má právo si ju uplatňovať. Pre nás bolo veľmi stresujúce celé obdobie toho trvania trestného konania, bola zaplatená úhrada za advokátske zastupovanie a čo sa týka nemajetkovej ujmy, je tam síce vyčíslená, ale túto nie je možné presne vyčíslieť, ale tá je dôvodná z toho dôvodu, že dôvody pre jej uplatnenie trvajú dokonca ešte aj doposiaľ, keďže to obdobie, počas ktorého trvalo trestné stíhanie, trestné konanie, bolo pre nás veľmi náročné, a nemalo vplyv len na náš spoločenský život, ale manžel bol veľmi podráždený, nervózny, nebolo možné vôbec s ním komunikovať, aj keď si bol vedomý, že neporušil žiadny zákon, ale nad nami to stále viselo, bolo to veľmi náročné obdobie. Manžel žil celý život vo Varíne, k tejto udalosti, ktorá bola predmetom trestného konania, vyšetrovania, došlo vo Varíne, poznalo ho veľa ľudí, a keď sme prišli do Varína, cítili sme sa tak, ako keby na nás ľudia pozerali tak, že manžel niečo zlé spravil. Pretože ľudská zloba je proste hrozná. Cítili sme to dokonca aj na pohrebe brata žalobcu, kedy som cítila, že manžel by z toho pohrebu najradšej odišiel, stále mal pocit, že ľudia na neho zle hľadia. Priamo verbálne mu to nedali najavo.

123. Čo sa týka predmetu trestného konania, je mi aj známe, čo bolo v trestnom konaní vyšetrované, jednalo sa o rekonštrukciu školy vo Varíne, jedálne a materskej školy. Potom, keď mi manžel dovolil sa do tých dokladov pozrieť, aj som zistila, že išlo o to, že zlobou a klamstvom niekoho bol obvinený z toho, že tam boli fakturované práce, ktoré v skutočnosti neboli vykonané, resp. tam bola zámena tých okien. Ja som okrajovo vedela, o čo sa jedná.

124. Ja som manželovi hovorila a hovorila mu to aj jeho sestra, že sa nemá prečo cítiť vinný, pokiaľ nič nespáchal a jedná sa len o obyčajnú ľudskú zlobu, na základe ktorej bola dopustená táto situácia. Poukazujem aj na to, že o týchto veciach sa písalo aj v regionálnom časopise Varínčan. Písalo sa o tom, že prebieha trestné konanie, a to ma zarazilo, že po ukončení tohto trestného konania a vlastne vydania oslobodzujúceho rozsudku už tieto okolnosti boli v miestnej tlači ignorované, neboli zmienené. V časopise Varínčan síce nebolo uvedené meno manžela, ale keďže obec Varín je malá, obyvatelia Varína vedeli, o ktorú osobu sa jedná, pretože bolo známe, že žalobca vykonával nad týmito stavbami dozor. My síce bývame v Žiline, vo Varíne nebyvame, ale chodievali sme tam veľmi často, pretože manžel tam mal brata, má tam sestru, má tam netere a synovcov. Teraz chodievame tiež do Varína, ale menej často.

125. Svedkyňa potvrdila po nazretí na čestné prehlásenie zo dňa 24.09.2018 (č.l. 84), že toto ona spísala a podpísala. Uviedla, že v tomto čestnom prehlásení sa ani nedali uviesť všetky negatíva, ktoré

sprevádzali toto obdobie trestného stíhania. Nebude uvádzať žiadne ďalšie tvrdenia, poznamenáva však, že sa jednalo o najhoršie obdobie života ich rodiny.

126. Na otázku súdu, či malo toto obdobie vplyv na zdravie členov rodiny a žalobcu, svedkyňa uviedla, že manžel bol stále podráždený, bol v strese, stále horšie počuje a svedkyňa nevie spávať. A to odvtedy, ako sa to začalo. Teraz sa to trochu dáva do kopy, že už viacej komunikujú medzi sebou. Svedkyňa ale manželovi od začiatku verila, lenže tie okolnosti človeka, tá ľudská zloba, tá ovplyvní všetko, tá ovplyvní rodinný život.

127. Právny zástupca žalobcu sa podaním zo dňa 03.06.2020 (č.l. 218) vyjadril k námietkam žalovaného, pokiaľ tento na pojednávaní rozporoval úkony právnej služby uvedené pod bodmi 6, 7 a 30. S uvedenými námietkami žalovaného nesúhlasí, predložené vyúčtovanie trov právneho zastúpenia zo dňa 18.11.2016 bolo totiž vykonané v súlade s ustanovením § 1 ods. 4 a § 14 vyhlášky, s poukazom na ust. § 14 ods. 8 vyhlášky, podľa ktorého za úkony právnej služby, ktoré nie sú uvedené v ods. 1 – 5, patrí odmena ako za úkony, ktoré sú im povahou a účelom najbližšie. Napriek tomu, že namietané právne úkony, teda zaslanie Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku obci Varín, Žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa a Vyjadrenie k odvolaniu prokurátora nie sú výslovne uvedené v § 14 ods. 1 vyhlášky, vzhľadom na vyššie citované ustanovenia sú tieto nesporne úkonmi právnej služby. S prihliadnutím na ich obsah a povahu ich možno subsumovať pod ustanovenie § 14 ods. 1 písm. b) – písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej, teda advokátovi prislúcha i za tieto úkony odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny.

128. Na pojednávaní konanom dňa 31.07.2020, vykonanom v neprítomnosti žalobcu na pojednávaní riadne zastúpeného svojou právnou zástupkyňou, súd konštatoval po predchádzajúcom oboznámení sa (v rámci prípravy na pojednávanie) s vyšetrovacím spisom ČVS: PPZ-104/BPK-S-2011 Úradu boja proti korupcii, Banská Bystrica a so spisom sp. zn. BB 47T 57/2013 Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, k jednotlivým úkonom právnej služby, v špecifikácii uvedenej vo vyúčtovaní trov právneho zastúpenia zo dňa 18.11.2016, nasledovné:

- pod por. č. 1 - súd konštatoval, že v pripojených spisoch je na č.l. 52 žurnalizovaná plná moc zo dňa 09.01.2012 udelená žalobcom právnemu zástupcovi: ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., s čím tak nekorešponduje úkon právnej služby uvedený pod por.č. 1, v zmysle ktorého príprava a prevzatie vecí, vrátane prvej porady, je datované 19.12.2011. Právna zástupkyňa žalobcu k tomu uviedla, že podľa jej úsudku ide v tomto prípade len o chybu v dátume úkonu právnej služby pod por.č. 1, správnym je dátum 09.01.2012, ktoré tvrdenie tiež uviedla právna zástupkyňa v následnom podaní zo dňa 11.09.2020;

- pod por.č. 2 – účasť na výsluchu obvineného A. B. C. 10.01.2012 – č.l. 205 spisu;
- pod por.č. 3 – preštudovanie vyšetrovacieho spisu 16.01.2012 – č.l. 2650 spisu;
- pod por.č. 4 – účasť na výsluchu svedka A. B. I. dňa 09.02.2002 – č.l. 382;
- pod por.č. 5 – účasť na výsluchu svedka C. D. dňa 09.02.2012 – č.l. 379;
- pod por.č. 6 – Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku obci Varín, oznámenie adresované Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja SR dňa 17.02.2012 – súd uvedený dokument v pripojených spisoch nedohľadal; bol následne žalobcom predložený dodatočne ako príloha podania zo dňa 11.09.2020;

- pod por.č. 7 – žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa adresovaná Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa 27.02.2012 – súd uvedený dokument v pripojených spisoch nedohľadal (v tejto časti - t.j. celkom čo do sumy 150,68 eur vzal následne žalobca žalobu späť poznámka súdu);

- pod por.č. 8 – účasť na výsluchu svedka C. B. F. dňa 21.03.2012 a C. J. a K. L. – č.l. 328, 354 a 343;
- pod por.č. 9 – účasť na výsluchu svedka A. C. M. dňa 23.04.2012 a C. N. v ten istý deň – č.l. 299 a 358;
- pod por.č. 10 – sťažnosť proti uzneseniu ČVS: PPZ-104-BPK-ST-2011 zo dňa 26.04.2012, podaná dňa 27.04.2012 – č.l. 455 spisu - súd konštatoval v súvislosti s touto podanou sťažnosťou, že sťažnosti v zmysle rozhodnutia na č.l. 457 vyhovené nebolo, čím bola spochybnená účelnosť tohto úkonu právnej služby. V podaní zo dňa 11.09.2020 žalobca prostredníctvom právneho zástupcu uviedol, že trvá na jeho účelnosti a uplatňuje si zaň náhradu škody, keď bez ohľadu na obsah podania alebo dôvody zamietnutia sťažnosti je tento úkon relevantným opravným prostriedkom;

- pod por.č. 11 – účasť na výsluchu svedka A. B. F. a A. C. O. dňa 26.04.2012 – č.l. 397 a č.l. 400;
- pod por.č. 12 - účasť na výsluchu svedka C. M. a P. Q. dňa 03.05.2012 – č.l. 366 a 403;
- pod por.č. 13 - účasť na výsluchu svedka C. R. J. dňa 16.05.2012 – č.l. 340;
- pod por.č. 14 - účasť na výsluchu svedka C. O. dňa 16.05.2012 – č.l. 422;
- pod por.č. 15 - účasť na výsluchu svedka A. C. M. – č.l. 363. - súd konštatoval, že nie je pod por.č. 15 uvedený dátum tohto úkonu právnej služby, žalobca v podaní zo dňa 11.09.2020 uviedol s poukazom na zápisnicu na č. l. 363, že k tomuto úkonu došlo dňa 02.08.2012;

- pod por.č. 16 – účasť na výsluchu svedka C. N. dňa 30.07.2013 – č.l. 225;
- pod por.č. 17 - účasť na výsluchu obvineného A. B. B. dňa 01.08.2013 – súd zápisnicu o výsluchu nedohľadal. Právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že sa jednalo o spoluobvineného, z čoho vyplýva účelnosť vynaložených nákladov a v podaní zo dňa 11.09.2020 uviedla, že zápisnica z výsluchu sa nachádza na č. l. 200 spisu;

- pod por.č. 18 - účasť na výsluchu obvineného A. B. C. dňa 01.08.2013 č.l. 209;
- pod por.č. 19 – účasť na výsluchu svedka A. C. S. dňa 16.08.2013 – č.l. 417 spisu;
- pod por.č. 20 - účasť na výsluchu svedka P. Q. dňa 04.09.2013 – č.l. 369;
- pod por.č. 21 – účasť na výsluchu znalca A. A. T. dňa 17.09.2013 – č.l. 579 spisu;
- pod por.č. 22 – účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu dňa 27.09.2013 – č.l. 2702 spisu;
- pod por.č. 23 – účasť na hlavnom pojednávaní dňa 07.02.2014 – č.l. 2748;
- pod por.č. 24 – účasť na hlavnom pojednávaní dňa 04.03.2014 – č.l. 2761;
- pod por.č. 25 – účasť na hlavnom pojednávaní v dňoch 20. a 24.03.2014 – č.l. 2797 a 2817;
- pod por.č. 26 – účasť na hlavnom pojednávaní dňa 28. a 29.04.2014 – č.l. 2840 a 2847;
- pod por.č. 27 – vyjadrenie k znaleckému posudku znalca A. A. T. zo dňa 20.05.2014 – súd konštatoval, že tento dokument sa v pripojenom spise nenachádza;
(v tejto časti - t.j. celkom čo do sumy 143,29 eur vzal následne žalobca žalobu späť poznámka súdu);

- pod por.č. 28 – účasť na hlavnom pojednávaní v dňoch 21. a 22.05.2014 – č.l. 2870 a 2878 spisu;
- pod por.č. 29 – účasť na vyhlásení rozsudku dňa 26.05.2014 – č.l. 2901 spisu;
- pod por.č. 30 – vyjadrenie k odvolaniu prokurátora zo dňa 27.01.2016 – súd konštatoval, že uvedený dokument v pripojenom spise nedohľadal. Žalobca v podaní zo dňa 11.09.2020 uviedol, že dokument sa nachádza na č.l. 2944 spisu.

129. Právny zástupca žalobcu sa k sporným a k nepreukázaným úkonom právnej služby vyjadril svojím podaním zo dňa 11.09.2020 (č.l. 244) a ozrejmil skutočnosti vo vzťahu k nasledovným úkonom pod radovými číslami:

- č. 1 – príprava a prevzatie veci, vrátane prvej porady dňa 19.12.2011 – v prípade tohto úkonu označeného vo vyúčtovaní trov PZ ide len o chybu v písaní, správnym dátumom je skutočne deň 09.01.2012;

- č. 6 – Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku Obci Varín – oznámenie adresované Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja SR dňa 17.02.2012 – ide o dokument, ktorý sa v pripojenom trestnom spise nenachádza, keďže bol adresovaný inému orgánu. Súčasne tento dokument predkladá súdu a trvá na jeho účelnosti v súvislosti s obhajobou žalobcu v predmetnom trestnom konaní, pričom sa nepochybné jedná o úkon podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.;

- č. 7 – Žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa adresovaná Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa 27.02.2012 – uvedený dokument sa nachádza na č. l. 54 spisu, avšak vzhľadom k tomu, že ide o dokument, ktorý sa netýka žalobcu, žalobca na ňom netrvá a neuplatňuje si náhradu škody za tento úkon;

- č. 10 – sťažnosť proti uzneseniu ČVS: PPZ-104/BPK-S-2011 zo dňa 26.04.2012, podaná dňa 27.04.2012 – trvá na jeho účelnosti a naďalej si zaň uplatňuje náhradu škody, pričom sa domnieva, že

bez ohľadu na obsah podania alebo dôvody zamietnutia sťažnosti je tento úkon relevantným opravným prostriedkom, ktorý môže viesť ku zvráteniu resp. zmene v trestnom konaní;

- č. 15 – účasť na výsluchu svedka A. C. M. – na základe zápisnice na č. I. 363 k tomuto úkonu došlo dňa 02.08.2012;

- č. 17 – účasť na výsluchu obvineného A. B. B. dňa 01.08.2013 – zápisnica z výsluchu sa nachádza na č. I. 200 spisu;

- č. 27 – vyjadrenie k znaleckému posudku znalca A. A. T. zo dňa 20.5.2014 – toto vyjadrenie pravdepodobne napokon nebolo predložené Špecializovanému trestnému súdu, a preto si žalobca neuplatňuje náhradu škody za tento úkon;

- č. 30 – vyjadrenie k odvolaniu prokurátora zo dňa 27.01.2016 – nachádza sa na č. I. 2944 spisu.

130. Z hľadiska rozporovania výšky alebo účelnosti vynaložených trov právneho zastúpenia žalobca poukázal na Rozsudok Krajského súdu Žilina zo dňa 27.07.2016, sp. zn.: 10Co/724/2015, v ktorom sa konštatuje, že pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody sa neposudzuje účelnosť trov vynaložených v súvislosti s nutnou obhajobou v trestnom konaní, ale posudzuje sa len, o čo sa majetok poškodeného zmenšil v príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia. Náhrada nákladov konania vedúcich k oslobodeniu spod obžaloby je z hľadiska právneho štátu primeraným a nutným krokom k dosiahnutiu spravodlivosti.

131. Ako prílohu svojho podania pripojil právny zástupca žalobcu list zo dňa 17.02.2012 (č.l. 246) vo veci: Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku obci Varín – oznámenie, vyhotovený spol. ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA JUDr. Igor Müller & Mgr. Martin Dikoš, s.r.o., adresovaný Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja SR.

132. Z uvedeného dokumentu súd zistil, že ministerstvu bolo oznámené, že Zmluvou o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č.j. Z2211012010801 zo dňa 28.05.2009 bola medzi Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR ako poskytovateľom a Obcou Varín ako prijímateľom uzatvorená zmluva na poskytnutie nenávratného finančného príspevku na projekt Stavebné úpravy objektov ZŠ + MŠ Varín, číslo výzvy ROP-1.1-2008/01. Prijímateľ NFP použil prostriedky v súlade s podmienkami určenými v zmluve, pričom projekt realizoval riadne a včas. Poskytovateľ NFP vykonal u prijímateľa dňa 22.01.2010 v zmysle čl. 12 Zmluvy kontrolu overovania na mieste v zmysle príslušných právnych predpisov SR a ES a uzatvorenej zmluvy.

133. Vyšetrovateľ Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii v Banskej Bystrici pod ČVS: PPZ-104/BPK-S-2011 dňa 14.12.2011 začal trestné stíhanie a vzniesol obvinenie pre spolupáchateľstvo na zločine poškodzovania finančných záujmov ES podľa § 20 k § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona a pre spolupáchateľstvo na zločine subvenčného podvodu podľa § 20 § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Trestného zákona, na tom skutkovom základe, ako je uvedené v uznesení vyšetrovateľa, a to bývalému starostovi obce Varín, výrobnému riaditeľovi zhotoviteľa, ako i autorskému a stavebnému dozoru A. B. C., ktorého zastupovanie v tejto trestnej veci prevzal.

134. Začatie trestného stíhania a vznesenie obvinenia považuje obhajoba za predčasné a nedôvodné. Podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie. Vyšetrovateľ podľa názoru obhajoby takýmto spôsobom nepostupoval.

135. Samotné trestné oznámenie v tejto veci bolo na políciu podané, podľa názoru obhajoby, v zlom úmysle privodiť trestné stíhanie bývalému starostovi obce Varín. Trestné oznámenie smerovalo k rôznym druhom vád, za ktoré podľa oznamovateľa zodpovedal bývalý starosta obce. Z týchto dôvodov z poverenia Obce Varín vykonala stavebná komisia obce Varín ohliadku vykonaných prác podľa schváleného rozpočtu. Komisia dospela k záverom, ktoré bez všetkého prevzal vyšetrovateľ do svojho uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. .

136. Takýto postup je podľa názoru obhajoby nezákonný a je v rozpore so Zmluvou o poskytovaní nenávratného finančného príspevku Obci Varín, ktorá upravuje z týchto dôvodov postup zmluvných strán v rôznych situáciách. V zmysle vyššie uvedenej Zmluvy, konkrétne čl. 10 bod 12, ak prijímateľ zistí

nezrovnalosť súvisiacu s projektom, je povinný túto nezrovnalosť bezodkladne oznámiť poskytovateľovi a zároveň mu predložiť príslušné dokumenty týkajúce sa tejto nezrovnalosti. Túto povinnosť má prijímateľ do 31.08.2020. V zmysle čl. 12 Zmluvy sú oprávnené osoby na výkon kontroly (audit) overovania na mieste, najmä: a) Poskytovateľ a ním poverené osoby, b) Najvyšší kontrolný úrad SR, príslušná Správa finančnej kontroly, Certifikačný orgán a nimi poverené osoby, c) Orgán auditu a jeho spolupracujúce orgány a nimi poverené osoby, d) Splnomocnení zástupcovia Európskej Komisie a Európskeho dvora audítorov, e) Osoby prizvané orgánmi uvedenými v písm. a - d, v súlade s príslušnými právnymi predpismi SR a ES.

137. Z uvedeného je zrejmé, že stavebná komisia obce Varín, ako prijímateľa NFP, nepatrí medzi oprávnené osoby na výkon kontroly overovania na mieste realizácie projektu. Z

výpovedí členov stavebnej komisie navyše vyplývajú podstatné rozpory, akým spôsobom dospeli ku svojim zisteniam, čím bola vážnym spôsobom spochybnená hodnovernosť „kontroly“ stavebnej komisie.

138. V rámci všeobecných zmluvných podmienok sú definované celkové oprávnené výdavky, schválené oprávnené výdavky, skupina výdavkov, verejné obstarávanie atď. Zo Zmluvy úplne jednoznačne vyplýva, že len poskytovateľ môže konštatovať, či zo strany prijímateľa došlo k porušeniu finančnej disciplíny v zmysle § 31 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Práva a povinnosti zo zmluvy a zo zákona nie je možné nahrádzať bežnou, účelovou a spochybniteľnou kontrolou - stavebnou komisiou obce Varín.

139. Z vyššie uvedených dôvodov zastáva obhajoba právny názor, že poskytovateľovi NFP nevznikla žiadna škoda v zmysle trestnoprávnej zodpovednosti, ktorú by si mal uplatňovať v adhéznom konaní. Je mimoriadne dôležité, aby orgány činné v trestnom konaní postupovali v zmysle základných zásad trestného konania a zbytočnou ingerenciou nezasahovali do obchodno-právnych vzťahov v zmysle procesnej zásady ultima ratio.

140. Vyššie uvedené stanovisko predkladá z dôvodu nevyhnutnosti objektívneho posúdenia predmetného prípadu, pretože podľa názoru obhajoby trestné stíhanie bolo začaté predčasne a nedôvodne.

141. V reakcii na výzvu súdu zo dňa 16.06.2021 právny zástupca žalobcu v podaní zo dňa 07.07.2021 (č.l. 277) uviedol, že sa pridrižiava obsahu svojho vyúčtovania zo dňa 18.11.2016 s tým, že vyčíslenie Okresného súdu Banská Bystrica v jeho rozsudku sp. zn.19C/78/2018 -132 zo dňa 13.02.2019 nepovažuje za správne, pričom toto nie je záväzné pre posúdenie nároku žalobcu na zaplatenie majetkovej ujmy v tomto konaní.

142. Okresný súd Banská Bystrica posudzovaní jednotlivých úkonov právnej služby vo vzťahu k druhému obžalovanému priznal nárok na zaplatenie trov obhajoby za obdobie súdneho konania až od r. 2014, pričom vo vzťahu k žalobcovi je nesporné prevzatie obhajoby dňom 09.01.2012. Okresný súd Banská Bystrica určil hodnotu jedného úkonu právnej služby v r. 2014 vo výške 46,38 EUR a v r. 2016 v sume 52,44 EUR, a to v zmysle § 13 ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „Vyhláška“), ktorý upravuje zastupovanie dvoch alebo viacerých osôb. Predmetné ustanovenie však bolo zo strany Okresného súdu Banská Bystrica aplikované nesprávne, pričom žalobca poukazuje na právny názor obsiahnutý v komentári k Vyhláške, ktorý odstránil problémy pri interpretácii predmetného ustanovenia: „Prípadné znižovanie odmeny o 50 % už pri prvej z viacerých zastupovaných osôb je aj negatívnym aplikačným prejavom výkladového rezidua vo vzťahu k predchádzajúcim úpravám. V tejto súvislosti je nevyhnuté podotknúť, že s účinnosťou od 31. mája 2010 bola za daných okolností základná sadzba tarifnej odmeny krátená iba o 20 %. Pri jej aktuálnom znižovaní o jednu polovicu by paušálne krátenie o u všetkých spoločne zastupovaných osôb o 50 % malo zjavne absurdné dôsledky, kedy by v prípade zastupovania dvoch osôb vznikol advokátovi nárok na odmenu v rovnakej výške, ako pri zastupovaní jednej osoby. To však odporuje samotnej podstate a zmyslu ustanovení advokátskej tarify o zvyšovaní odmeny pri subjektívnej kumulácii. Hoci pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia, od tohto sa je nevyhnutné odchyliť v prípade, keď to vyžaduje účel normy, systematická súvislosť alebo požiadavka ich ústavne súladného výkladu; v prípade takého znenia ustanovenia právneho predpisu, ktoré umožňuje viac verzií interpretácie alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia je nutné uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým výkladom.“ (FIAČAN, I. - KEREČMAN, P. - BARICOVÁ, J. - HELLENBART, V. - SEDLAČKO, F. a kol. 2015. Vyhláška o odmenách a náhradách

advokátov za poskytovanie právnych služieb (advokátska tarifa). Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2015, s. 99)

143. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb, až u druhej a každej ďalšej osoby. Ak ide o spoločný úkon pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb, tarifná odmena sa u prvého zastúpeného vzhľadom na znenie § 13 ods. 2 Vyhľadky nemení. Správna je tak interpretácia uvedeného ustanovenia, podľa ktorej sa pri zastupovaní viacerých osôb postupuje odlišne pri prvej zastúpenej osobe v porovnaní s každou ďalšou zastúpenou osobou. (100 % + 50 % + 50 % ...) vid' SABADOŠ, T. 2016. Interpretáčnā nejednoznačnosť § 13 ods. 2 Vyhľadky o advokátskej tarife. In J. slovenskej advokácie 6/2016. ISSN 1335-1079, 2016, Ročník XXII, s.16-21.

144. Vzhľadom na uvedené trvá na správnosti predloženého vyúčtovania trov žalobcu, kde je hodnota za úkon právnej služby určenā v súlade s uvedenou argumentāciou, teda konkrétne v r. 2014 nasledovne: - 1/8 výpočtového základu pri aplikácii ust. § 1 ods. 4 Vyhľadky vo výške 90,17 EUR (90,17 + 45,085 = 135,25 EUR)

145. Rok 2014 uviedol žalobca len príkladom, pričom uvedené platí rovnako pre celé obdobie vyúčtovania trov obhajoby. Okrem toho nie je ani zrejmé, na základe čoho dospel Okresný súd Banskā Bystrica k ním stanoveným sumám.

146. Za správny nepovažuje ani výpočet náhrady za stratu času, ktorý Okresný súd Banskā Bystrica takisto nedôvodne krátil o 50 % a za r. 2014 ho určil na sumu 6,50 EUR. Za správnu považuje žalobca sumu náhrady za stratu času vo výške 13,40 EUR v r. 2014. Okrem toho cesta zo sídla advokátskej kancelárie na Okresný súd Banskā Bystrica časovo predstavuje 8 polhodín, nie 6 polhodín ako stanovil Okresný súd Banskā Bystrica.

147. Vyčíslenie Okresného súdu Banskā Bystrica je chybné tiež v časti náhrady hotových výdavkov, pretože napriek tomu, že v danom prípade sa jednalo o úkony za obdobie rokov 2014 a 2016, režijný paušāl v zmysle § 16 ods. 3 Vyhľadky je v rozsudku Okresného súdu Banskā Bystrica priznaný v sume za r. 2013 (7,81 EUR) a za r. 2015 (8,39 EUR).

148. S poukazom na vyššie uvedené pochybenia Okresného súdu Banskā Bystrica pri hodnotení vyúčtovania trov obhajoby žalobca navrhol, aby súd na vyčíslenie v rozsudku Okresného súdu Banskā Bystrica zo dňa 13.02.2019, sp. zn. 19C/78/2018 neprihliadal a žalobcovi priznal náhradu škody za majetkovú ujmu v zmysle vyúčtovania zo dňa 18.11.2016, ako aj následných písomných podaní žalobcu v súvislosti so špecifikāciou úkonov právnej služby.

149. Súd vo veci vykonal dňa 13.10.2021 pojednāvanie.

150. Právny zástupca žalobcu uviedol, že netrvā a neuplatňuje si náhradu škody za úkon právnej služby uvedený pod por.č. 7 a úkon uvedený pod por.č. 27, v tejto časti vzal žalobu späť.

151. Súd na pojednāvaní konštatoval, že v porovnaní s rozsudkom Okresného súdu Banskā Bystrica sp. zn. 19C/78/2018 zo dňa 13.02.2019, v ktorom konaní v právnej veci žalobcu A. F. G. (spoluobvineného A. B. C.) proti žalovanému SR o náhradu škody, čo sa týka uplatneného nároku na náhradu majetkovej škody titulom trov obhajoby, nepriznal OS Banskā Bystrica náhradu škody za úkony právnej služby, ktoré boli realizované pred dátumom 04.02.2014, keďže až v tento deň došlo k prevzatiu a príprave obhajoby A. F. G., vrátane prvej porady s klientom. Pokiaľ si teda žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody aj za úkony právnej služby pod rad. č. 1 – 22, ktoré boli realizované pred dátumom 04.02.2014 s tým, že obhajca zastupoval dve alebo viaceré osoby, na otázku súdu, či sa žalobca k tomuto zisteniu súdu vyjadrí, resp. vezme žalobu v príslušnej časti späť, právna zástupkyňa žalobcu uviedla, že neberie z tohto dôvodu žalobu v časti späť a zotrvtáva na nároku tak, ako bol uplatnený. Podľa jej vedomosti nebola založenā plná moc na zastupovanie A. F. G. v trestnom spise.

152. Právna zástupkyňa žalobcu v rámci záverečnej reči zotrvtala na podanej žalobe s tým, že vzhľadom na vykonané dokazovanie má za to, že žaloba bola podaná dôvodne a v danom prípade sú naplnené zákonné predpoklady pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím titulom majetkovej a nemajetkovej ujmy. Majetková škoda pozostáva z finančných prostriedkov vynaložených žalobcom na trovy právneho zastúpenia v trestnom konaní, ktorá škoda bola žalobcovi spôsobenā v príčinnej súvislosti s vydaním nezákonného rozhodnutia. Predloženými listinnými dôkazmi žalobca preukázal, že zaplatil advokátovi trovy právneho zastúpenia vo výške, v akej si ich v tomto konaní uplatnil a teda došlo k reálnemu zníženiu jeho majetku. V zmysle písomných podaní vo vzťahu

k špecifikácii jednotlivých právnych úkonov vzal žalobca žalobu v časti späť a navrhol, aby súd zaviazal žalobcu na zaplatenie sumy 5.007,04 € spolu s úrokom z omeškania z tejto sumy od 25.01.2018 do zaplatenia.

153. Zároveň je toho názoru, že žalobcovi jednoznačne prislúcha i nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v primeranej výške. Výšku nemajetkovej ujmy v peniazoch ponecháva na zvážení súdu, avšak žiada, aby zoberal zreteľ na všetky okolnosti prípadu, na povahu trestnej veci, dĺžku trestného konania, ako i prirodzené dopady trestného stíhania do osobnostnej sféry žalobcu. Zároveň je potrebné, aby súd zohľadnil rozhodovacia prax všeobecných súdov Slovenskej a Českej republiky, ako aj rozhodovacia prax Európskeho súdu pre ľudské práva. Poukazuje v tomto smere na následky spôsobené trestným stíhaním, ktoré vyplynuli z vykonaného dokazovania, ako aj na skutočnosť, že žalobca nedal žiadny podnet na začatie trestného stíhania. Vedením takéhoto trestného stíhania bol vo výraznej miere ovplyvnený žalobcov súkromný, pracovný, ale i spoločenský život, zároveň tiež jeho osobnosť a psychika. Poukazuje v tomto smere na následky v jeho rodinnej sfére, ktoré vyplynuli z vylúčenia žalobcu, ako aj jeho manželky a z predložených čestných prehlásení. Poukazuje na strádanie v pracovnej oblasti, kde došlo v dôsledku vedeného trestného stíhania ku strate príjmu žalobcu, aj v dôsledku toho, že bol vyčiarknutý zo Zoznamu stavebných inžinierov. Zároveň žalobca preukázal listinnými dôkazmi vo vzťahu k medializácii prípadu trestného stíhania žalobcu, že došlo k rozširovaniu informácií o trestnom stíhaní na verejnosť a k poškodeniu jeho dobrého mena. Zároveň je potrebné vziať do úvahy závažnosť trestného činu, z ktorého bol žalobca obvinený, teda že konanie bolo vedené na špecializovanom trestnom súde a tiež hrozbu vysokého trestu s tým spojenú. Žalobca zdôrazňuje, že jeho trestné stíhanie trvalo 4,5 roka a aj táto skutočnosť mala za následok morálnu ujmu na strane žalobcu. Pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy je potrebné prihliadnuť na to, že takúto ujmu je veľmi ťažké nejakým spôsobom kvalifikovať alebo preukázať, keďže ide o zásah v osobnej sfére človeka, ktorá nie je nejakým spôsobom hmatateľná, avšak samozrejme je i táto sféra hodná odškodnenia. Keďže je však problematické dokazovanie takéhoto rozsahu, žalobca je tiež toho názoru, že miera dôkaznej povinnosti kladená na žalobcu pre unesenie takéhoto dôkazného bremena musí byť i prakticky splniteľná. Má za to, že na základe týchto skutočností, ako i vykonaného dokazovania v predmetnej veci je nárok žalobcu v časti náhrady nemajetkovej ujmy v dostatočnej miere odôvodnený a preukázaný.

154. Právna zástupkyňa žalovaného v rámci záverečnej reči uviedla, že zotrváva na svojich vyjadreniach k žalobe a k opodstatnenosti uplatnených nárokov obhajoby prezentovaných na pojednávaní dňa 26.02.2020. Navrhla žalobu zamietnuť v celom rozsahu ako nedôvodnú.

155. Pojednávanie bolo odročené na deň 12.11.2021.

156. Zákonné ustanovenia:

Podľa článku 46 ods. 3 a 4 Ústavy Slovenskej republiky:

Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podmienky a podrobnosti o súdnej a inej právnej ochrane ustanoví zákon.

Podľa čl. 36 ods. 3 a 4 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza LISTINA ZÁKLADNÝCH PRÁV A SLOBÔD ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky:

Každý má právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávny úradný postup.

Podmienky a podrobnosti upravuje zákon..

Podľa ust. § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej aj cit. zák.) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a) nezákonným rozhodnutím,

- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa ods. 2 cit. zák. ustanovenia zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods.1 písm. f) zák. č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu 4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

Podľa ust. § 5 ods. 1 cit. zák. právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa ust. § 6 ods. 1 cit. zák. ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa ods. 2 cit. zák. ustanovenia právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

Podľa ods. 3 cit. zák. ustanovenia ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

Podľa ust. § 8 ods. 6 písm. a) cit. zákona právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama.

Podľa ust. § 15 ods. 1 cit. zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadost") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa ust. § 16 ods. 1 cit. zák. zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

Podľa ust. § 16 ods. 4 cit. zák. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa ust. § 17 ods. 1 cit. zák. uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa ods. 2 cit. zák. ust. prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa ods. 3 cit. zák. ust. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa ods. 4 cit. zák. ust. výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. 8)

Pod poznámkou č. 8a pri § 17 ods. 4 je uvedený odkaz na zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení zákona č. 79/2008 Z.z.

Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi (zákona účinného do 31.12.2017) na výpočet odškodnenia, ak ide o ujmu na zdraví, sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu upravujúceho poskytovanie náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia; 1) náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nemožno zvýšiť. 2) Ak bola trestným činom spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy. Ak právo na odškodnenie majú viacerí poškodení, rozdelí sa uvedená suma medzi nich rovnakým dielom. Poškodený trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania má nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú morálnu škodu v sume desaťnásobku minimálnej mzdy.

Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 215/2006 Z.z. (zákona účinného do 31.12.2017) celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 1 zákona č. 274/2017 Z.z. (účinného od 01.01.2018, ktorým bol zrušený zákon č. 215/2006 Z.z.) na výpočet odškodnenia, ak ide o ujmu na zdraví, sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu upravujúceho poskytovanie náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia; náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nemožno zvýšiť.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 2 zákona č. 274/2017 Z.z. ak bola trestným činom spôsobená smrť, obeť násilného trestného činu má nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške dvadsaťpäťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy¹²⁾ platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Ak bola trestným činom spôsobená smrť a je len jedna pozostalá obeť násilného trestného činu, ktorá bola odkázaná výživou na zomretého, má nárok na vyplatenie odškodnenia vo výške päťdesiatnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z.z. pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násillia, trestnom čine sexuálneho zneužívania, trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby alebo trestnom čine nedobrovoľného zmiznutia má obeť násilného trestného činu nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške desaťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 4 zákona č. 274/2017 Z.z. obeť násilného trestného činu sa v prípade ujmy na zdraví môže ako odškodnenie poskytnúť najviac finančná suma predstavujúca rozdiel medzi výškou odškodnenia vypočítaného podľa odsekov 1 až 3 a súčtom všetkých finančných súm, ktoré už obeť násilného trestného činu dostala ako náhradu ujmy na zdraví.

Podľa ustanovenia § 12 ods. 5 zákona č. 274/2017 Z.z. ak o náhrade ujmy na zdraví už bolo rozhodnuté právoplatným rozsudkom alebo trestným rozkazom, pri výpočte a poskytnutí odškodnenia v prípade ujmy na zdraví sa vychádza z rozsahu spôsobenej ujmy na zdraví uvedenej v rozsudku alebo v trestnom rozkaze.

Podľa ustanovenia § 13 zákona č. 274/2017 Z.z. celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. 12)

Pod poznámkou č. 12) pri § 13 je uvedený odkaz na zákon č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov.

Podľa ust. § 1 písm. a) Nariadenie vlády č. 422/2008 Z.z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy, predstavuje suma minimálnej mzdy 295,50 eura za mesiac pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou s účinnosťou od 1. januára 2009.

Podľa ust. § 1 písm. a) Nariadenie vlády 441/2009 Z.z., ktorým sa ustanovuje suma minimálnej mzdy, predstavuje suma minimálnej mzdy 307,70 eura za mesiac pre zamestnanca odmeňovaného mesačnou mzdou, s účinnosťou od 1. januára 2010.

Podľa ust. § 18 ods. 1 cit. zák. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

Podľa ust. § 18 ods. 3 cit. zák. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

Podľa ust. § 517 ods. 2 OZ, ak ide o meškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. účinného od 1.2.2013 výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

157. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu súd:

- konanie v časti uplatneného nároku na zaplatenie sumy 293,97 eur (za vyúčtované úkony právnej služby pod rad. č. 7. a 27. vo vyúčtovaní zo dňa 18.11.2016) spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 293,97 eur odo dňa 25.01.2018 do zaplatenia zastavil;
- žalobe v časti uplatneného nároku na zaplatenie sumy 4.530,45 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej sumy od 25.01.2018 do zaplatenia titulom majetkovej ujmy a v časti uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7.500 € vyhovel;
- vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

158. K prvému odseku výroku rozsudku súd uvádza:

159. Podľa ust. § 145 ods. 1 Civilného sporového poriadku ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Podľa ust. § 145 ods. 2 CSP ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

160. Vzhľadom na čiastočné späťvzatie žaloby v podaní žalobcu zo dňa 11.09.2020 súd rozhodol najskôr o tomto procesnom návrhu a pri aplikácii citovaných zákonných ustanovení rozhodol tak, ako je uvedené v prvom odseku výroku rozsudku.

161. Zákon č. 514/2003 Z.z. upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci a zodpovednosť obce a vyššieho územného celku za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy. Pod výkonom verejnej moci sa rozumie rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je objektívna (bez zreteľa na zavinenie), nemožno sa jej zbaviť. Vzniká za predpokladu, že bola spôsobená orgánmi verejnej moci za podmienok ustanovených zákonom a pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo nesprávnym úradným postupom.

162. Právo na náhradu škody majú tí, ktorí boli účastníkmi tohto konania a boli poškodení nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je objektívnou, existuje teda bez ohľadu na zavinenie a nemožno sa jej zbaviť. Je založená na súčasnom splnení troch podmienok: 1. existencii nezákonného rozhodnutia štátneho orgánu, resp. nesprávneho úradného postupu; 2. vzniku škody; 3. príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

163. Prvým z predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu je teda existencia nezákonného rozhodnutia resp. nesprávneho úradného postupu. Tento predpoklad je splnený s poukazom na ust. § 6 ods. 1 cit. zákona, ak bolo príslušné rozhodnutie zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom, alebo ak došlo k nesprávnemu úradnému postupom.

164. Navrhovateľ sa v konaní domáhal náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím - uznesením o vznesení obvinenia.

165. Súd mal preukázané, že žalobca sa prostredníctvom právneho zástupcu obrátil so žiadosťou zo dňa 23.11.2017 o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánov činných v trestnom konaní na Generálnu prokuratúru SR. Generálna prokuratúra SR oznámila listom zo dňa 15.01.2018, že uznesenie o stíhaní žalobcu nemožno považovať za nezákonné, a preto žiadosť žalobcu na náhradu škody vo výške 5.301,01 eur predstavujúcej trovy právneho zastúpenia a vo výške 7.500 eur titulom nemajetkovej ujmy považuje v celom rozsahu za nedôvodnú a túto odmieta.

166. V konaní nebolo sporné, s poukazom na zhodné tvrdenia strán a skutkový stav týkajúci sa trestného konania, vyplývajúci z pripojených spisov ČVS: PPZ-104/BPK-S-2011 Úradu boja proti korupcii, Banská Bystrica a sp. zn. BB 47T 57/2013 Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, že v súvislosti s vykonávaním autorského a stavebného dozoru žalobcom na projekte Stavebné úpravy objektov ZŠ + MŠ Varín bolo

- uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úrad boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred – Banská Bystrica sp. zn. ČVS: PPZ-104/BPK-S-2011 zo dňa 14.12.2011 začaté trestné stíhanie a súčasne vznesené obvinenie voči žalobcovi pre spolupáchateľstvo na zločine poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 20 k § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona a pre spolupáchateľstvo na zločine subvenčného podvodu podľa § 20 k § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona;

- že proti uvedenému uzneseniu žalobca podal v zákonnej lehote dňa 19.12.2011 sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/1 Gv 233/11-5 zo dňa 07.02.2012 zamietnutá ako nedôvodná;

- že prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry podal dňa 21.11.2013 na Špecializovanom trestnom súde v Pezinku, sp. zn. VII/1 Gv 233/11 obžalobu voči žalobcovi za zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a zločin poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev podľa § 261 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona, v jednočinnom súbehu formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona;

- že rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-47T 57/2013 zo dňa 26.05.2014 bol žalobca oslobodený spod obžaloby s odôvodnením, že skutok nie je trestným činom;

- že proti uvedenému rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, podal dňa 26.05.2014 po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní odvolanie prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry;

- a že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 To 9/2014 zo dňa 04.05.2016 bolo odvolanie prokurátora zamietnuté.

167. Sporným primárne bolo, či bol daný základný predpoklad zodpovednosti za škodu žalovaného, t.j. existencia nezákonného rozhodnutia, vzhľadom na obranu žalovaného, ktorý spochybnil existenciu základnej podmienky pre vznik zodpovednosti za škodu, a to nezákonného rozhodnutia, čím nie je podľa názoru žalovaného daný základ nároku, ako to žalovaný podrobne vyargumentoval vo svojom vyjadrení k žalobe (oboznámenom v odsekoch 54 – 67 tohto rozsudku).

168. Súd uvádza k otázke striktného vymedzenia zodpovednosti za škodu v zákone č. 514/2003 Z.z. tvrdeného žalovaným a k argumentácii žalovaného

- o neprípustnosti extenzívneho výkladu zákona č. 514/2003 Z.z., keď rozšírenie skutkových podstát by bolo zásahom súdnej moci do tvorby práva, ktorá v právnom poriadku Slovenskej republiky nie je zverená súdom, ale zákonodarnej moci

- a pokiaľ zákonodarca do znenia zákona č. 514/2003 Z. z. nepojal právnu úpravu zodpovednosti za škodu, čo sa týka uznesenia o vznesení obvinenia, pre prípad rozhodnutia o oslobodení obžalovaného spod obžaloby, nie je dôvod, aby činnosť zákonodarnej moci nahrádzala moc súdna extenzívnym výkladom tohto zákona, ktorý predstavuje neprípustný zásah do výkonu právomocí orgánov činných v trestnom konaní,

nasledovné:

169. Pôsobenie jednotlivých druhov orgánov štátnej moci vyplýva z teórie trojdelenia štátnej moci na moc zákonodarnú, výkonnú a súdnu.

170. ... jeden z autorov teórie delby moci Charles de Secondant Montesquieu v III. kapitole jedenástej knihy známeho diela Duch zákonov uvažuje: „Odveká skúsenosť ukazuje, že každý človek, ktorý vlastní moc, má sklon zneužívať ju, pokračuje, kým nenarazí na určité hranice... Aby nikto nemohol moc zneužívať, treba vytvoriť taký systém, aby sa jedna i druhá moc navzájom obmedzovali“ ... Na inom mieste tohto diela Montesquieu napísal: „Keď sa chceli panovníci stať despotickými vládcami, začali tým, že vo svojej osobe spojili všetky úrady.“ Delba moci – personálne a inštitucionálne oddelenie jednotlivých základných mocí v štáte, patrí preto oddávna k zárukám proti koncentrácii v rukách jednotlivca.

171. Podstatou teórie delby moci je zabezpečenie rovnováhy všetkých troch mocí. Iba vtedy, keď žiadna z mocí nemá dominantné postavenie, sa moci môžu účinne vzájomne kontrolovať, brzdiť svoju rozpínavosť. Zásadu rovnováhy mocí a vzájomných bŕzd medzi nimi však dopracovali až (hore uvedení) teoretici americkej ústavy v známych Listoch federalistov. Predpokladom uplatnenia tejto zásady sú Lockom a Montesquieuom rozpracované zásady už spomenutej oddelenosti zákonodarnej, výkonnej a súdnej moci, ich nezávislosti, vzájomnej nezodpovednosti a nezlučiteľnosti (inkompatibility). (Ottová Eva: Teória práva. 2. doplnené a prepracované vydanie. HEURÉKA 2006, s. 74, 76)

172. Súd poukazuje, že v zmysle trojdelenia štátnej moci a jej uplatňovania v praxi v pomeroch SR súdy síce nemôžu prijímať všeobecne záväzné právne predpisy, čo ale neznamená, že nemôžu právo dotvárať v prípade, ak je zákonná úprava nedostatočná, alebo keď sa v nej vyskytuje medzera. V prípade dotvárania práva súdom v rámci sudcovskej tvorby práva sa teda nejedná o zasahovanie súdnej moci do moci zákonodarnej, ale o vyplňanie medzier v právnych predpisoch alebo v prípade, ak zákonná úprava absentuje. Jedná sa o vývojový proces pri rozhodovaní súdov reagujúci na zmenené spoločenské podmienky, ktoré sa doposiaľ nepremietli do zákonnej úpravy, alebo na situácie, ktoré právom doposiaľ upravené neboli. Aj keď je rozdiel v postavení súdnych rozhodnutí v kontinentálnom systéme práva a v anglo-americkom systéme práva common law, keď v systéme common law sa rozhodnutie súdu ako precedens automaticky stáva prameňom práva, ak upravuje doposiaľ právom neregulovaný prípad, aj v kontinentálnom systéme práva zastávajú významné miesto súdne rozhodnutia, keďže sa nižšie súdy pri rozhodovacej činnosti riadia aj rozhodnutiami vyšších súdov. Právne normy vzhľadom na neustály vývoj spoločnosti nemôžu niekedy (resp. nemusia vždy) poskytnúť odpoveď na právne riešenie všetkých aktuálnych situácií, ktoré prináša život. V základných princípoch, na ktorých spočíva Civilný sporový poriadok (CSP) je zakotvený zákaz odopretia spravodlivosti. Súd teda nemôže spor neprejednať a nerozhodnúť, ak chýba výslovná právna úprava prejednáwanej veci. Analógiou je možné aplikovať ustanovenia svojím obsahom a účelom podobné aj na situácie, ktoré do hypotézy právnej normy

zakotvené neboli. Významnú úlohu pri dotváraní práva majú rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré sú prameňom práva, a to de facto, nie je iure. Judikatúra Najvyššieho súdu SR je však pre súdy záväzná, čo sa aj premietlo do základných princípov ovládajúcich občianske súdne konanie, konkrétne do článku 2 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. – Civilného sporového poriadku (v texte aj len ako „CSP“), podľa ktorého: Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

173. ... z hľadiska záväznosti judikatúry platí, že už raz urobený výklad právnej normy autoritatívnym orgánom by mal byť východiskom pre rozhodovanie nasledujúcich prípadov rovnakého druhu, pokiaľ nedôjde k následnému osvojeniu si dostatočne relevantných dôvodov podložených racionálnymi a presvedčivými argumentmi svedčiacimi pre zmenu judikatúry. To všetko z dôvodu rešpektovania princípov právnej istoty predvídateľnosti práva, ochrany oprávnenej dôvery v právo a princípu formálnej spravodlivosti (rovnosti). Tieto princípy však neplatia bezvýnimčne, a preto, ak existuje dostatočne legitímny dôvod na ich obmedzenie, resp. dostatočne legitímny dôvod na zmenu doterajšej interpretácie právnej normy, potom je možný zásah do právnej istoty a rovnosti jednotlivca ospravedlniť, ale len pri dodržaní zákonom vymedzených procedurálnych postupov. Inak ustálenú judikatúru súdov a v nej obsiahnutú interpretáciu treba považovať za zákon v materiálnom zmysle a za súčasť príslušnej právnej normy. (Števec, M. a kol.: Civilný sporový poriadok. Komentár. Vydavateľství C. H. Beck 2016. s. 195 – 196).

174. Východiskovým princípom CSP je práve princíp právnej istoty zakotvený v článku 2 CSP, keď sa civilné spory prejednávajú a rozhodujú v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít - Najvyššieho súdu SR, Ústavného súdu SR, ESLP, s cieľom predvídateľnosti súdnych rozhodnutí. CSP prioritizuje objektívny teleologický výklad pred jazykovým (gramatickým) výkladom. Právne predpisy je potrebné vykladať ústavnokonformne a eurokonformne, rešpektujúc judikatúru ESLP a Súdného dvora EÚ. Najvyšší súd interpretuje právo predovšetkým metódou teleologického výkladu, t.j. v súlade s účelom zákona, a to jednak svojou rozhodovacou činnosťou a jednak prijímaním zjednocovacích stanovísk.

175. Autorita súdov je esenciálnou súčasťou autority práva nielen preto, že súdy záväzne riešia výkladové spory, ale aj preto, že záväzne ustávajú skutkový stav. Mierové spolužitie medzi ľuďmi sa nedá garantovať bez všeobecne uznávanej autority súdov, ktoré záväzne odpovedajú na otázky práva, ako aj otázky faktov. (Káčer, M.: Opodstatnenie procesnej spravodlivosti. Právny obzor 2021, č. 5, s 340)

176. Dotváranie práva rozhodnutiami súdov, ktoré je typické pre prípady ochrany osobnostných práv, ako aj pre právo proti nekalej súťaži, nekladie dôraz len na ich predvídateľnosť, ale očakáva sa aplikácia zákona v súlade s jeho zmyslom a účelom. Súd musí prihliadať na vzájomné vzťahy jednotlivých do úvahy pripadajúcich argumentov a ich úlohu v konkrétnom prípade vyvážiť so zreteľom na špecifikum danej kauzy, a nie tieto kritériá iba mechanicky aplikovať. Takýto prístup je zároveň prístupom modernej judikatúry, ktorá postupne nahrádza formálne legalistický pohľad na právo postojom, ktorým sa sudca usiluje poskytnúť najlepšie zargumentovanú odpoveď na právne a skutkové otázky, ktoré pred neho strany sporu predložia. (Nález Ústavného súdu SR zo dňa 19.6.2008 sp. zn. I ÚS 243/07. In: Zlocha L.: Nárok na primerané zadost'učinenie, jeho preukazovanie a odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právny obzor 2020, č. 3, s. 207)

177. Pokiaľ aj zákon č. 514/2003 Z.z. neobsahuje zákonné ustanovenie, ktoré by výslovne zakotvovalo zodpovednosť štátu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia, ktoré sa v trestnom konaní ukázalo ako neopodstatnené a trestné konanie bolo skončené buď jeho zastavením, alebo oslobodením od obžaloby, zákonodarca teda v zákone pre takýto prípad výslovne zodpovednosť za škodu neuvádza, nie je vylúčené, aby súdy v rámci sudcovskej tvorby práva, v súlade s účelom zákona, teda pri jeho teleologickom výklade, aplikačnou praxou ustálili, že rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného konania je jeho neskorší výsledok.

178. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009:

...Za ústavnne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Zastavenie trestného stíhania znamená, že výsledky trestného (prípravného) konania ukazujú, že nejde o trestný čin, zároveň znamená, že podozrenie zo spáchania trestného činu sa nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o začatí trestného stíhania o vznesení obvinenia.

Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo zastavené, treba hľadať nielen v ustanovení čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prehliadnuť, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je povinný striktnie dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo.

Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. účinného od 1. júla 2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len zákon č. 58/1969 Zb.) účinného do 30. júna 2004. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 23. februára 1990 sp.zn. 1 Cz 6/90 publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1991 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 1993 sp.zn. 1 Cdo 53/93 publikovaný pod č. 70 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky ročník 1994). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné.

Rovnaký právny názor dovolací súd zaujal aj v rozhodnutí z 30. novembra 2009 sp.zn. 4 Cdo 183/2009.

179. Súd poukazuje aj na právny záver Najvyššieho súdu SR vyslovený v uznesení sp. zn. 3 Cdo 181/2017 zo dňa 25. apríla 2018, ktorý zmienil vo svojej replike aj žalobca, v ktorom uznesení NS SR v odseku 18.2. konštatuje, že od publikovania judikátu R 37/2014 sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila (nie je rozdielna) v tom, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie voči nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania.

180. Správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní sa v prípade objektívnej zodpovednosti štátu nevyhodnocuje a zavedenie objektívnej zodpovednosti štátu upravenej zákonom č. 514/2003 Z.z. neznamená sankcionovanie orgánov činných v trestnom konaní súdmi za ich činnosť v trestnom konaní, ale táto zodpovednosť má len odčiniť následky vzniknuté vedením trestného konania proti osobe, ktorej vina sa nepreukázala a voči ktorej teda trestné konanie, v zásade, nemalo byť vôbec vedené.

181. Súd poukazuje na vyššie uvedenú ustálenú súdnu prax najvyšších súdnych autorít, v súlade s ktorou je povinný rozhodovať, aby bol naplnený princíp právnej istoty.

182. S poukazom na ustálenú aplikačnú prax, podľa ktorej rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného konania je teda jeho neskorší výsledok, mal tak súd preukázané, že vzhľadom na výsledok trestného konania, v ktorom bol žalobca oslobodený spod obžaloby, sa naplnili predpoklady pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím – uznesením o začatí trestného stíhania, keďže sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia (R 35/1991).

183. V konaní nebol preukázaný dôvod pre odklon od ustálenej súdnej praxe. Súd tak dospel k záveru, že základný predpoklad pre existenciu zodpovednosti štátu za škodu, a to nezákonné rozhodnutie, bol splnený. Vzhľadom na výsledok trestného konania, v ktorom bol žalobca oslobodený spod obžaloby, je možné konštatovať, že uznesenie o začatí trestného stíhania je nezákonné.

184. Súd ďalej skúmal vznik škody. Žalobca si uplatnil nárok na škodu majetkovú, ako i nárok na nemajetkovú ujmu.

185. Zodpovednosť štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. má charakter občiansko-právnej zodpovednosti. Zákon č. 514/2003 Z.z. je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom špeciálnym, preto pokiaľ tento špeciálny zákon neobsahuje vlastnú úpravu, právne vzťahy sa podľa § 25 cit. zákona spravujú, ak § 26 neustanovuje inak, Občianskym zákonníkom. Preto bolo potrebné aplikovať v tomto smere príslušné ustanovenia všeobecnej úpravy, a to § 442 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka.

186. Pod pojem škody je možné zahrnúť:

- reálnu škodu, vzniknutú poškodením veci, ktorú je možné reparať uvedením do predošlého stavu;
- majetkovú škodu, ktorá sa neprejavuje poškodením veci, ale znamená zníženie majetkového stavu poškodeného, merateľnú peniazmi (strata na príjme, zisku, vzniknuté náklady, zníženie hodnoty majetku);
- nemajetkovú škodu, prejavujúcu sa v nemajetkovej sfére poškodenej osoby, v porušení vzťahov upínajúcich sa na rôzne nemajetkové dobro, ako život, česť, sloboda, ktorá ujma sa môže prejavovať ako psychická trauma, bolesti, sťaženie spoločenského uplatnenia, strata radosti zo života, strata radosti z dovolenky a pod.

187. V prípade majetkovej škody sa škoda chápe ako ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Podľa ust. § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk). Skutočnou škodou je ujma, ktorá znamená zničenie, stratu, zmenšenie, zníženie či iné znehodnotenie existujúceho majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré treba vynaložiť pre uvedenie veci do predošlého stavu.

188. Náhrada majetkovej škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. zahŕňa v zmysle § 17 ods. 1 v spojitosti s § 18 ods. 1 a 3 náhradu trov právneho zastúpenia v trestnom konaní, ktorý nárok si žalobca v tomto konaní uplatnil.

189. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 53/93:

Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené, alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov, podľa ustanovení § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne

právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Takéto právo má aj vtedy, ak v súvislosti s rozhodnutím orgánu činného v trestnom konaní, ktoré nie je v súlade so zákonom, vynaložil náklady na trovy nutnej obhajoby a to bez zreteľa na to, či mu bol obhajca ustanovený, alebo si ho zvolil sám.

190. Súd skúmal, či žalobcovi majetková škoda skutočne vznikla, či teda jej existenciu preukázal a uniesol tak dôkazné bremeno tohto tvrdenia a či medzi nezákonným rozhodnutím - uznesením o vznesení obvinenia a zo strany žalobcu tvrdným vznikom škody existuje príčinná súvislosť, teda či uznesenie o vznesení obvinenia malo za následok vznik škody.

191. Príčinná súvislosť je priama väzba javov, v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nezákonným rozhodnutím a škodou vzťah príčiny a následku. Ak bola príčinou vzniku škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Rozhodujúce nie je časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku. Atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako priama príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou spája zákon zodpovednosť za škodu.

192. Súd dospel pri zisťovaní príčin vzniku majetkovej škody a hodnotení vzťahu medzi vzniknutou škodou a príčinami, ktoré škodu spôsobili, k záveru, že škoda vznikla žalobcovi v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím, keďže došlo k úbytku v jeho majetkovej sfére vynaložením finančných prostriedkov na úhradu právnych služieb poskytnutých mu obhajcom v trestnom konaní, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané.

193. Súd tak dospel k záveru, že základ nároku je daný a ďalším dokazovaním bolo potrebné zistiť, či uplatnená výška náhrady škody titulom trov právneho zastúpenia je dôvodná.

194. Skutočnosť, že žalobca mal v trestnom konaní obhajcu, bola nesporná. Žalobca si uplatnil náhradu škody titulom vynaložených trov obhajoby v trestnom konaní vo výške 5.301,01 eur a predložil: 1. Špecifikáciu úkonov právnej služby pri obhajobe obvineného žalobcu zo dňa 18.11.2016; 2. Faktúru č. 2017029, ktorou vyfakturoval dodávateľ - ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s. r. o. odberateľovi - A. B. C. paušálnu odmenu v celkovej sume s DPH 5.301,01 € za poskytovanie právnych služieb v konaní 6To 9/2014; 3. Výpis z účtu preukazujúci úhradu sumy 5.301,01 eur žalobcom obhajcovi.

195. Súd tak mal preukázanú reálne vynaloženie žalobcom trov obhajoby.

196. Súd preskúmal nárok uplatnený žalobcom podľa ustanovení vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

197. Sporným bol uplatnený nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, vzhľadom na popretie žalovaným účelnosti úkonov právnej služby uvedených pod bodmi 6, 7 a 30 vyúčtovania trov právneho zastúpenia, ku ktorým námietkam sa právna zástupkyňa žalobcu vyjadrila v podaní zo dňa 11.09.2020. Predmetným podaním vzala – podľa obsahu podania - žalobu späť v časti uplatneného nároku na zaplatenie sumy 293,97 eur, predstavujúcej súčet vyúčtovanej odmeny za úkony právnej služby pod radovými číslami 7. a 27.

198. Súd akceptoval vysvetlenie právneho zástupcu žalobcu k účelnosti úkonov právnej služby, ako i k chýbajúcim dokumentom v trestnom spise (konštatovaným súdom na pojednávaní), preukazujúcim vykonanie zo strany právneho zástupcu žalobcu tvrdných úkonov právnej služby označením čísiel listov v pripojených spisoch, pod ktorými sú tieto dokumenty v pripojených spisoch žurnalizované. Súd poznamenáva, že žalovaný tieto tvrdenia žalobcu nepoprel. Žalovaný výslovne spochybnil len úkony právnej služby uvedené pod radovými číslami 6., 7. a 30., z ktorých vo vzťahu:

- k úkonu pod radovým č. 7 vzal žalobca žalobu späť;

- k úkonu pod radovým č. 6 žalobca predložil chýbajúci list - oznámenie obhajcu adresované Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja SR zo dňa 17.02.2012 vo veci Zmluvy o poskytnutí nenávratného

finančného príspevku Obci Varín, pričom súd dospel podľa obsahu listu (oboznámeného v odsekoch 132 – 140 tohto rozsudku) k záveru, že tento úkon právnej služby bol nepochybne realizovaný účelne, v súvislosti s obhajobou žalobcu v trestnom konaní a jedná sa tak o úkon podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej);
- k úkonu pod radovým č. 30 označil žalobca číslo listu 2944 pripojeného spisu, na ktorom sa podanie - vyjadrenie k odvolaniu prokurátora zo dňa 27.01.2016 nachádza. Opäť sa nepochybne jedná o podanie, ktoré je potrebné považovať za úkon podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.

199. Súd teda dospel k záveru, že sa nepochybne v prípade vyúčtovaných úkonov právnej služby uvedených pod bodmi 6 a 30 jednalo o úkony právnej služby, realizované podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhl. (písomné podanie na súd alebo iný orgán) v súvislosti s obhajobou žalobcu v trestnom konaní, a to vzhľadom na ich obsah a povahu.

200. V prípade úkonov pod radovými číslami 1. až 22. sa jednalo o zastupovanie jednej osoby – žalobcu. Súd mal preukázané z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19C/78/2018 zo dňa 13.02.2019, že k zastupovaniu dvoch osôb v trestnom konaní, t.j. okrem žalobcu aj A. F. G., došlo až od 04.02.2014 udelením plnomocenstva A. F. G. obhajcovi – spol. ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s. r. o.

201. Súd poukazuje na ods. 33 a 34 rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19C/78/2018 zo dňa 13.02.2019, z ktorého vyplýva, že k prevzatiu a príprave obhajoby vrátane prvej porady s klientom - A. F. G. došlo dňa 04.02.2014, pričom OS Banská Bystrica aj konštatuje, že vo vyšetrovacom spise, čo sa týka zastupovania A. F. G., sa nachádza jediné plnomocenstvo, a to zo dňa 04.02.2014 (str. 17 predmetného rozsudku). Aj v ods. 36 predmetného rozsudku OS Banská Bystrica súd uvádza, aký zistený skutkový stav bol podkladom pre jeho záver, že k udeleniu splnomocnenia zo strany A. F. G. došlo až dňa 04.02.2014.

202. Z toho vyplýva, že pokiaľ je uvedené vo vyúčtovaní trov právneho zastúpenia zo dňa 18.11.2016 (č.l. 12), že v trestnom konaní boli úkony vykonávané pri zastupovaní dvoch osôb, tak toto tvrdenie zodpovedá skutočnosti až od dátumu 04.02.2014, čo sa týka vyúčtovania trov právneho zastúpenia za úkony právnej služby uvedené pod rad.č. 23 – 30 (pod rad. č. 23 je uvedený úkon právnej služby – Účasť na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, pracovisko Banská Bystrica dňa 07.02.2014, pričom predchádzajúci úkon právnej služby pod rad. č. 22 – účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu je datovaný dňom 27.09.2013).

203. Uvedené zistenie súdu nebolo zo strany právnej zástupkyne žalobcu namietané a právna zástupkyňa sa na poslednom pojednávaní vyjadrila v tom zmysle, že podľa jej vedomostí trestný spis vôbec neobsahuje plnú moc na zastupovanie A. F. G..

204. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu za uhradené úkony právnej služby na základe vyúčtovania obhajcu zo dňa 18.11.2016 vo výške, ako za úkony vykonávané pri zastupovaní dvoch osôb. Celková suma pri zastupovaní dvoch osôb predstavovala 10.602,02 eur a žalobca si uplatnil nárok na jednu polovicu z takto vypočítanej sumy. Pokiaľ by aj patrila obhajcovi za zastupovanie žalobcu odmena ako za zastupovanie len jednej osoby v trestnom konaní v prípade úkonov právnej služby pod rad. číslami 1. – 22., bolo by priznanie súdom práva na odmenu za úkony právnej služby ako pri zastupovaní len jednej osoby v rozpore s ustanovením § 216 ods. 2 CSP, podľa ktorého súd môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú, iba vtedy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Súd preto priznal žalobcovi len sumu skutočne uplatnenú, t.j. jednu polovicu z vyúčtovanej odmeny za úkony právnej služby pod rad. číslami 1. – 22. v zmysle vyúčtovania zo dňa 18.11.2016.

205. Čo sa týka úkonov právnej služby pri zastupovaní dvoch osôb, uvedených pod rad. číslami 23. – 30., pokiaľ žalobca v podaní zo dňa 11.09.2020 poukazoval na právny názor v publikácii: „Vyhláška o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (advokátska tarifa). Komentár.“, tak s totožnou argumentáciou sa v inom konaní vysporiadal Ústavný súd SR v uznesení sp. zn. II. ÚS 137/2018 zo dňa 08.03.2018 (ods. 37 – 39) nasledovne:

Po preskúmaní uznesenia okresného súdu, proti ktorému nosná námietka sťažovateľa smeruje, ústavný súd konštatuje, že interpretáciu príslušného ustanovenia

vyhlášky okresným súdom nemožno považovať za arbitrárnu či zjavne neodôvodnenú. Hoci platné znenie § 13 ods. 2 vyhlášky môže v sebe niesť istú výkladovú pochybnosť, postup, ktorý zvolil konajúci súd, keď rozhodol, že v prípade zastupovania viacerých osôb (účastníkov) advokátom patrí advokátovi tarifná odmena za zastupovanie všetkých zastúpených po jej znížení o 50 % a takto znížená odmena sa násobí počtom zastúpených osôb v konaní, zodpovedá jednak zneniu citovaného ustanovenia a jednak zodpovedá aj zaužívanej súdnej praxi (napr. uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Sžo 105/2007 z 5. februára 2008, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 401/2014 z 28. júna 2016).

Naopak, zo žiadneho z ustanovení vyhlášky nemožno bez akýchkoľvek pochybností vyvodiť oprávnenosť súdu na postup, ktorého sa sťažovateľ dovoľáva, teda pri vyčíslení odmeny advokáta za zastupovanie viacerých osôb sčasti aplikovať § 9 ods. 1 a § 10 ods. 1 vyhlášky (pri prvom zastúpenom) a až následne pri ostatných zastúpených už postupovať podľa § 13 ods. 2 vyhlášky. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje aj na svoju ustálenú rozhodovaciu prax, podľa ktorej pri výpočte náhrady trov konania, ktoré vznikli v konaní pred ústavným súdom z titulu právneho zastúpenia viacerých osôb advokátom/advokátkou, sa výška základnej sadzby tarifnej odmeny v súlade s § 13 ods. 2 vyhlášky zníži u všetkých spoločne zastupovaných osôb o 50 % (porovnaj najmä I. ÚS 417/2010, I. ÚS 64/2011, II. ÚS 25/2011, II. ÚS 453/2010, II. ÚS 520/2010, III. ÚS 354/2010, III. ÚS 356/2010, III. ÚS 452/2010, IV. ÚS 62/2011, IV. ÚS 475/2010, IV. ÚS 277/2012).

Pokiaľ sťažovateľ vo svojej sťažnosti na podporu „správnosti“ svojho právneho názoru týkajúceho sa interpretácie a aplikácie § 13 ods. 2 vyhlášky odkazuje na „rozhodnutie ústavného súdu“ (bez uvedenia spisovej značky, pozn.), podľa odôvodnenia ktorého „prípadné znížovanie odmeny o 50 % už pri prvej z viacerých zastupovaných osôb je... negatívnym aplikačným prejavom výkladového rezidua vo vzťahu k predchádzajúcim úpravám...“, ústavný súd uvádza, že lustráciou vo svojom elektronickom informačnom systéme nezistil, že by citovaná právna veta, resp. pokračujúca časť tejto argumentácie, mala svoj pôvod v niektorom z rozhodnutí ústavného súdu, t. j. vyplynula z jeho rozhodovacej činnosti (táto podľa zistenia ústavného súdu pochádza z publikácie FIAČAN, I., KEREČMAN, P., BARICOVÁ, J., HELLENBART, V., SEDLAČKO, F. a kol. Vyhláška o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb – advokátska tarifa, komentár. Bratislava : C. H. Beck, 2015, s. 99, pozn.).

206. Súd preskúmal žalobcom uplatnený nárok a priznal mu právo na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia v celkovej sume 4.530,45 eur, vychádzajúc z nasledovného výpočtu:

207. Výška tarifnej odmeny bola určená vo výške 1/8 výpočtového základu, pričom súd vychádzal z § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. 655/2004 Z. z. v znení účinnom k príslušnému obdobiu, pretože pre daný trestný čin bola určená horná hranica trestnej sadzby prevyšujúca 5 rokov a neprevyšujúca 10 rokov.

208. Tarifná odmena za jednotlivé úkony právnej služby a paušálna náhrada:

1. úkon právnej služby: príprava a prevzatie vecí, vrátane prvej porady dňa 19.12.2011: odmena vo výške 69,47 EUR (§ 14 ods. 1 písm. a), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,41 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 741 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.), (správne má byť uplatnená odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny - 1/8 VZ za rok 2011 – 92,62 eur)

2. úkon právnej služby: účasť na výsluchu obv. A. B. C. dňa 10.01.2012 v čase od 13.00 hod. do 13.30 hod.: odmena vo výške 71,52 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,63 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.), (správne má byť uplatnená odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny - 1/8 VZ za rok 2012 – 95,37 eur)

3. úkon právnej služby: preštudovanie vyšetrovacieho spisu dňa 16.01.2012: 71,52 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,63 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.), (správne má byť uplatnená odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny - 1/8 VZ za rok 2012 – 95,37 eur)

4. úkon právnej služby: účasť na výsluchu svedka A. B. I. dňa 09.02.2012 v čase od 07.30 hod. do 09.15 hod.: 71,52 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,63 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.), (správne má byť uplatnená odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny - 1/8 VZ – 95,37 eur)
5. úkon právnej služby: účasť na výsluchu svedka C. D. dňa 09.02.2012 v čase od 13.00 hod. do 14.00 hod.: 71,52 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,63 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.), (správne má byť uplatnená odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny - 1/8 VZ – 95,37 eur)
6. úkon právnej služby: Zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku Obci Varín - oznámenie - adresované Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja SR dňa 17.02.2012: 71,52 EUR (§ 14 ods. 1 písm. b), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,63 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.), (správne má byť uplatnená odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny - 1/8 VZ – 95,37 eur)
7. úkon právnej služby: Žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa adresovaná Úradu špeciálnej prokuratúry zo dňa 27.02.2012: žalobca vzal žalobu v tejto časti späť – čl. 244 súdneho spisu,
8. úkon právnej služby: účasť na výsluchu svedka C. B. F. dňa 21.03.2012 v čase od 8,00 hod. do 9,45 hod., C. J. v čase od 9.45 hod. do 10.20 hod. a K. L. v čase od 10.25 hod. do 10.45 hod.: 95,37 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b), § 14 ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,63 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.), (správne má byť uplatnená odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny - 1/8 VZ – 95,37 eur a to za každé začaté dve hodiny)
9. úkon právnej služby: účasť na výsluchu svedka A. C. M. dňa 23.04.2012 v čase od 08.30 hod. do 10.15 hod. a C. N. dňa 23.04.2012 v čase od 10.20 hod. do 11.20 hod.: 95,37 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b), § 14 ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,63 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.), (správne má byť uplatnená odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny - 1/8 VZ – 95,37 eur a to za každé začaté dve hodiny)
10. úkon právnej služby: sťažnosť proti uzneseniu ČVS: PPZ-104/BPK-S-2011 zo dňa 26.04.2012, podaná dňa 27.04.2012: 71,52 EUR (§ 14 ods. 1 písm. b), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,63 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.), (správne má byť uplatnená odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny - 1/8 VZ – 95,37 eur)
11. úkon právnej služby: účasť na výsluchu svedka A. B. F. dňa 26.04.2012 v čase od 09.00 hod. do 09.45 hod. a svedka A. C. O. dňa 26.04.2012 v čase od 10.15 hod. do 10.45 hod.: 71,52 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,63 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.), (správne má byť uplatnená odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny - 1/8 VZ – 95,37 eur a to za každé začaté dve hodiny)
12. úkon právnej služby: účasť na výsluchu svedka C. M. dňa 03.05.2012 v čase od 08.00 hod. do 09.30 hod. a svedka P. Q. dňa 03.05.2012 v čase od 10.00 hod. do 10.35 hod.: 95,37 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b), § 14 ods. 1 písm. c) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,63 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.), správne má byť uplatnená odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny - 1/8 VZ – 95,37 eur a to za každé začaté dve hodiny)
13. úkon právnej služby: účasť na výsluchu svedka C. R. J. dňa 16.05.2012 v čase od 08.15 hod. do 08.30 hod.: 71,52 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,63 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.),
14. úkon právnej služby: účasť na výsluchu svedka C. O. dňa 16.05.2012 v čase od 09.45 hod. do 10.30 hod.: 71,52 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,63 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.),
15. úkon právnej služby: účasť na výsluchu svedka dňa 02.08.2012 A. C. M. v čase od 09.30 hod. do 9,25 hod.: 71,52 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,63 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 vyhl.),
16. úkon právnej služby: účasť na výsluchu svedka C. N. dňa 30.07.2013 v čase od 8,30 hod. do 10.30 hod.: 65,19 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,81 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 695,41 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.),
17. úkon právnej služby: účasť na výsluchu obv. A. B. B. dňa 01.08.2013 v čase od 10.00 hod. do 11,25 hod.: 65,19 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,81 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 695,41 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.),
18. úkon právnej služby: účasť na výsluchu obv. A. B. C. dňa 01.08.2013 v čase od 13.00 hod. do 13.45 hod.: 65,19 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,81 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 695,41 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.),

19. úkon právnej služby: účasť na výsluchu svedka A. C. S. dňa 16.08.2013 v čase od 9.05 hod. do 9.55 hod.: 65,19 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,81 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 695,41 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.),

20. úkon právnej služby: účasť na výsluchu svedka P. Q. dňa 04.09.2013 v čase od 8.45 hod. do 9.20 hod.: 65,19 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,81 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 695,41 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.),

21. úkon právnej služby: účasť na výsluchu znalca A. A. T. dňa 17.09.2013 v čase od 8,30 hod. do 9.45 hod.: 65,19 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,81 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 695,41 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.),

22. úkon právnej služby: účasť na preštudovaní vyšetrovacieho spisu dňa 27.09.2013: 65,19 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b) vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 7,81 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 695,41 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.),

+ porady s klientom - 10 hod . .....635,80 EUR + 30,52 EUR
($2/3 \times 95,37 \times 1 + 2/3 \times 95,37 \times 4 + 2/3 \times 95,37 \times 4 + 2/3 \times 95,37 \times 1 = 635,80$ eur, § 14 ods. 2 písm. a) vyhl., 4x režijný paušál za rok 2012 podľa § 16 ods. 3 vyhl.)

Trovy právneho zastúpenia.....2.354,70 EUR

209. Úkony 23. až 30. - zastupovanie dvoch osôb. Pri spoločnom zastupovaní viacerých osôb jedným advokátom sa základná sadzba tarifnej odmeny za každý úkon právnej služby u každého z nich zníži o 50 %, a takto znížená odmena sa násobí počtom zastúpených osôb v konaní. (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. II. ÚS 137/2018 zo dňa 08.03.2018).

23. úkon právnej služby: účasť na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, prac. Banská Bystrica dňa 07.02.2014 v čase od 9.00 hod. do 10.55 hod.: 90,17 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b), § 13 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 8,04 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 721,40 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.), (základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon je $90,17/2 \times 2 = 90,17$ eur)

24. úkon právnej služby: účasť na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, prac. Banská Bystrica dňa 04.03.2014 v čase od 9.00 hod. do 14.30 hod.: 180,34 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b), § 13 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 8,04 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 721,40 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.), (základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon je $90,17/2 \times 2 = 90,17$ eur x 2, nakoľko ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny, t.j. spolu odmena vo výške 180,34 eur)

25. úkon právnej služby: účasť na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, prac. Banská Bystrica dňa 20. a 24.3.2014 v čase od 9.00 hod. do 16.40 hod. (dňa 20.3.2014) a v čase 9.00 hod. do 13.00 hod. (dňa 24.3.2014) : 450,85 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b), § 13 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 8,04 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 721,40 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.), (základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon je $90,17/2 \times 2 = 90,17$ eur x 5, nakoľko ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny, t.j. spolu odmena vo výške 450,85 eur)

26. úkon právnej služby: účasť na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, prac. Banská Bystrica dňa 28. a 29.4.2014 v čase od 9.30 hod. do 14.21 hod. (dňa 28.4.2014) a v čase 9.30 hod. do 14.40 (dňa 29.4.2014): 360,68 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b), § 13 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 8,04 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 721,40 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.), (základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon je $90,17/2 \times 2 = 90,17$ eur x 4, nakoľko ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny, t.j. spolu odmena vo výške 360,68 eur)

27. úkon právnej služby: vyjadrenie k znaleckému posudku znalca A. A. T. zo dňa 20.5.2014: žalobca vzal žalobu v tejto časti späť (č.l. 245 súdneho spisu),

28. úkon právnej služby: účasť na hlavnom pojednávaní na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, prac. Banská Bystrica dňa 21. a 22.5.2014 v čase od 9,30 hod. do 14,33 hod. (dňa 21.5.2014) a v čase od 9,30 hod. do 16,00 hod. (dňa 22.5.2014): 450,85 EUR (§ 14 ods. 1 písm. c), § 12 ods. 3 písm. b), § 13 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 8,04 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 721,40 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.), (základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon je $90,17/2 \times 2 = 90,17$ eur x 5, nakoľko ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny, t.j. spolu odmena vo výške 450,85 eur)

29. úkon právnej služby: účasť na vyhlásení rozsudku na Špecializovanom trestnom súde Pezinok, prac. Banská Bystrica dňa 26.5.2014 v čase od 14,00 hod. do 14,25 hod.: 22,54 EUR (§ 14 ods. 5 písm. b), § 12 ods. 3 písm. b), § 13 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 8,04 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods.

3 vyhl.), plná výška VZ = 721,40 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.), (základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon je $90,17/2 \times 2 = 90,17$ eur / $4 = 22,54$ eur v zmysle § 14 ods. 5 písm. b vyhlášky)

30. úkon právnej služby: vyjadrenie k odvolaniu prokurátora zo dňa 27.01.2016: 95,37 EUR (§ 14 ods. 1 písm. b), § 12 ods. 3 písm. b), § 13 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z.) + 8,58 EUR (režijný paušál podľa § 16 ods. 3 vyhl.), plná výška VZ = 763 eur (§ 1 ods. 3 a 4 vyhl.), (základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon je $1/8$ VZ - 95,37 eur).

210. Cestovné náhrady (§ 15 písm. a) a § 16 ods. 4 vyhl.) + náhrada za stratu času (§ 15 písm. b) a § 17 vyhl., $1/60$ VZ – 13,40 eur):

1. za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 07.02.2014 vo výške.....50,33 EUR ($6,9/100$ km x $1,356$ eur/l x 182 km) + základná náhrada (182 km x $0,183$ eur)

- náhrada za stratu času za 6 začatých polhodín vo výške.....80,40 EUR

2. za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 04.03.2014 vo výške.....50,33 EUR ($6,9/100$ km x $1,356$ eur/l x 182 km) + základná náhrada (182 km x $0,183$ eur)

- náhrada za stratu času za 6 začatých polhodín vo výške.....80,40 EUR

3. za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 20.03.2014 vo výške.....50,24 EUR ($6,9/100$ km x $1,349$ eur/l x 182 km) + základná náhrada (182 km x $0,183$ eur)

- náhrada za stratu času za 6 začatých polhodín vo výške.....80,40 EUR

4. za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 24.03.2014 vo výške.....50,10 EUR ($6,9/100$ km x $1,337$ eur/l x 182 km) + základná náhrada (182 km x $0,183$ eur)

- náhrada za stratu času za 6 začatých polhodín vo výške.....80,40 EUR

5. za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 28.04..2014 vo výške.....50,01 EUR ($6,9/100$ km x $1,330$ eur/l x 182 km) + základná náhrada (182 km x $0,183$ eur)

- náhrada za stratu času za 6 začatých polhodín vo výške.....80,40 EUR

6. za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 29.04.2014 vo výške.....50,01 EUR ($6,9/100$ km x $1,330$ eur/l x 182 km) + základná náhrada (182 km x $0,183$ eur)

- náhrada za stratu času za 6 začatých polhodín vo výške.....80,40 EUR

7. za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 21.05.2014 vo výške.....50,38 EUR ($6,9/100$ km x $1,360$ eur/l x 182 km) + základná náhrada (182 km x $0,183$ eur)

- náhrada za stratu času za 6 začatých polhodín vo výške.....80,40 EUR

8. za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 22.05.2014 vo výške.....50,38 EUR ($6,9/100$ km x $1,360$ eur/l x 182 km) + základná náhrada (182 km x $0,183$ eur)

- náhrada za stratu času za 6 začatých polhodín vo výške 80,40 EUR

9. za cestu na pojednávanie Banská Bystrica dňa 26.05.2014 vo výške.....50,38 EUR ($6,9/100$ km x $1,360$ eur/l x 182 km) + základná náhrada (182 km x $0,183$ eur)

- náhrada za stratu času za 6 začatých polhodín vo výške .....80,40 EUR

Trovy právneho zastúpenia (2 osoby).....1.707,62 EUR, z toho 1 = 853,81 EUR

Náhrada za stratu času.....723,60 EUR, z toho 1 = 361,80 EUR

Náhrada cestovných výdavkov.....452,16 EUR

Spolu trovy právneho zastúpenia za dve osoby.....2.883,38 EUR

$2.883,38 / 2 = 1.441,69$ eur za jednu osobu

Súdny poplatok .....20 eur

($2.354,70$ eur + $1.441,69$ eur + 20 eur = $3.816,39$ eur)

20 % DPH (§ 18 .....vyhl.) zo sumy $2.354,70$ EUR .....470,94 EUR

20 % DPH (§ 18 ..... vyhl.) zo sumy $1.215,61$ EUR ($853,81 + 361,80$) .....243,12 EUR

DPH spolu: .....714,06 EUR

Spolu trovy právneho zastúpenia.....4.579,66 eur ($3.816,39 + 714,06$)

211. Súd na základe vyššie uvedeného výpočtu priznal žalobcovi právo na zaplatenie majetkovej ujmy vo výške $4.530,45$ eur titulom zaplatených právnych služieb a pokiaľ sa žalobca po čiastočnom späťvzati domáhal zaplatenia sumy $5.007,04$ eur, súd vo zvyšnej časti uplatneného nároku, zaplatenie ktorej sumy si žalobca uplatnil na základe nesprávneho vyúčtovania, žalobu zamietol.

212. Žalobca si uplatnil i nárok na úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo žalovanej sumy 5.301,01 eur od 25.01.2018 do zaplatenia. Súd o takto uplatnenom príslušenstve žalovanej náhrady škody rozhodol podľa ust. § 16 ods. 4 tretej vety cit. zákona, podľa ktorého ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr. V danom prejednávacom prípade sa orgán štátu vyjadril k žiadosti žalobcu zo dňa 23.11.2017 o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím listom zo dňa 15.01.2018, doručeným právnomu zástupcovi žalobcu dňa 24.01.2018 tak, že nárok žalobcu neuspokojí.

213. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania:

- v zákonnej výške (podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. účinného od 1.2.2013, v zmysle ktorého výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu),

- od 25.01.2018,

a keďže sa žalovaný v zmysle cit. ustanovenia § 16 ods. 4 tretej vety zákona č. 514/2003 Z.z. dostal do omeškania od 24.01.2018, súd žalobe vyhovel aj v časti uplatneného nároku na úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z priznanej sumy majetkovej ujmy za obdobie od 25.01.2018 do zaplatenia, ako si žalobca tento nárok žalobou uplatnil.

214. Žalobca si uplatnil aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 7.500 eur, ktorý bol tiež sporný.

215. Občianskoprávna ochrana osobnostných práv, ktorá má základ v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka, pre prípad neoprávneného zásahu do osobnosti fyzickej osoby vymedzuje triedu prostriedkov občianskoprávnej ochrany – žalobu zdržovaciú (negatórnu), odstraňovaciú a žalobu satisfakčnú. Zákon č. 514/2003 Z.z. nie je právnym základom pre podanie negatívnej žaloby, ani pre podanie odstraňovacej žaloby. Dovoľuje podať iba satisfakčnú žalobu, aj to v obmedzenej miere v porovnaní s možnosťami poskytnutými Občianskym zákonníkom. (Drgonec, J.: Základné právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Justičná revue 2012, č. 2, str. 184)

216. Peňažnú formu náhrady za nemajetkovú ujmu podľa § 13 ods. 2 OZ je potrebné odlišiť od tých prípadov, keď za nemajetkovú ujmu zodpovedá štát (príp. samospráva) podľa § 17 ZMV za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom štátneho orgánu alebo pôvodcom zásahu do autorských práv (pozri § 442 OZ). Takisto ju treba odlišiť od prípadu, ak nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vznikol ako priamy následok zásahu do telesnej integrity poškodeného (bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 444 OZ). [Fekete, I.: Občiansky zákonník I. zväzok (Všeobecná časť). Veľký komentár. 3. aktualizované a rozšírené vydanie. Eurokódex 2017, s. 262, 265]

217. Primárnou funkciou náhrady nemajetkovej ujmy je funkcia satisfakčná, teda primerane s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, optimálne a tým účinne vyvážiť a zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu. Vzhľadom na to, že nemajetková ujma vzniknutá porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom slova zmysle ani nedá odškodniť a jej rozsah nie je možné ani exaktne kvantifikovať a vyčíslieť, namiesto nej je len možné poskytnutie zadosťučinenia. [ÚS ČR zo 6.3.2012, sp. zn. I. ÚS 1586/09. In: Fekete, I.: Občiansky zákonník I. zväzok (Všeobecná časť). Veľký komentár. 3. aktualizované a rozšírené vydanie. Eurokódex 2017, s. 262, 265]

218. Nemajetková (ideálna, morálna) ujma je ujmu imateriálnou, ktorá vzniká bez toho, aby došlo (nad rámec vzniknutej škody) ku zmene rozsahu majetku poškodeného. Spočíva v zásahu do osobnostných práv poškodeného; staršia náuka ju definuje ako ujmu citovú (Rouček/Sedláček V 1293 9). Jedná sa o utrpenie na nehmotných hodnotách, ktoré sa dotýkajú morálnej integrity poškodenej osoby, medzi ktoré patrí najmä jej dôstojnosť, česť, dobrá povesť, ale aj iné hodnoty, ktoré sa spravidla premietajú aj vo vnútornom živote človeka – sloboda pohybu, rodinný život a pod. (NS 30 Cdo 3849/2014 = Rc 90/2016. In: Petrov, J., Výtisk, M., Beran V. a kol.: Občiansky zákoník. Komentár. 2. vydanie. C. H. Beck 2017, s. 3003)

219. Ako uvádza Ústavný súd ČR v náleze sp. zn. I. ÚS 1586/09 zo dňa 06.03.2012:

K otázke ľudskej dôstojnosti sa Ústavný súd vyjadril napr. v náleze sp. zn. IV ÚS 412/04 zo dňa 7.12.2005 (N 223/39 SbNU 353) takto: „Ťažiskom ústavného poriadku Českej republiky je jednotlivec a jeho práva garantované ústavným poriadkom Českej republiky. Jednotlivec je východiskom štátu. Štát a všetky jeho orgány sú ústavne zaviazané k ochrane a šetreniu práv jednotlivca. Poňatie našej ústavnosti sa pritom neobmedzuje na ochranu základných práv jednotlivcov (napr. práva na život, zaručenie právnej subjektivity), ale v súlade s povojnovou zmenou v chápaní ľudských práv (ktorá našla vyjadrenie napr. v Charte OSN či vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv), sa stala základnou bázou, z ktorej vychádza interpretácia všetkých základných práv, ľudská dôstojnosť, ktorá okrem iného vylučuje, aby sa s človekom zachádzalo ako s predmetom. Otázky ľudskej dôstojnosti sú v tomto poňatí chápané ako súčasť kvality človeka, súčasť jeho ľudskosti. Garantovanie nedotknuteľnosti ľudskej dôstojnosti človeku umožňuje plne užívať svoju osobnosť. Tieto úvahy potvrdzuje preambula Ústavy Českej republiky, ktorá deklaruje ľudskú dôstojnosť za nedotknuteľnú hodnotu stojacu v základe ústavného poriadku Českej republiky. Rovnako tak Listina základných práv a slobôd garantuje rovnosť ľudí v dôstojnosti (čl. 1) a garantuje subjektívne právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti (čl. 10 ods. 1). Z ústavného poriadku preto plynie, že pojem ľudskej dôstojnosti je čo do rozsahu omnoho širší, než je rozsah tohto pojmu v občianskom zákonníku (najmä § 11 nasl.). Strohá a nedostatočná úprava obsiahnutá v civilnom kódexe sa sústreďuje len na otázky ochrany osobnosti a ex definitione poskytuje ochranu v horizontálnych vzťahoch v situáciách, kedy dochádza k interferenciám pri výkone práv inými osobami (napr. pri výkone slobody prejavu). S človekom nemožno manipulovať ako s vecou. Inými slovami, v žiadnom aplikačnom postupe či v normatívnom akte verejnej moci nesmie byť obsiahnuté nič, čo by porušovalo základné práva vyložené v hraniciach ľudskej dôstojnosti.

V náleze sp. zn. I. ÚS 557/09 zo dňa 18.8.2009 (N 188/54 SbNU 325) Ústavný súd uviedol: „Ako ľudská dôstojnosť, tak spôsobilosť na práva v širšom zmysle slova (hmotnoprávnym i procesným, vyjadrené jazykom práva civilného) charakterizujú právne jednotlivca, voči ktorému je verejná moc povinná zachovávať rešpekt. Bez uznania tohto postulátu by ostatné ústavným poriadkom Českej republiky garantované základné práva a slobody boli len prázdny floskulami. G. Dürig [G. D. Der Grundrechtssatz von der Menschenwürde, Archiv des öffentlichen Rechts 81 (1956), s. 127], sformuloval známu teóriu objektu, ktorú prevzala judikatúra nemeckého Spolkového ústavného súdu viažuca sa k otázkam ľudskej dôstojnosti. Podľa tejto teórie dochádza k porušeniu ľudskej dôstojnosti v prípade, keď je konkrétny jednotlivec postavený štátnou mocou do role objektu, kedy sa stáva púhym prostriedkom a je umenšený do podoby druhovo zameniteľnej veličiny. Možno dovodiť, že človek tak býva nielen objektom spoločenských „pomerov“, ale stáva sa aj objektom práva, ak je nútený sa mu úplne podrobovať pri jeho interpretácii a aplikácii, t.j. bez zohľadnenia jeho individuálnych záujmov, resp. základných práv.“

220. Súd poznamenáva, že aj keď sa citované rozhodnutie - nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 1586/09 zo dňa 06.03.2012 týka rozhodovania o ústavnej sťažnosti vo veci ochrany osobnosti pri posúdení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nepravdivým tvrdením v periodiku v súvislosti s otázkou, v akom rozsahu, akým spôsobom a za akých okolností majú byť informácie z osobného súkromia sťažovateľa sprístupnené médiami iným subjektom a z toho vyplývajúceho nároku na nemajetkovú ujmu, je v prípade vyhodnotenia zásahu do osobnej sféry žalobcu, čo sa týka otázky ľudskej dôstojnosti ako súčasti kvality človeka, aplikovateľné toto rozhodnutie aj na prejednávany prípad.

221. Zákom č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené právo na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom pri výkone verejnej moci za podmienok stanovených zákonom pre prípad, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Nemajetková ujma sa uhrádza v peniazoch, ak ju nie je možné uspokojiť inak. Niektoré kritériá na určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch sú stanovené v § 17 ods. 3 cit. zákona, v zmysle ktorého sa výška nemajetkovej ujmy v peniazoch určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,

- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

222. Preukázanie tvrdenia o vzniku nemajetkovej ujmy je nutné doložiť relevantnými dôkazmi, podobne ako pri náhrade majetkovej ujmy.

223. Predpokladom priznania primeraného zadosťučinenia súdom je existencia neoprávneného zásahu do nemateriálnej sféry a z toho plynúca ujma, ktorá sa v tejto sfére v dôsledku neoprávneného zásahu prejaví. Pri nároku na náhradu škody musí žalobca uniesť nielen bremeno tvrdenia vo vzťahu k vzniku škody, ale aj vznik škody exaktne preukázať a vyčíslieť. Už zo samotnej povahy nemajetkovej ujmy je zrejmé, že presné vyčíslenie nemajetkovej ujmy nie je možné. Na určenie výšky nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je rozhodujúca úvaha súdu, ktorá samotná podlieha hodnoteniu. Základom úvahy súdu je potom zistenie takých skutočností, ktoré súdu umožnia založiť svoju úvahu na určitom kvalitatívnom posúdení základných súvislostí posudzovaného prípadu. (Rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 28.7.2007, sp. zn. 30 Cdo 2625/2007. In: Zlocha L.: Nárok na primerané zadosťučinenie, jeho preukazovanie a odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právny obzor 2020, č. 3, s. 202.)

224. V právnej doktríne sa dokonca vyskytli názory, keď dôkazy ohľadne nemajetkovej ujmy by nemali byť požadované v prípadoch, keď zásah do nemajetkovej sféry sa javí ako celkom zrejmý a jasný. (Ondřejová, D.: Přiměřené zadosťučinení v nekalé soutěži. Podstata, funkce a nepeněžitá podoba přiměřeného zadosťučinení. Bulletin advokacie č. 12/2018, str. 23 a nasl. In: Zlocha L.: Nárok na primerané zadosťučinenie, jeho preukazovanie a odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právny obzor 2020, č. 3, s. 202.)

225. V danom prejednávacom prípade súd nepovažoval len konštatovanie nezákonnosti a priznanie majetkovej škody za dostatočné a po zohľadnení okolností prípadu a osoby poškodeného, s poukazom na prekonané útrapy, ako i vzhľadom na následky v rodinnom živote a na zdraví a na mimoriadne následky v pracovnom živote, súd priznal aj nemajetkovú ujmu v uplatnenej sume 7 500 eur.

226. Z judikatúry ESLP vyplýva, že zmluvným štátom je daná pomerne široká voľnosť v tom, akú formu odškodnenia si zvolia, aby taká forma odškodnenia dostatočne vyvážila ujmu, ktorá bola spôsobená. Poskytnutie nemajetkovej ujmy je závislé od okolností individuálneho prípadu, voči ktorým by iná forma odškodnenia sama o sebe nebola adekvátnou (primeranou).

227. V prípade žalobcu sa jedná o osobu, ktorá predtým nebola trestne stíhaná, osobu ctiacu zákony, majúcu rešpekt pred orgánmi činnými v trestnom konaní, pre ktorú bolo trestné stíhanie neadekvátnou psychickou záťažou, ktorá sa prejavila na zdravotnom stave žalobcu (stres, poruchy spánku, nechutenstvo), na rodinnom, spoločenskom a pracovnom živote.

228. Ako konštatuje Ústavný súd ČR vo svojom náleze Pl. ÚS 35/09 zo dňa 6.12.2011 (N 204/63, SbNU 381):

...nemožno tiež prehliadať skutočnosť, že každé začatie trestného stíhania ovplyvňuje negatívne osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na výsledok trestného stíhania. Je síce pravda, že do okamihu právoplatnosti je potrebné ctiť prezumpciu neviny, avšak samotný fakt trestného stíhania je pre obvineného záťažou nielen psychickou, ale veľakrát práve i finančnou. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a to tým skôr, ak sa jedná o obvinenie neopodstatnené, čo je neskôr právoplatne potvrdené oslobodzujúcim rozsudkom súdu, podľa ktorého sa skutok, z ktorého bol jednotliviec obvinený a obžalovaný, nestal, prípadne nebol trestným činom. Z uvedených dôvodov potom Ústavný súd už vo svojom náleze sp. zn. IV. ÚS 428/05 zo dňa 11.10.2006 (N 185/43 SbNU 115) vychádzal z presvedčenia, že samotné trestné stíhanie je spôsobilé vyvolať vznik nemateriálnej ujmy. Tým skôr je štát povinný reparovať materiálnu škodu, ktorá v súvislosti s trestným stíhaním jednotlivcovi vznikla.

229. Z čestného prehlásenia syna žalobcu C. C. mal súd preukázané, že pred začatím trestného stíhania boli v rodine žalobcu harmonické vzťahy, pravidelné kontakty. Po začatí trestného stíhania sa žalobca prestal zaujímať o rodinné záležitosti, ignoroval blízke osoby, vrátane vnukov, o ktorých pred začatím trestného stíhania prejavoval aktívny záujem. Žalobca po začatí trestného stíhania komunikoval s rodinnými príslušníkmi len zdvorilo, formálne, trávil čas bez nich, v čase ich návštev bol vo svojej izbe, uzatváral sa do seba, v rodine vládlo napätie. Osobitne došlo k negatívam v manželstve žalobcu, prejavujúcim sa v konfliktnnej komunikácii medzi manželmi vyplývajúcej z psychického napätia žalobcu spôsobeného trestným stíhaním. Žalobcovi sa následkom psychického napätia zhoršil zdravotný stav. Vzťahy v rodine sa po skončení trestného stíhania už nevrátili na úroveň, v akej boli pred jeho začatím.

230. Z čestného prehlásenia a zo svedeckej výpovede manželky žalobcu A. B. C. mal súd preukázané, že žalobca ako čestný a zásadový človek, dodržiavajúci predpisy, sa nevedel vyrovnáť s tým, že sa voči nemu začali úkony trestného stíhania, pričom si nebol vedomý žiadnej viny, porušenia predpisov. V dôsledku permanentného stresu bol podráždený, nervózny, čo malo negatívny vplyv na ich dovtedy pokojný, stabilný manželský život. Začal strácať aj záujem o vnukov, pretože v podvedomí sa stále zaoberal trestným stíhaním. Vyhýbal sa stretnutiam s kamarátmi a náhodné stretnutia rýchlo ukončoval, bol roztržitý, mal neprijemný pocit, že rozprávajú o ňom v súvislosti s prebiehajúcim trestným stíhaním. Celé dlhé obdobie úkonov trestného stíhania negatívne poznačilo ich vzťah. Pre celú rodinu bolo veľmi stresujúce celé obdobie trestného konania, pričom následky tohto obdobia pretrvávajú doposiaľ.

231. Súd poznamenáva, že v prípade čestných prehlásení zo dňa 24.09.2018 syna žalobcu C. C. (č.l. 83) a manželky žalobcu A. B. C. (č.l. 84) sa jednalo o súkromné listiny, nie teda o svedecké výpovede, vzhľadom na absenciu poučenia súdu týchto osôb ako svedkov pred vyhotovením týchto čestných prehlásení o povinnostiach týchto osôb podľa § 196 ods. 2 druhej vety CSP (žalobca nenavrhol vykonanie dokazovania písomnou výpoveďou svedkov). Čo sa týka čestného prehlásenia A. B. C., manželka žalobcu bola v konaní vypočutá ako svedok a potvrdila, že predmetné čestné prehlásenie napísala. Pokiaľ žalobca pôvodne navrhoval vykonanie dokazovania výsluchom C. C. ako svedka, následne od tohto návrhu na vykonanie dokazovania upustil.

232. Súd poukazuje, že žalovaný tieto listinné dôkazy – čestné prehlásenia účinne nepoprel (§ 151 ods. 2 CSP), nepoprel tvrdenia v nich uvedené, a v zásade účinne nepoprel ani jeden z dôkazných prostriedkov vykonaných v konaní na preukázanie vzniku nemajetkovej ujmy žalobcovi, teda ani výpoveď svedkyne, keďže len vo všeobecnosti na svoju obranu uviedol, že pokiaľ ide o nárok žalobcu v časti o zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy, že tento je v celom rozsahu nepreukázaný, keď nebol produkovaný dôkaz o zásahu do osobnostných práv žalobcu v takom rozsahu, že by bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. V prípade takejto obrannej argumentácie žalovaného sa jedná o nekonkrétne tvrdenia, nesúce sa len vo všeobecnej rovine.

233. Z výsluchu žalobcu a z tvrdení v jeho písomných podaniach vyplynulo, že okrem pocitu strachu – obáv z následkov (nedôvodného) trestného stíhania, keď žalobcovi hrozil vysoký trest, mal žalobca aj výrazný pocit nespravodlivosti, keďže klamstvá v konaní vypočutých svedkov boli vzaté prokurátorom ako pravdivé pre trestné stíhanie, pritom išlo o umelo vykonštruovaný spor založený na nepodložených domnienkach a neoverených tvrdeniach. Bolo očierňované dobré meno žalobcu, ktoré si celý život budoval. Nemohol spať, v noci sa často budil, nechutilo mu jesť, veľmi schudol, bol neustále podráždený, a to v dôsledku permanentného stresu, lebo mu hrozil vysoký trest, ktorý si začal uvedomovať. Málo sa venoval deťom.

234. Duševné útrapy sú ako psychická ujma súčasťou imateriálnej ujmy. Musia však dosiahnuť určitú kvalifikovanú intenzitu – mieru utrpenia. Zmyslom satisfakcie nie je, aby sa odčinovala akákoľvek nemajetková ujma. Človek žijúci v spoločnosti musí kdečo zniesť. (Beck VI 2951 28). Ani tu nie je rozhodujúci subjektívny pocit jednotlivca, ale určité objektívne posúdenie – posúdenie testom bežného človeka (porovnaj i 82 5). (Petrov, J., Výtisk, M., Beran V. a kol.: Občanský zákoník. Komentář. 2. vydanie. C. H. Beck 2017, s. 3112)

235. V danom prejednávacom prípade má súd za to, že duševné útrapy žalobcu dosiahli kvalifikovanú intenzitu, keďže boli dlhodobé, ako i vzhľadom na osobu žalobcu (nikdy nebol trestne stíhaný, ctí zákony) a vzhľadom na priebeh trestného konania trvajúceho viac ako 52 mesiacov, počas ktorého bol rozhodujúci predovšetkým stresový faktor, v dôsledku ktorého sa u žalobcu prejavili rôzne zdravotné

ťažkosti, ako nechutenstvo, podráždenosť, nespavosť. Niekoľkoročná situácia trestného stíhania tak ovplyvnila celý dovtedajší spôsob života žalobcu a mala nepriaznivý dopad na jeho zdravotný stav, vrátane psychiky žalobcu, na ktorú pôsobila najmä hrozba vysokého trestu a obava z možného odsúdenia.

236. Z výpovede žalobcu, z výsluchu svedkyne A. B. C. – manželky žalobcu, z jej čestného prehlásenia zo dňa 24.09.2018, ako i z čestného prehlásenia syna žalobcu C. C. zo dňa 24.09.2018 tak vyplynulo, že vzťahy v rodine žalobcu boli pred začatím trestného stíhania žalobcu srdečné, rodinní príslušníci rodiny žalobcu udržiavali pravidelný kontakt, vzájomne sa o seba zaujímal.

237. Po začatí trestného stíhania žalobca obmedzil kontakty s rodinou na minimum, uzatváral sa do seba, kontaktom sa vyhýbal. Nezaujímal sa o rodinné záležitosti, ani o veci bežného života v rámci spolužitia s manželkou, všetku energiu a čas venoval príprave svojej obhajoby. Dôsledok toho bolo ochladnutie rodinných vzťahov a manželské konflikty.

238. Súd tak mal preukázané, že trestným stíhaním bolo zasiahnuté do súkromnej sféry žalobcu, čím došlo k zníženiu kvality jeho života, vrátane narušenia rodinných väzieb, a to neúčastou na rodinnom živote, ktorému sa začal cielene vyhýbať, nakoľko jeho aktuálnou prioritou bolo venovať sa svojej obhajobe v trestnom konaní.

239. Je tak možné konštatovať, že došlo k významnému zásahu do rodinného života žalobcu, ktorý nedosahoval počas obdobia trestného stíhania tú kvalitu, akú mal pred jeho začatím, pričom následky spôsobené trestným stíhaním v rodinnom živote pretrvávajú doposiaľ a rodinný život sa len pomaly a postupne stabilizuje. Tým bola žalobcovi nepochybne spôsobená imateriálna ujma v jeho osobnej sére a žalobca má z tohto dôvodu nárok na primerané finančné zadosťučinenie.

240. Právo na súkromný a rodinný život totiž patrí ako súčasť práva na ochranu osobnosti medzi práva absolútne v zmysle súkromnoprávnom (pôsobnosť erga omnes). (Petrov, J., Výtisk, M., Beran V. a kol.: Občanský zákoník. Komentár. 2. vydanie. C. H. Beck 2017, s. 3120)

241. Konanie žalovaného založilo jeho objektívnu zodpovednosť za nemateriálnu ujmu, ktorá žalobcovi vznikla. Jej dôsledkom bol negatívny dopad na osobu žalobcu, došlo k ohrozeniu jeho vážnosti na verejnosti, v kruhu jeho známych, priateľov. Žalobca zažil psychickú traumu a aj keď netvrdil, že by bol atakovaný svojím okolím otázkami týkajúcimi sa jeho trestného stíhania, z vykonaného dokazovania vyplynulo, že došlo aj k medializácii predmetného trestného stíhania zverejnením viacerých článkov (žalobca predložil 3 články) na internete a v novinách, svedkyňa tvrdila zverejnenie prípadu v regionálnom časopise Varínčan.

242. Súd sa stotožňuje s konštatovaním Okresného súdu Banská Bystrica v jeho rozsudku sp. zn. 19C/78/2018 zo dňa 13.02.2019, že pokiaľ prejednáva predmetný trestný čin v trestnom konaní osobitná zložka polície a osobitný súd, nie je tomu z dôvodu jeho porovnateľnej vysokej spoločenskej nebezpečnosti, akú majú napr. trestné činy prvej, druhej či tretej hlavy osobitnej časti Trestného zákona, v ktorých sa do popredia trestnoprávnej ochrany kladie človek, jeho zdravie, telesná integrita, česť, dôstojnosť a iné jeho základné práva a slobody, tiež ochrana rodiny a mládeže, pretože pre spoločnosť neznamena predmetný trestný čin väčšie riziko nebezpečenstva vzniku ujmy na zdraví alebo živote, ale je to skôr z hľadiska „výnimočnosti“ trestného činu v tom zmysle, že predmetom ochrany sú najmä záujmy Európskej únie (nie fyzických osôb, morálnych či etických noriem spoločnosti) a v rámci kriminálnej mapy Slovenska nejde o bežne sa vyskytujúce porušenie právnych predpisov, pričom uvedené vyžaduje špecializáciu viac v smere znalosti a orientovania sa v predpisoch európskeho práva.

243. Súd ale poukazuje, že z dôvodu prejednania predmetnej trestnej veci na Špecializovanom trestnom súde vyplynul väčší záujem médií o samotné trestné konania a tým aj informovanie a vedomosť verejnosti o prebiehajúcim trestnom konaní a s tým spojený negatívny postoj verejnosti voči obvineným ako potenciálnym páchatelom, keďže laická verejnosť nie je schopná si v plnej miere uvedomiť potrebu aplikácie zásady prezumpcie nevinu, ovládajúcej trestné konanie. Súd mal preukázané z tvrdení žalobcu a svedkyne, ktoré tvrdenia žalovaný nenamietal, že žalobca bol vystavený ľudskej zlobe a očierňovaniu jeho mena, z ktorého dôvodu svoje kontakty s priateľmi, známymi a rodinou obmedzil na minimum.

244. Verejnosť bola článkami, ktoré v konaní predložil žalobca, informovaná, že trestné konanie sa vedie na Špecializovanom trestnom súde, čo pochopiteľne vyvolalo zvýšený záujem verejnosti o tento prípad.

245. Aj z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica vyplynulo, že trestné konanie bolo do istej miery medializované, na pojednávania dokonca chodili aktivisti a žalobca vo veci vedenej na OS Banská Bystrica sp. zn. 19C/78/2018 (- druhý spoluobvinený) bol označený za člena organizovanej skupiny. V predstave verejnosti sa aj v prípade osoby A. B. C. tak mohlo jednať o člena organizovanej skupiny a tým o mimoriadnu závažnosť trestného stíhania a hroziaci vysoký trest, preto aj ujma, ktoré žalobca utrpel na svojej cti a dôstojnosti, nadobúda za týchto okolností významnejší rozmer.

246. Nakoľko došlo k rozširovaniu informácií o trestnom stíhaní žalobcu na verejnosť, bolo vo zvýšenej miere poškodené dobré meno žalobcu. Z výpovede svedkyne mal súd preukázané, že obyvatelia Obce Q. boli informovaní o prebiehajúcom trestnom konaní aj z regionálneho časopisu Varínčan, v ktorej obci žalobca vyrastal a v ktorej obci žijú mnohí členovia žalobcovej rodiny. Svedkyňa tiež poukázala, že zatiaľ čo bola – na jednej strane - okolnosť trestného stíhania medializovaná, na strane druhej už bola okolnosť výsledku trestného stíhania miestnou tlačou odignorovaná.

247. Medializácia je vo všeobecnosti spôsobilá vyvolať rozsiahlejšiu ujmu na cti, vážnosti, dôstojnosti či súkromí dotknutej osoby. (Petrov, J., Výtisk, M., Beran V. a kol.: Občanský zákoník. Komentář. 2. vydanie. C. H. Beck 2017, s. 3116)

248. Z dôvodu začatého trestného stíhania boli prerušené kontakty medzi žalobcom a jeho priateľmi, žalobca sa začal vyhýbať pohybu na verejnosti. Uvedené mal súd preukázané z výpovede svedkyne – manželky žalobcu a z čestného prehlásenia syna žalobcu, ako i z tvrdenia samotného žalobcu. Žalobca tak bol vylúčený zo spoločnosti priateľov, známych. Žalobca vzhľadom na šírenie správ o jeho trestnom stíhaní na verejnosti nemal ani možnosť sa k týmto skutočnostiam vyjadrovať, a to najmä z dôvodu, že trestné konanie stále prebiehalo.

249. Žalobca teda obmedzil spoločenské kontakty na minimum a stretávaní s ľuďmi sa počas trestného stíhania vyhýbal, cítil sa pri týchto kontaktoch nepríjemne, keď obyvatelia Q., do ktorej obce žalobca často chodieval za účelom návštevy svojej rodiny, mali vedomosť o prebiehajúcom trestnom konaní, a to aj z dôvodu, že ku skutku, z ktorého bol žalobca obvinený, malo dôjsť na území tejto obce. Trestným stíhaním tak došlo k hrubému zásahu do cti a dôstojnosti žalobcu a k zníženiu jeho vážnosti v spoločnosti.

250. Negatívny vplyv malo trestné stíhanie žalobcu aj na oblasť pracovného života, a to vplyv nezvratný. Súd mal preukázané z Potvrdenia Slovenskej komory stavebných inžinierov zo dňa 08.01.2013 a z výpisu zo stránky Slovenskej komory stavebných inžinierov, že žalobca bol od 01.01.2013 na základe svojej žiadosti a Uznesenia č. 4/2 Autorizačnej komisie SKSI vyčiarknutý zo Zoznamu autorizovaných stavebných inžinierov, v ktorom bol žalobca evidovaný pod reg. číslom 3234*A*1 v kategórii Pozemné stavby, podkategórie 100: budovy, a to odo dňa 12.03.2002. Z vyjadrenia žalobcu vyplynulo, že žalobca bol nútený ukončiť svoje dlhoročné členstvo v SKSI, a to pre spochybnenie jeho bezúhonnosti prebiehajúcom trestným konaním. Bolo tak preukázané, že dôvodom pre ukončenie členstva bolo výlučne začatie neopodstatneného trestného konania. Aj keď bolo členstvo ukončené v dôchodkovom veku žalobcu, nič z vykonaného dokazovania nenaznačuje tomu, že by žalobca mienil z dôvodu svojho veku (68 rokov) ukončiť svoju aktívnu činnosť v tejto profesionálnej oblasti. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca bol donútený svoje profesionálne pôsobenie ako autorizovaný inžinier ukončiť predčasne, pričom po ukončení trestného konania, trvajúceho štyri a pol roka, už svoje členstvo v SKSI vo veku 72 rokov viac neobnovil. Skončenie tejto profesionálnej činnosti žalobcu počas jeho aktívneho profesionálneho života teda bezprostredne súviselo s jeho trestným stíhaním a žalobca namiesto toho, aby sa slobodne realizoval na profesionálnom poli, bol nútený v atmosfére stresu sprevádzajúcej trestné konanie si pripravovať svoju obhajobu.

251. Z uvedených dôvodov má súd za to, že je spravodlivé priznať žalobcovi finančné zadostučinenie aj za zásah do tejto oblasti jeho osobnej sféry – do pracovného života žalobcu.

252. Na tomto mieste však súd poukazuje, že pokiaľ žalobca tvrdil v súvislosti s uplatneným nárokom na nemajetkovú ujmu, že mu bola spôsobená škoda zrušeným podnikaním a v čase podnikania mal

za obdobie rokov 2008 – 2012 priemerný ročný príjem 10.967 eur, pričom výška nemajetkovej ujmy počas trestného stíhania v trvaní 4,5 roka je nižšia, ako mal priemerný ročný príjem, môže to evokovať, že náhradou nemajetkovej ujmy mienil žalobca saturovať aj majetkovú ujmu spočívajúcu v zníženom príjme žalobcu. Súd preto považuje za potrebné uviesť, že nie je účelom zadosťučinenia za nemajetkovú ujmu odčiniť v peňažnej forme ujmu majetkovú, prejavenu ako prípadné zníženie majetkového stavu poškodeného, v tomto prípade znížením príjmu. Súd poukazuje, že nepriznal v tomto konaní náhradu za nemajetkovú ujmu z dôvodu prípadnej majetkovej škody žalobcu, o ktorej sa žalobca zmienil, resp. ktorú naznačil vyššie uvedenými tvrdeniami, ale za imateriálnu ujmu špecifikovanú v odôvodnení tohto rozsudku.

253. Primerané zadosťučinenie je v prvom rade satisfakčný prostriedok, preto sa pri ňom v zásade neberú do úvahy prvky, ktoré majú materiálnu povahu, keďže tento prostriedok neslúži na repatriáciu materiálnej ujmy. ...zaplatenie zadosťučinenia predstavuje pre rušiteľa aj istú finančnú ujmu, avšak táto preventívno-sankčná stránka hrá pri poskytovaní zadosťučinenia vedľajšiu úlohu. Rozhodujúca je imateriálna stránka satisfakcie. Subjektívne a sankčné kritériá nie sú teda určujúcimi kritériami. (Zlocha L.: Nárok na primerané zadosťučinenie, jeho preukazovanie a odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Právny obzor 2020, č. 3, s. 207)

254. Trestné stíhanie malo, ako to súd vyššie na viacerých miestach uvádza, vplyv aj na zdravotný stav žalobcu, ktorý trpel permanentným stresom, mal poruchy spánku, trpel nechutenstvom, výraznejšie sa mu začal zhoršovať sluch (uvedené vyplynulo z výpovede svedkyne). Žalovaný tieto dôkazy nespochybnil, tvrdenia žalobcu a svedkyne účinne nepoprel, súd ich mal tak za preukázané.

255. Súd tak mal preukázané, že trestné stíhanie zanechalo následky v osobnej sfére žalobcu – v oblasti rodinného, pracovného a spoločenského života, ako aj na zdravotnom stave žalobcu.

256. Súd mal z vykonaného dokazovania preukázanú v dostatočnom rozsahu dôvodnosť uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy, týkajúcej sa priamo osoby žalobcu, pričom mal jednoznačne preukázané, že nemajetková ujma vznikla v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci – uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred – Banská Bystrica sp. zn. ČVS: PPZ 104/BPK-S-2011 zo dňa 14.12.2011, ktorým bolo začaté trestné stíhanie a súčasne bolo vznesené obvinenie voči žalobcovi pre spolupáchateľstvo na zločine poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev a pre spolupáchateľstvo na zločine subvenčného podvodu.

257. Súd preto priznal žalobcovi ním uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 7.500 eur v celom rozsahu.

258. K výške nemajetkovej ujmy súd uvádza:

259. Ustanovenie § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. bolo s účinnosťou do 31.12.2012 v znení: Výška nemajetkovej ujmy spôsobenej rozhodnutiami uvedenými v § 7 a 8 je najmenej jedna tridsatina priemernej nominálnej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za predchádzajúci kalendárny rok, a to za každý, aj začatý deň pozbavenia osobnej slobody.

260. Od 01.01.2013 došlo zákonom č. 412/2012 Z.z. k novele zákona 514/2003 Z.z., v zmysle ktorej je znenie ustanovenia § 17 ods. 4 až do súčasnosti nasledovné: Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu 8a). V zmysle novelizovaného ustanovenia § 17 ods. 4 tak bola zavedená limitácia nemajetkovej ujmy podľa osobitného predpisu, ktorým predpisom je podľa odkazu 8a) zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi. Uvedený zákon bol s účinnosťou od 01.01.2018 zrušený zákonom č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, s prijatím ktorého zákona ale nebol novelizovaný odkaz pri § 17 ods. 4, z ktorého dôvodu sa stal tento odkaz obsolétym.

261. Napriek tomu súd v zmysle ustálenej súdnej praxe posudzoval výšku nemajetkovej ujmy, ktorú si v konaní uplatnil žalobca, vychádzajúc z výšky maximálnej ujmy, ktorú je možné priznať v zmysle

aktuálne účinného zákona č. 274/2017 Z.z., ktorý upravuje výšku ujmy obetí trestných činov obdobne, ako zákon č. 215/2006 Z.z.

262. ... zákon č. 215/2006 Z.z. je transpozíciou smernice Rady 2004/80/ES z 29. apríla 2004 o odškodňovaní obetí trestných činov, ktorej výklad v súvislosti s rozsahom odškodnenia bol predmetom nedávneho rozsudku Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) vo veci C-129/19. Súdny dvor síce skonštatoval, že členské štáty disponujú určitou mierou voľnej úvahy pri určení výšky odškodnenia obetí trestných činov, toto odškodnenie však musí byť spravodlivé a primerané, čo znamená, že nesmie byť symbolické alebo zjavne nedostatočné vzhľadom na závažnosť následkov, ktoré má spáchaný trestný čin vo vzťahu k obeti. (Kerecman, P.: O ústavnosti limitácie výšky náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci. *Justičná revue* 2021, č. 1, s. 4)

263. Zákon č. 514/2003 Z.z. upravuje, za splnenia ktorých predpokladov možno poskytnúť aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. V niektorých prípadoch je so zreteľom na individuálne okolnosti, za ktorých došlo k zásahu do chránených práv poškodeného, zrejme, že iba konštatovanie porušenia práva samo nie je dostatočným zadosťučinením. V takom prípade právny poriadok upravuje možnosť úhrady aj nemajetkovej ujmy v peniazoch. Vzniká pri tom otázka, podľa čoho sa má určiť primeraná výška tejto náhrady. Zákon č. 514/2003 Z.z. (len) demonštratívny spôsobom vymenúva kritériá, podľa ktorých sa určuje rozsah tejto náhrady. Vzhľadom na rozmanitosť jednotlivých prípadov zákon ani nemôže zvoliť taxatívny výpočet týchto kritérií, preto volí normu s relatívne neurčitou hypotézou, ktorá vyžaduje, aby súd s prihliadnutím na konkrétne okolnosti každého individuálneho prípadu sám vymedzil, čo je v tom-ktorom prípade významné pre určenie výšky finančného zadosťučinenia. Neurčité právne pojmy nesmú ale zvädzať k ľubovôli súdu; ani tie mu totiž neumožňujú absolútne neobmedzenú úvahu.

264. Súdna prax sa ustálila na názore, že súd je po takom zistení povinný vziať do úvahy aj iné hmotnoprávne predpisy právneho poriadku SR, ktoré upravujú odškodnenie, napr. zákon č. 215/2006 Z.z. Konečnému rozhodnutiu by mala predchádzať jeho právna úvaha založená na porovnaní ujmy spôsobenej trestným činom, pri ktorom bola spôsobená smrť (vtedy má poškodený právo na vyplatenie päťdesiatnásobku minimálnej mzdy), alebo trestným činom znásilnenia, sexuálneho násillia alebo sexuálneho zneužívania (pri ktorom je limit odškodnenia vo výške desaťnásobku minimálnej mzdy). Súd by sa mal v každom individuálnom prípade zamyslieť nad tým, v čom je nemajetková ujma žalobcu v jeho spoločenskom, pracovnom, rodinnom živote spôsobená nezákonným rozhodnutím väčšia v porovnaní s ujмами spôsobenými uvedenými trestnými činmi. (Poznámka k uzneseniu Najvyššieho súdu SR 3Cdo 25/2019. Zo súdnej praxe 2019, č. 5, str. 210)

265. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 7/2017 poukázal na judikatúru ESLP, podľa ktorej náhrada nemajetkovej ujmy v obdobných prípadoch musí byť rozumne primeraná utrpenej ujme na povesti (napr. *Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo*). ESLP konštatoval, že pri určovaní výšky náhrady ujmy treba vychádzať z dôkazov preukazujúcich výšku ujmy (napr. *Flux v. Moldavsko*, *Steel a Moris v. Spojené kráľovstvo*). Okrem toho ESLP vyjadril názor, podľa ktorého výška náhrady v konkrétnom prípade musí zohľadňovať výšku náhrady priznávanú vnútroštátnymi súdmi v iných prípadoch týkajúcich sa poškodenia dobrej povesti (napr. *Público – Comunicação Social, S. A. v. Portugalsko*). Napokon ESLP zdôraznil, že pri určovaní výšky náhrady za porušenie osobnostných práv musí byť zohľadnená výška náhrady, ktorá je priznávaná za telesné zranenia, alebo ktorá sa priznáva obetiam násillných činov, pričom náhrada za porušenie iných osobnostných práv by nemala bez existencie závažných a dostatočných dôvodov prevyšovať maximálnu výšku náhrady, priznávanú za telesné zranenia alebo násillné činy (napr. *Iltahti a Karhuvaara v. Fínsko*). (Zo súdnej praxe 2019, č. 5, str. 209)

266. Najvyšší súd uviedol v rozhodnutí sp. zn. 3 Cdo 19/2018, že určenie maximálnej hranice nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. (v znení zákona č. 412/2012 Z.z.) tak, aby priznaná náhrada nebola vyššia ako náhrada za ujmu, ktorú utrpeli obeť trestných činov, je pokračovaním v už nastolenom trende legislatívnych úprav pod vplyvom rozhodnutí ESLP (napr. rozhodnutí vo veciach *Tolstoy Miloslavsky v. Spojené kráľovstvo*; *Flux v. Moldavsko*; *Steel a Moris v. Spojené kráľovstvo*; *Público – Comunicação Social, S. A. v. Portugalsko*; *Iltahti a Karhuvaara v. Fínsko*). (Zo súdnej praxe 2019, č. 5, str. 209)

267. Pokiaľ ide o posúdenie a určenie výšky tejto náhrady, v danom prejednávacom prípade súd prihliadol na závažnosť vznikutej ujmy, keďže bolo zasiahnuté do mimoriadne citlivej oblasti života fyzickej osoby – občianskej bezúhonnosti a vážnosti v spoločnosti. Žalobca v konaní preukázal, že

bezpochyby išlo o citeľný neoprávnený zásah do jeho práva na rodinný život, na osobnú česť, ľudskú dôstojnosť, na možnosť realizácie sa v profesionálnej oblasti, ktorý zásah bol značnej intenzity a mal nepriaznivé dôsledky pre žalobcu, na jeho rodinné vzťahy a na postavenia v spoločnosti. Trestné stíhanie žalobcu predstavovalo značný zásah do jeho osobnostných práv, ktorého negatívne následky pociťoval žalobca veľmi intenzívne počas priebehu celého trestného stíhania a ktoré pretrvávajú doposiaľ.

268. Podľa vyššie citovaného nálezu Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 1586/09 zo dňa 06.03.2012 (odsek 219 tohto rozsudku) : Poňatie našej ústavnosti sa pritom neobmedzuje na ochranu základných práv jednotlivcov (napr. práva na život, zaručenie právnej subjektivity), ale v súlade s povojnovou zmenou v chápaní ľudských práv (ktorá našla vyjadrenie napr. v Charte OSN či vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv), sa stala základnou bázou, z ktorej vychádza interpretácia všetkých základných práv, ľudská dôstojnosť, ktorá okrem iného vylučuje, aby sa s človekom zachádzalo ako s predmetom. Otázky ľudskej dôstojnosti sú v tomto poňatí chápané ako súčasť kvality človeka, súčasť jeho ľudskosti. Garantovanie nedotknuteľnosti ľudskej dôstojnosti človeku umožňuje plne užívať svoju osobnosť., ktoré úvahy potvrdzuje preambula Ústavy Českej republiky, deklarájúca ľudskú dôstojnosť za nedotknuteľnú hodnotu stojacu v základe ústavného poriadku Českej republiky a rovnako tak Listina základných práv a slobôd garantuje rovnosť ľudí v dôstojnosti a garantuje subjektívne právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti. V predmetnom náleze ďalej ústavný súd ČR poukazuje, že: Z ústavného poriadku preto plynie, že pojem ľudskej dôstojnosti je čo do rozsahu omnoho širší, než je rozsah tohto pojmu v občianskom zákonníku (najmä § 11 nasl.). ... S človekom nemožno manipulovať ako s vecou. Inými slovami, v žiadnom aplikačnom postupe či v normatívnom akte verejnej moci nesmie byť obsiahnuté nič, čo by porušovalo základné práva vyložené v hraniciach ľudskej dôstojnosti.

269. Z uvedeného tiež vyplýva, že človek je od narodenia slobodný, a vo svojej slobode dôstojný a ako k takému sa má k nemu pristupovať. Majú tak k sebe pristupovať ľudia navzájom, a tým skôr majú takto k ľuďom pristupovať štátne orgány, a to bez ohľadu na pohlavie, rasu, farbu pleti, jazyk, vieru a náboženstvo, politické či iné zmýšľanie, národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo etnickej skupine, majetok, rod alebo iné postavenie. Základné práva a slobody sa podľa článku 12 ods. 2 Ústavy SR zaručujú na území Slovenskej republiky všetkým, bez ohľadu na tieto rozdiely medzi ľuďmi. 270. Záruka slobody - slobodného života je vyjadrená aj v preambule Ústavy Slovenskej republiky, ako i v článku 12 ods. 1 Ústavy, v ktorom článku je taktiež zaručená ľuďom rovnosť v dôstojnosti aj v právach.

271. Pre prípad, že je začaté trestné konanie voči osobe, ktorej vina sa v priebehu trestného konania nepreukáže, má takáto osoba právo na náležitú náhradu za ujmu, ktorá jej nedôvodným trestným stíhaním vznikla, a to za útrapy, ktorým bola v trestnom konaní vystavená, vrátane zasahovania do jej dôstojnosti, a to aj pre prípad, že boli príslušné úkony zrealizované štátnym orgánom oprávnené, v súlade so zákonom, za účelom zistenia, či podozrenie o spáchaní trestného činu je dôvodné, či teda orgánmi činnými v trestnom konaní označená osoba ako potenciálny páchatel' trestného činu skutočne trestný čin spáchala a či vôbec jej konanie, pre ktoré jej bolo vznesené obvinenie a prípadne aj podaná obžaloba, je možné kvalifikovať ako trestný čin. Súd opakovane poukazuje na právny záver v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 M Cdo 15/2009, podľa ktorého: Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo.

272. V prípade, že sa podozrenie o spáchaní trestného činu nepreukáže a obvinenej (príp. následne aj obžalovanej) osobe vznikne ujma a zároveň trestné konanie trvá dlhšiu dobu, je zrejmé, že následky sú pre postihnutú, nedôvodne obvinenú osobu, o to väčšie, keďže spoločnosť ľudí má prirodzene voči obvinenému negatívny postoj, a to o to viac, ak sa informácie o trestnom konaní dostanú do vedomostnej sféry verejnosti, či už ústnym podaním, alebo informovaním v médiách, ktoré nie vždy pripomenú, že sa jedná o osobu, na ktorú sa má, a to až do doby vyhlásenia rozsudku, ktorým bude uznaná vinnou z trestného činu, pre ktorý jej bolo vznesené obvinenie, hľadiet' ako na nevinnú, t.j. že musí byť bezpodmienečne uplatňovaná zásada prezumpcie nevinu.

273. Pokiaľ sa nakoniec preukáže, že došlo vznesením obvinenia a následným podaním obžaloby k omylu, t.j. k nedôvodnému obvineniu dotknutej osoby, má pochopiteľne takáto osoba neodňateľné právo na satisfakciu za strádanie, ktorému bola vystavená počas trestného stíhania. Práve s týmto zámerom a za týmto účelom bol prijatý s účinnosťou od 1. júla 2004 zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ktorý zrušil predtým účinný od 01. júla 1969 zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom), ktorý zakotvil prísnu objektívnu zodpovednosť štátu za ujmu spôsobenú ľuďom činnosťou štátnych orgánov, aj keď tieto orgány vykonávali potrebné úkony v trestnom konaní na základe zákona, s cieľom zistenia pravdy o okolnostiach spáchania trestného činu.

274. Súd na tomto mieste poukazuje, že v tomto prípade boli medializované konkrétne informácie o podstate trestných činov subvenčného podvodu a poškodzovania záujmov Európskych spoločenstiev a síce, že podvod spočíval vo výmene štítkov na zariadení školskej kuchyne, aby mohla byť vyfakturovaná Ministerstvu výstavby a regionálneho rozvoja omnoho vyššia cena, pričom na podvode mali dvaja svedkovia zarobiť 20-tisíc. Tým boli verejnosti predkladané konkrétne informácie, na základe ktorých si verejnosť mohla vytvoriť dostatočný názor na intenzitu spoločenskej nebezpečnosti konania týchto potenciálnych páchatelov (vrátane ich možného nezákonného obohatenia sa), avšak bez uvedomenia si, že je potrebné predovšetkým aplikovať zásadu prezumpcie neviny. Súd poukazuje, že mediálne informácie o trestnej činnosti obvinených osôb sú mnohokrát predkladané takým spôsobom, ako keby obvinenému bola už vina preukázaná, v dôsledku čoho je obvinený vystavený predčasne morálnemu lynču spoločnosti.

275. Okolnosti, za ktorých došlo k zásahu a rozsah žalovaným vyvolanej nemajetkovej ujmy na osobe poškodeného, jeho doterajšom živote a prostredí, v ktorom žije a pracuje, opodstatňujú záver, že konaním žalovaného bola nielen v značnej miere znížená dôstojnosť žalobcu, ale aj jeho vážnosť v spoločnosti, bolo zasiahnuté do jeho rodinného života.

276. Súd prihliadol aj na skutočnosť, že žalobca nedal žiadny podnet na začatie trestného stíhania. Takáto skutočnosť nebola v konaní preukázaná a nebola ani tvrdená.

277. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 7.500 eur. Výšku náhrady, ktorú žalobca v konaní požadoval, súd považoval za primeranú všetkým okolnostiam, na ktoré, ako je uvedené vyššie, vzal na zreteľ, aj s poukazom na maximálnu výšku odškodnenia, ktorá predstavuje podľa ust. § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v spojitosti s ust. § 13 zákona č. 274/2017 Z.z. päťdesiatnásobok sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. V zmysle odôvodnenia uznesenia vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, Úradu boja proti korupcii, Odbor boja proti korupcii Stred – Banská Bystrica sp. zn. ČVS: PPZ 104/BPK-S-2011 zo dňa 14.12.2011, ktorým bolo začaté trestné stíhanie a súčasne bolo vznesené obvinenie voči žalobcovi, malo dôjsť k spáchaniu zločinov poškodzovania finančných záujmov Európskych spoločenstiev subvenčného podvodu v rokoch 2009 a 2010.

278. Odškodnenie v maximálnej výške päťdesiatnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu, tak predstavuje:

- v roku 2009 - sumu 12.775 eur, ako 50 – násobok sumy minimálnej mzdy na rok 2009 vo výške 295,50 eur (ust. § 1 písm. a) Nariadenie vlády č. 422/2008 Z.z.)

- v roku 2010 - sumu 15.385 eur, ako 50 – násobok sumy minimálnej mzdy na rok 2010 vo výške 307,70 eur (ust. § 1 písm. a) Nariadenie vlády č. 441/2009 Z.z.)

Pre úplnosť súd uvádza, že v roku 2021 predstavuje už sumu 31.150 eur, ako 50 – násobok sumy minimálnej mzdy na rok 2021 vo výške 623 eur (ust. § 1 písm. a) zákona č. 294/2020 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 663/2007 Z.z. o minimálnej mzde v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov)

279. Súd dospel k záveru, že žalobcovi náhrada za nemajetkovú ujmu v požadovanej a zároveň súdom priznanej výške patrí, a to za útrapy spojené s dlhodobým - 52 mesiacov trvajúcim trestným stíhaním, ako i za následky spôsobené trestným stíhaním. Súd má v zmysle ustálenej súdnej praxe rozhodnúť o výške náhrady za nemajetkovú ujmu s prihliadnutím na porovnanie ujmy s ujmu osoby, ktorá by sa stala obeťou úmyselného násilného trestného činu a ktorej by bola týmto trestným činom spôsobená ujma na zdraví alebo smrť.

280. Súd je však toho názoru, že k spravodlivému záveru o výške nemajetkovej ujmy nie je možné dospieť jednoduchým mechanickým porovnaním týchto dvoch druhov ujmy, ale je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností každého jednotlivého prípadu. Súd má za to, že odškodnenie sumou 7.500 eur zodpovedá času trvania trestného stíhania, keď priznaná suma 7.500 eur predstavuje v prepočte na každý jeden kalendárny mesiac z celkového času trestného stíhania sumu 144,23 eur, ktorá suma je rozumne primeraná okolnostiam prípadu vo vzťahu k následkom v súkromnom živote, dlhodobému strádaniu v priebehu trestného stíhania, ako i k následkom v spoločenskom uplatnení. Priznaná suma je podľa názoru súdu v spravodlivej výške a nie je – na jednej strane - ani zjavne nedostatočná – symbolická, na strane druhej nie je ani nadhodnotená a zodpovedá závažnosti následkov vzniknutých z dôvodu trestného stíhania.

281. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa nasledovných zákonných ustanovení:

Podľa ust. § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

282. Žalobca sa domáhal celkovo zaplata sumy 5.031,01 eur titulom majetkovej ujmy a sumy 7.500 eur titulom ujmy nemajetkovej, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 5.031,01 eur od 25.01.2018 do zaplata, pričom pre účely výpočtu rozsahu nároku na trovy konania bol úrok z omeškania vypočítaný do dňa 12.11.2021 (dátum vyhlásenia rozsudku), vo výške 1.007,91 eur, teda priznanie sumy 13.808,92 eur (5.031,01 + 7.500 + 1.007,91 eur) by predstavovalo plný úspech žalobcu.

283. Súd žalobcovi priznal sumu 4.530,45 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.530,45 eur od 25.01.2018 do zaplata, vyčísleným vo výške 861,40 eur, čo spolu predstavuje 12.891,85 eur a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

284. Žalobca bol teda úspešný v rozsahu 93,35 % a žalovaný v rozsahu 6,65 %, čo zároveň predstavuje neúspech žalobcu ($12.891,85 / 13.808,92 = 0,9335 * 100 = 93,35 \%$).

285. Úspešnejšou stranou sporu bol teda žalobca, ktorého čistý úspech (úspech mínus neúspech) predstavuje 86,70 %, v ktorom rozsahu súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozsudku vyšší súdny úradník samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní na Okresný súd Žilina.

Odvolanie možno podať písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Odvolanie podané v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Odvolanie podané v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ustanovenia § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP, teda ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ustanovenia § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).